

ดาร์ตากับสามทหารเสือ

Alexandre Dumas เขียน วิลยา วิวัฒน์ศรี แปล

ดาร์ตาญกับสามทหารเสือ

อเล็กซองดร์ ดูมาส์ เขียน
โมริซ เลอแลว์ ภาพประกอบ
วัลยา วิวัฒน์ศร แปล

ดาร์ตาดูกับสามทหารเสือ • วัลยา วิวัฒน์ศร แปล

จากเรื่อง Les Trois Mousquetaires ของ Alexandre Dumas
Thai Language Copyright © 2017 by Matichon Publishing House.

All rights reserved.

พิมพ์ครั้งแรก : สำนักพิมพ์มติชน, กันยายน 2560

ราคา 750 บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

คูมาส์, อเล็กซองดร์. ดาร์ตาดูกับสามทหารเสือ.

กรุงเทพฯ : มติชน, 2560. 864 หน้า.

1. นวนิยายฝรั่งเศส. I. วัลยา วิวัฒน์ศร, ผู้แปล. II. ชื่อเรื่อง.

843.5

ISBN 978 - 974 - 02 - 1565 - 3

ที่ปรึกษาสำนักพิมพ์ : อารักษ์ คคนาพ, สุพจน์ แจ่มเร็ว, สุชาติ ศรีสุวรรณ,
ปิยชนัน สุทธิทรัพย์, ไพรัตน์ พงศ์พานิชย์, นงนุช สิงหนะ

ผู้จัดการสำนักพิมพ์ : กิตติวรรณ เทงวิเศษ • รองผู้จัดการสำนักพิมพ์ : รุจิรัตน์ ทิมวัฒน์, อพิสิทธิ์ ธีระจาวรรณ

บรรณาธิการบริหาร : สุลักษณ์ บุญปาน • บรรณาธิการเล่ม : สุพจน์ แจ่มเร็ว

บรรณาธิการสำนักพิมพ์ : พัลลภ สามดี • พิสูจน์อักษร : เมตตา จันทร์หอม, อุมวดี คัญใหญ่

กราฟิกเลย์เอาต์ : กิตติชัย ส่งศรีแจ้ง • ออกแบบแจ็กเก็ต : ยัวร์ เกนสาคู

ออกแบบปก-ศิลปกรรม : ประภาพร ประเสริฐโสภะ • ประชาสัมพันธ์ : สุชัย สุชาติสุธธรรม

หากท่านต้องการสั่งซื้อหนังสือเล่มนี้จำนวนมากในราคาพิเศษ

เพื่อมอบให้วัด ห้องสมุด โรงเรียน หรือองค์กรการกุศลต่างๆ

โปรดติดต่อโดยตรงที่ บริษัทงานดี จำกัด โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 3353 โทรสาร 0-2591-9012

สำนักพิมพ์มติชน | www.matichonbook.com

บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) : 12 ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ 1 เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 1235 โทรสาร 0-2589-5818

แม่พิมพ์สี-ขาวดำ : กองงานเตรียมพิมพ์ บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) 12 ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ 1

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 2400-2402

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มติชนปากเกร็ด 27/1 หมู่ 5 ถนนสุขาประชาสรรค์ 2 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด

จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2584-2133, 0-2582-0596 โทรสาร 0-2582-0597

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทงานดี จำกัด (ในเครือมติชน) 12 ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ 1

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 3350-3360 โทรสาร 0-2591-9012

Matichon Publishing House a division of Matichon Public Co., Ltd.

12 Tethsabannaruean Rd., Prachanivate 1, Chatuchak, Bangkok 10900 Thailand

PRINT
ON DEMAND

ฝ่ายงานรับจ้างพิมพ์ : บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) รับผิดชอบสิ่งพิมพ์ทุกประเภท

โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 2419, 2424 โทรสาร 0-2591-9002

สารบัญ

แทนคำนำสำนักพิมพ์	(6)
คำนำผู้แปล	(13)
มาตราเงินใน “ดารดาญ์กับสามทหารเสือ”	(16)
คำนำ	3
1 ของขวัญสามอย่างจากดารดาญ์ผู้บิดา	6
2 ขณะรอเข้าพบเมอลิเยร์เดอ เทรวิล	25
3 การเข้าพบ	38
4 ไหล่ของอาโธส สายเกี่ยวกระบี่ของปอร์โธส และผ้าเช็ดหน้าของอะรามิส	51
5 ทหารมุสเกอแตร้ของพระราชอาและทหารพิทักษ์ของพระคาร์ดินัล	60
6 พระเจ้าหลุยส์ที่ 13	73
7 ณ ที่พำนักของทหารมุสเกอแตร้ทั้งสาม	95
8 เล่หีในราชสำนัก	106
9 ดารดาญ์ฉายแวว	117
10 กับดักหนูในศตวรรษที่ 17	127
11 เรื่องเข้มข้นขึ้นทุกขณะ	138
12 จอร์จ วิลลิเยร์ส ดยุกแห่งบัคกิงแฮม	159
13 เมอลิเยร์โบนาซิเยอซ์	169
14 บุรุษที่พบที่เมืองเมง	179
15 ตระลาการสวมเสื้อคลุมกับทหารห้อยกระบี่	192
16 เมื่อเจ้ากรมลัญจกรเซกูิเยร์มองหาระฆังเพื่อลั่นเสียง เหมือนอย่างที่เขาเคยกระทำในครั้งกระโน้น	202

17	ครัวเรือนโบนาซิเยอร์	217
18	ชายคนรักกับสามี	232
19	แผนจรรยา	242
20	การเดินทาง	252
21	เคาน์เตสแห่งวินเธอร์	267
22	บัลเลต์เดอ ลา แมร์เลซง	278
23	การนัดพบ	287
24	ตึกเล็ก	300
25	หญิงคนรักของปอร์โธส	312
26	งานนิพนธ์ของอะรามิส	333
27	ภรรยาของอาโรส	353
28	กลับปารีส	376
29	เครื่องยุทโธปกรณ์อยู่ไหนใด	394
30	มิลาดิ	404
31	คนอังกฤษกับคนฝรั่งเศส	413
32	อาหารกลางวันที่บ้านนายแผ่นดิน	423
33	สาวใช้กับนายหญิง	434
34	ว่าด้วยเครื่องยุทโธปกรณ์ของอะรามิสและของปอร์โธส	446
35	ในความมืดแมวทุกตัวเป็นสีเทา	457
36	คิดแก้แค้น	466
37	ความลับของมิลาดิ	475
38	อาโรสได้เครื่องยุทโธปกรณ์โดยมิต้องออกจากบ้านอย่างไร	484
39	เพียงแวบเดียว	495
40	การซื้อตัว	506
41	การปิดล้อมเมืองลา โรแซล	516
42	เหล่าองุ่นอึ้งฉู	531
43	เรือนแรมที่หมู่บ้านโกลอมบิเยร์-รูซ	542
44	ประโยชน์ของปล่องระบายควันเตาเผา	552

45	สามีกับภรรยา	561
46	ซานป้อมเซ็งต์-แมร์เวล์	568
47	การปรึกษาหารือ	577
48	เรื่องในครอบครัว	599
49	ชะตากรรม	616
50	คำสนทนาของน้องเขยกับพี่สะใภ้	625
51	นายทหาร	634
52	วันแรกของการถูกกักขัง	646
53	วันที่สองของการถูกกักขัง	654
54	วันที่สามของการถูกกักขัง	663
55	วันที่สี่ของการถูกกักขัง	674
56	วันที่ห้าของการถูกกักขัง	684
57	วิธีของโศกนาฏกรรมคลาสสิก	700
58	การหลบหนี	708
59	เรื่องที่พอร์ตสมัธ เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม ค.ศ.1628	719
60	ในประเทศฝรั่งเศส	732
61	อารามซีการ์เมลิต์ที่เมืองเบตุน	740
62	ปิศาจร้ายสองประเภท	755
63	อณูมณีนุรูปหยดน้ำ	762
64	ชายผู้สวมเสื้อคลุมสีแดง	780
65	การตัดสินใจโทษ	787
66	การประหาร	798
67	บทสรุป	805
	ปัจฉิมบท	817
	บัญชีศัพท์และชื่อเฉพาะ	821
	เกี่ยวกับผู้เขียน	841
	เกี่ยวกับผู้แปล	848

(แทนคำนำสำนักพิมพ์)

ดาร์ตาญกับสามทหารเสือ

ในจักรวาลวรรณคดีของฝรั่งเศสยุค Romanticism (หรือ “จินตนิยม” ตามศัพท์บัญญัติของเสนีย์ เสาวพงศ์) อเล็กซองดร์ ดูมาส์ (Alexandre Dumas) เป็นดาวใหญ่ที่สุกใสที่สุดดวงหนึ่ง. จริงอยู่ เขาไม่ได้อยู่ในสถานะนักคิดนักเขียนเชิงสังคมอย่าง อูโก (Victor Hugo) หรือ โซลา (Emile Zola) หรือก่อนหน้านั้นอย่างวอลแตร์ (Voltaire) หรือ รุสโซ (Rousseau), หรือหลังจากนั้นอย่าง มาลโรซ์ (André Malraux) ที่เปี่ยมความภาคภูมิใจของฝรั่งเศส, แต่ในฐานะนักเขียนที่เขียนเรื่องได้สารพัดแบบ ตั้งแต่บทละครไปจนถึงสารานุกรมกับข่าวที่มีความยาวกว่าพันหน้า, และทุกแบบทุกเรื่องนั้นก็ได้รับความนิยมของผู้อ่านอย่างยิ่ง – ทั้งในยุคนั้นและต่อมา ทั้งในฝรั่งเศสและในประเทศอื่นๆ ทั่วโลกที่แปลงานของเขาไป. จะว่าไปแล้ว เขาเป็นนักเขียนที่ชาวฝรั่งเศสภูมิใจไม่น้อยไปกว่าผู้ยิ่งใหญ่คนอื่นๆ เลย, หรือจะว่าเขาเป็นขวัญใจของนักอ่านทั่วไปยิ่งกว่าผู้ใดก็น่าจะได้.*

* เรื่องราวชีวิตอันเต็มไปด้วยสีสันของดูมาส์นั้น ในพากย์ภาษาไทย ผู้สนใจสามารถอ่านได้จากเรื่อง *ราชาปารีส* ซึ่งนายตำรา ณ เมืองใต้ (อาจารย์เปลื้อง ณ นคร) แปลและเรียบเรียงจากเรื่อง *King of Paris* ของ Guy Endore (สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจัดพิมพ์, พ.ศ. 2506). หนังสือเล่มนี้อาจเก่าไปบ้าง แต่ก็ยังเป็นหนังสือที่ยังอ่านได้สนุก. ต้นฉบับภาษาอังกฤษนั้นก็เคยเป็นหนังสือ bestseller อยู่ช่วงหนึ่ง.

ชื่อเสียงและความชื่นชมในงานของเขาอาจจางลงไปบ้างตามความนิยมของสมัย, หากสุดท้ายฝรั่งเศสก็ยืนยันว่าเขาเป็นนักเขียนคนสำคัญคนหนึ่งของประเทศ. ตั้งแต่ปี ค.ศ.2002 อันเป็นวาระครบ 200 ปีแห่งชาตกาลของเขา รัฐบาลฝรั่งเศสในสมัยของประธานาธิบดี จาคส์ ชีรักก็ได้ให้เกียรติแก่เขาโดยนำร่างไปบรรจุในมหาวิหารป็องเต-อง เคียงคู่กับนักเขียนคนอื่นๆ อีก 5 คนที่เอ่ยชื่อมาข้างต้น ซึ่งได้รับเกียรติมาก่อนหน้านี้. ความจริงก่อนหน้านี้หลายปี สถานีรถไฟใต้ดินแห่งหนึ่งในกรุงปารีสก็ได้รับการตั้งชื่อตามเขาเพื่อเป็นการยกย่องแล้ว, นี่ไม่ต้งนับว่าบริษัททำปាកการาเคาเพงก็เคยทำปាកกา “รูน” ดุมาร์สออกมาเหมือนกัน. นอกจากนี้, แม้ในช่วงไม่กี่ปีมานี้เองก็ยังมีการค้นพบต้นฉบับที่ยังเขียนไม่เสร็จสมบูรณ์อีกหลายชิ้น. ต้นฉบับเหล่านี้ได้ถูกนำมาชำระสะสางโดยผู้เชี่ยวชาญเรื่องงานเขียนของเขา, และก็ได้ถูกนำมาตีพิมพ์เผยแพร่สู่สาธารณะ, ซึ่งนั่นก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นามของเขาจรัสขึ้นอีกครั้ง.

ดุมาร์สสร้างงานไว้เป็นจำนวนมหาศาล. ในงานทั้งหมดนี้, ชิ้นที่ทำให้นามของเขากระพริบตลอดมาและเป็นที่ยู้จักกันทั่วไปก็คือนวนิยาย 2 เรื่อง, นั่นคือ *Les Trois Mousquetaires* (The Three Musketeers ในพากย์ภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้อ่านไทยรู้จักกันในนาม “ทแกล้วทหารสามเกลอ”), กับเรื่อง *Le Comte de Monte-Cristo* (The of Count Monte Cristo ในภาษาอังกฤษ หรือ “มองเต คริสโต” ในภาษาไทย).

เรื่องหลังนี้เป็นเรื่องที่เขาน่าจะภูมิใจอยู่ไม่น้อยเรื่องหนึ่ง. คฤหาสน์ที่เขาสร้างขึ้นในยามที่ชีวิตรุ่งเรืองถึงขีดสุดนั้น เขาให้ชื่อว่า *Château de Monte-Cristo*, ใช้เป็นที่สิงสู่ของทั้งบรรดาเพื่อนเกลอและผู้อาศัยดื่มกิน. (คฤหาสน์นี้ ต่อมาถูกทิ้งร้างไปเพราะหนี้สินอันเนื่องมาจากความมื่อเติบและใจใหญ่ของเขา ปัจจุบันรัฐบาลฝรั่งเศสได้บูรณะขึ้นใหม่และเปิดขึ้นเป็นพิพิธภัณฑ์.)

สำหรับเรื่องแรกนั้นอาจถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์แทนตัวของเขาได้ทีเดียว, ทำนองเดียวกับที่เซอร์ล๊อค โฮล์มส์เป็นสัญลักษณ์ของเซอร์อาร์เธอร์ โคนัน ดอยล์, ดังในขบวนแห่ที่บรรจู่ร่างของเขามาประดิษฐาน ณ มหาวิหารแห่งเกียรติยศนั้น, ทหารผู้แบกทั้ง 4 มุมก็แต่งตัวเป็นทหาร *mousquetaire* อย่าง

ในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 13. นี่ก็เพื่อให้สมกับที่เขาคือผู้ให้กำเนิดจินตนิยายอิงประวัติศาสตร์ยิ่งใหญ่เรื่อง *Les Trois Mousquetaires* ขึ้นมานั่นเอง.

ตรงนี้ควรจะได้ขยายความไว้ด้วยว่า “ดาร์ตาญ” นั้นเป็นบุคลิกจริงในประวัติศาสตร์ - Charles de Batz de Castelmor, Comte d'Artagan. เขาเข้ารับราชการในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 13 และอยู่ต่อมาจนถึงสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14, จนได้รับตำแหน่งสูงสุดทางทหาร. วันที่เขาได้รับตำแหน่งสุดท้ายนั้น ก็เป็นวันที่เขาต้องเสียชีวิตลงในสงครามระหว่างฝรั่งเศสกับฮอลันดา. อย่างไรก็ตาม, “ดาร์ตาญ” ในนวนิยาย - ซึ่งคนทั่วไปรู้จักมากกว่า “ดาร์ตาญ” ตัวจริงนั้น ก็ต้องนับว่าเป็นฝีมือของดูมาส์โดยแท้ ที่สามารถสร้างเรื่องอิงประวัติศาสตร์ได้อย่างแนบเนียนและสนุกสนานจับใจผู้อ่าน.

กล่าวจำเพาะแต่เรื่อง *Les Trois Mousquetaires* หรือ *The Three Musketeers*, นวนิยายเรื่องนี้ได้ถูกแปล และนำไปสร้างละคร, ภาพยนตร์ และภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์หลายหนจนเป็นที่รู้จักกันไปทั่วโลก. ในภาษาอังกฤษนั้น เมื่อคนสามคนร่วมกันทำการอะไรสักอย่างจนเรียบร้อยราบรื่นดี ก็มักเรียกกันอย่างขำๆ ว่าเป็น *The Three Musketeers*. สำหรับคนไทยทั่วไปซึ่งน่าจะรู้จักเรื่องนี้จากภาพยนตร์เจียบของฮอลลีวูดก่อนที่จะรู้จักหนังสือ นั้นก็น่าจะชื่นชอบกันไม่น้อย, แม้จะไม่ถึงขั้นกลายมาเป็นคำพูดเล่นทั่วไปอย่างในภาษาอังกฤษ, แต่ในครั้งที่ได้มีความชื่นชอบอย่างยิ่งเป็นครั้งแรกเมื่อภาพยนตร์เข้ามาฉายนั้น ก็ปรากฏว่ามีการนำมาเรียกเป็นฉายาอยู่เหมือนกัน. คุณกุหลาบ สายประดิษฐ์ได้เล่าไว้ในหนังสือ *เบื้องหลังการปฏิวัติ 2475* ของเขาว่า :

“พระยาพหลฯ มีเพื่อนเกลอที่สนิทชิดชอบกันอย่างที่สุดอยู่ 2 ท่าน คนหนึ่งได้แก่นายพันเอก พระยาทรงสุรเดช และอีกคนหนึ่งได้แก่นายพันเอก พระยาศรีสิทธิสงคราม เจ้ากรมยุทธการทหารบก ความสนิทชิดชอบระหว่างท่านนายพันเอกหัวเยอรมันทั้ง 3 นี้เป็นที่ปรากฏแจ้งชัดแก่นายทหารชั้นผู้ใหญ่ทั่วไป จนถึงท่านเสนาบดีกระทรวงกลาโหม หม่อมเจ้าอลองคณี ได้ประทานฉายาแก่ท่านทั้ง 3 ว่า “ทกลั้วทหาร 3 เกลอ” แห่งกองทัพไทย ทรงเรียกพระยาทรงฯ ว่า ดาต้ายัง เรียกพระยาศรีฯ อาโธส และเรียกพระยาพหลฯ ว่า ปอโธส

ทั้งนี้ถือตามรูปลักษณะของท่านทั้ง 3 และก็เป็นทีปรากฎแก่งองทัพบกไทยในเวลานั้นว่า ท่านนายพันเอกซึ่งสำเร็จวิชาทหารจากประเทศเยอรมันทั้ง 3 ท่านนี้เป็นผู้มีชื่อเสียงเฟื่องในวิชาการทหาร สมกับที่ท่านเสนาบดีกลาโหมได้ประทานฉายาว่า “ทแกล้วทหาร 3 เกลอ” แห่งกองทัพบกไทยจริงๆ”

ฮอลลีวูดสร้างนวนิยายเรื่องนี้เป็นภาพยนตร์ในปี 1921 (พ.ศ. 2464), เป็นภาพยนตร์เงียบ, มีดักลาส แฟร์แบงก์ส (Douglas Fairbanks) พระเอกนักฟันดาบแสดงนำเป็นดาร์ต้าย (หรือ “ดาต้าย” ตามที่เขียนกันทั่วไป.) เข้าใจว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้น่าจะทำได้ได้ดี, เพราะเวลานั้นผู้ชมชาวไทยรู้จักพระเอกคนนี้อยู่แล้วด้วยความชื่นชมจากบทบาทของ “โซโร” ในเรื่อง “The Mark of Zorro” (สร้างปี 1920-พ.ศ.2463) ซึ่งมาฉายที่โรงหนังพัฒนาการ.

ชื่อในพากย์ไทยสำหรับภาพยนตร์เงียบเรื่อง *The Three Musketeers* ที่สร้างขึ้นเป็นคราวแรกนั้นคือ “ทแกล้วทหารสามเกลอ” ดังที่ท่านเสนาบดีกระทรวงกลาโหมนำมาใช้เรียกเป็นฉายานายทหารทั้งสามท่านนั่นเอง. ต่อมาในปี 1948 (พ.ศ.2491) บริษัท Metro-Goldwyn-Mayer ก็ได้สร้างขึ้นอีกครั้งเป็นภาพยนตร์เสียงและสีในระบบ Technicolor มียีน เคลลี (Gene Kelly) แสดงนำ, ซึ่งเมื่อมาฉายในไทยก็ใช้ชื่อใหม่ว่า “สามทหารเสือ.” ภาพยนตร์ที่สร้างครั้งใหม่นี้ น่าจะถูกใจผู้ชมชาวไทยมากขึ้นไปอีก, และชื่อ “ดาร์ต้าย” ก็น่าจะติดปากคนดู. ผู้ที่อ่านนิยายชุดสามเกลอ พล นิกร กิมหงวน ของ ป. อินทรปาลิต จะพบการเอ่ยพาดพิงถึงชื่อ “ดาต้าย” อยู่ในบางตอนเมื่อมีการฟันดาบหรือเอ่ยถึงการฟันดาบ.

เมื่อปี 1993 ฮอลลีวูดก็สร้างเรื่องนี้ขึ้นอีกโดยแม้จะวางพื้นฐานอยู่บนการเขียนของดูมาร์ท แต่ก็ได้แก้ไขเรื่องไปมาก และจนแม้เมื่อปี 2011 ก็ยังนำมาสร้าง หากคราวนี้เป็นเพียงแค่การ “ยืม” ชื่อเรื่องและชื่อตัวละครมาใช้เท่านั้นเอง.

ในส่วนประวัติการแปลเรื่องนี้เป็นภาษาไทยนั้น เรายังไม่อาจสืบค้นจนระบุรายละเอียดได้ในที่นี้, แต่ก็เข้าใจว่าน่าจะมีหลายสำนวน. “สันตสิริ” (อาจารย์สงบ สวนสิริ) ได้เล่าไว้ใน “ถ้อยแถลง” สำหรับเรื่อง “ทแกล้วทหารสามเกลอ” ฉบับพิมพ์ของสำนักพิมพ์ก้าวหน้า (พ.ศ.2507) ว่า

“อมตะนิยายของอาเล็กซานเดอร์ ดือมาส์ อันมีชื่อในพากย์อังกฤษว่า *The Three Musketeers* นี้ เดิมมีผู้แปลไว้แต่ไม่จบ ให้ชื่อในพากย์ไทยว่า “ทแกล้วทหารสามเกลอ” แล้วต่อมาเรื่องนี้ก็ถูกสร้างขึ้นเป็นภาพยนตร์ไม่น้อยกว่าสองครั้ง ครั้งที่จำกันได้ติดหูติดตา ก็คือที่แสดงโดยดักลาส แพร่เบงค์ส (พ่อ) และทางโรงภาพยนตร์ก็ได้ใช้ชื่อตามชื่อหนังสือว่า “ทแกล้วทหารสามเกลอ”

ครั้นต่อมาทางบริษัทเมโทร-โกลด์วิน-เมเยอร์ ได้สร้างเรื่องนี้ขึ้นเป็นภาพยนตร์อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งนำแสดงโดยยีน เคลลี เพื่อยุติข้อพิพาทในการโฆษณาเพื่อนำภาพยนตร์เรื่องนี้มาออกฉายด้วย จึงเห็นว่า ถ้าหากใช้ชื่อเดิมในการฉายครั้งนั้น ผู้ดูภาพยนตร์ก็อาจเข้าใจผิดคิดว่าเป็นภาพยนตร์เก่านำมาฉายใหม่ได้ จึงตกลงเปลี่ยนชื่อเสียใหม่เป็น “สามทหารเสือ” หนังสือที่แปลและพิมพ์ออกจำหน่ายในตอนไล่เลี่ยกันนั้นก็ได้ใช้ชื่อแปลกออกไปอีกเป็น “ทหารสามเกลอ”

ฉบับแปลที่ใช้ชื่อว่า “ทหารสามเกลอ” นี้ น่าจะเป็นฉบับเดียวกับที่สำนักพิมพ์ก้าวหน้าพิมพ์ขึ้นในปี 2507 นั้นเอง, หากเปลี่ยนชื่อกลับไปใช้ตามแบบที่เคยเรียกกันมาในสมัยก่อนๆ, ทั้งนี้ สันนิษฐานจากที่ “สันตสิริ” กล่าวว่า “ในการพิมพ์ครั้งนี้ ทั้งคุณสุเทพ ชูเชื้อแห่งสำนักพิมพ์ก้าวหน้าและข้าพเจ้ามีความเห็นพ้องต้องกันว่าน่าจะใช้ชื่อ “ทแกล้วทหารสามเกลอ” ตามชื่อเดิม.” อย่างไรก็ดี, นี่เป็นเพียงการสันนิษฐานเท่านั้น.

สำหรับฉบับแปลที่ “สันตสิริ” กล่าวว่า “มีผู้แปลไว้แต่ไม่จบ” และระบุอีกด้วยว่า “ทางโรงภาพยนตร์ก็ได้ใช้ชื่อตามชื่อหนังสือว่า “ทแกล้วทหารสามเกลอ” นั้นยังไม่อาจสืบได้ว่า เป็นฝีมือของนักแปลท่านใด. ในบัตรรายการหนังสือของหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีชื่อหนังสือ “ทแกล้วทหารสามเกลอ” ของ “อเล็กซานเดอร์ ดือมาส์,” แปลโดย “ศิวกา,” พิมพ์ที่โรงพิมพ์ศิลปชัย เมื่อปี 2495. หนังสือนี้มีความยาวเพียง 39 หน้ากระดาษ. เนื่องจากหนังสือเล่มนี้ปัจจุบันคงเหลืออยู่เพียงตัวบัตรรายการไว้ให้เป็นเบาะแสเท่านั้น จึงไม่อาจพิสูจน์อันใดได้ว่า จะเป็นฉบับเดียวกับที่ “สันตสิริ” กล่าวถึงหรือไม่ (ในกรณีที่ว่านำมาพิมพ์ใหม่ เมื่อมีภาพยนตร์มาฉายอีกครั้ง), หรือจะเป็น

ฉบับแปลใหม่ที่ต่างหากออกไป - นี่ยังไม่ต้องนับว่าใครคือ “คิวาร.”

ในส่วนที่มาของการแปลฉบับพิมพ์ของสำนักพิมพ์ก้าวหน้า “สันตสิริ” ได้แถลงไว้โดยละเอียด ซึ่งควรจะได้นำมาพิมพ์ไว้ในที่นี้ด้วย, เพื่อเป็นประวัติศาสตร์ของการแปลนวนิยายเรื่องนี้ในพากย์ภาษาไทย.

“เบื้องหลังการแปลเรื่องนี้ มีความจริงที่ข้าพเจ้าใคร่ขอแถลงไว้เพื่อทราบ เนื่องจากวรรณกรรมชิ้นเอกของโลกเรื่อง *The Three Musketeers* นี้เป็นหนังสือเรื่องใหญ่มาก ในฉบับภาษาอังกฤษก็มีหลายสำนวนที่รวบรัด ตัดทอนให้สั้นลงเสียบ้าง ผู้แปลจึงตกลงใจที่จะทำเช่นนั้น แม้กระนั้นท่านผู้อ่านก็จะเห็นได้จากการพิมพ์ครั้งนี้ว่าเป็นหนังสือขนาดใหญ่ที่มีความยาวเกือบพันหน้า ถึงกระนั้นก็ดี เนื่องจากผู้แปลมีเวลาน้อย จึงได้เปลี่ยนมือกันไปถึงสามคน ทั้งๆ ที่ไม่ได้มีเจตนาจะให้สมกับชื่อ “ทแกล้วทหารสามเกลอ” แต่อย่างใด ผู้แปลคนแรก - คือคุณเลอสรร ธรรมพิชา (ซึ่งปัจจุบันอยู่ที่ออสเตรเลีย) ทำงานได้เพียงนิดเดียวก็ต้องวางมือ ปล่อยให้ข้าพเจ้าเป็นผู้รับช่วงเป็นผู้แปลคนที่สอง และแล้วในตอนท้ายแม้จะเหลืออีกไม่มากนัก ข้าพเจ้าเองก็ต้องวางมือลงอีกผู้หนึ่ง ปล่อยให้ผู้แปลคนที่สาม - คือคุณเสริม บุญรัตพันธุ์ (ซึ่งปัจจุบันอยู่ในปรภพ) รับช่วงต่อไปจนจบ และเนื่องจากหนังสือนี้ใช้ชื่อข้าพเจ้าแต่ผู้เดียว ข้าพเจ้าจึงรู้สึกตะขิดตะขวงใจ ถ้าไม่ระบุนามผู้มีส่วนสร้างสรรค์หนังสือเล่มนี้ไว้ด้วย”

ฉบับพิมพ์ของสำนักพิมพ์ก้าวหน้า ต่อมาในปี 2545 สำนักพิมพ์ดอกหญ้าได้นำมาจัดพิมพ์ขึ้นใหม่อีกครั้ง.

สำหรับฉบับแปลของวัลยา วิวัฒน์ศรที่ปรากฏอยู่นี้ เป็นฉบับแปลล่าสุดในพากย์ไทย. ก่อนหน้านี้อาจารย์วัลยาได้แปลงานจากภาษาฝรั่งเศสมาแล้วหลายเรื่อง, และทุกเรื่องก็ได้รับการต้อนรับที่ดีจากนักอ่าน. การที่คิดจะแปลเรื่อง *Les Trois Mousquetaires* ออกมาใหม่ให้สมบูรณ์ที่สุดนั้นเป็นงานที่ผู้แปล - ไม่ว่าใครก็ตาม - จะต้องปลงใจแลกกับความเหนื่อยยากยาวนาน. อาจารย์วัลยาตกลงปลงใจเช่นนั้น, แล้วงานก็เริ่มขึ้น จนสุดท้ายก็สำเร็จลงได้อย่างสมกับคุณค่าเวลาและแรงงานที่ได้ลงไป.

ในการแปลครั้งนี้ อาจารย์วัลยาเลือกที่จะใช้ชื่อว่า “ดาร์ตาญกับ

สามทหารเสือ.” ข้ออธิบายก็คือ เรื่องทั้งหมดนั้น ดาร์ตาญยังคือตัวเอกของเรื่อง – เป็นประวัติการผจญภัยของดาร์ตาญยัง. คำว่า “สามทหารเสือ” หรืออื่นๆ ที่แปลมาจากภาษาเดิมหรือภาษาอังกฤษก็ตาม, เป็นเสมอด้วยเพียงชื่อ “ตอน” หรือ “ภาค” หนึ่งของเรื่องเท่านั้น, กล่าวคือ เป็นตอนที่ดาร์ตาญยังได้ร่วมผจญภัยกับทหารเสือทั้งสาม กระทั่งแยกย้ายกันไปในตอนท้าย. หลังจากนั้น ดูมาส์ยังเขียน “ตอน” หรือ “ภาค” ที่ว่าด้วย “ลึบปีให้หลัง” และ “ยี่สิบปีให้หลัง” ตามมาอีก (ซึ่งตอนต่อมานี้ ในปี ค.ศ.1929 ฮอลลีวู้ดก็ได้นำมาสร้างเป็นภาพยนตร์เจียบต่อจากภาคแรก, ชื่อในภาษาอังกฤษคือ The Iron Mask).

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น, เนื่องจากไม่อาจสอบค้นได้อย่างถ้วนถี่ เราจึงไม่อาจระบุได้ว่าฉบับแปลของอาจารย์วัลยา วิวัฒน์ศร ที่สำนักพิมพ์มติชน จัดพิมพ์ขึ้นนี้ เป็นฉบับแปลที่เท่าใด. ส่วนที่จะกล่าวได้อย่างแน่นอนก็คือ, นี่เป็นฉบับแปลฉบับแรกที่แปลอย่างสมบูรณ์ตั้งแต่ประโยคแรกจนถึงประโยคสุดท้าย จากต้นฉบับภาษาฝรั่งเศส. ทั้งอาจารย์วัลยา-ผู้แปล และสำนักพิมพ์มติชนมิได้ถือความยาวของหน้ากระดาษมาเป็นแนวอุปสรรค, หากถือเอาความสมบูรณ์ของเรื่องที่ผู้อ่านจะได้รับอย่างเต็มที่เป็นหลัก, ฉบับแปลใหม่ล่าสุดจึงปรากฏขึ้นเช่นนี้. นอกจากนี้, ในการแปลและจัดพิมพ์ครั้งนี้, ไม่ใช่แต่แปลอย่างเที่ยงตรงและสละสลวยเท่านั้น, หากผู้แปลยังลงแรงค้นคว้าหาคำอธิบายให้กับศัพท์หรือชื่อเฉพาะที่ผู้อ่านไม่คุ้นเคยอีกจำนวนไม่น้อยด้วย. ทั้งหมดนี้ก็เพื่อผู้อ่านจะได้รสของเรื่องอย่างเต็มที่เท่าที่ภาษาไทยจะเอื้อให้ได้.

ความรู้ทางภาษาหนึ่ง, ความเป็นเลียดเนื้อเชื้อไขของนักเขียนมีชื่อ ซึ่งมีอิทธิพลไม่มากก็น้อยต่อชีวิตการอ่านการเขียนหนึ่ง, และความละเอียดประณีตประจำตัวอีกหนึ่ง, ทั้งสามประการนี้ทำให้งานของอาจารย์วัลยาสมบูรณ์. คำของ น.ม.ส. ที่ทรงกล่าวไว้ในพระนิพนธ์ “คีติษิต” ว่า “วิชาแปลภาษาวิชาการรู้ไม่มากแปลไปก็ไผ่ผอง” นั้น ย่อมไม่อาจนำมาใช้กับงานของอาจารย์วัลยาได้เลย, ดังงานชิ้นนี้และชิ้นก่อนๆ เป็นประจักษ์พยานอยู่.

สุพจน์ แฉ่งเร็ว

กรกฎาคม, 2560

คำนำผู้แปล

Les Trois Mousquetaires เป็นนวนิยายโด่งดังที่สุดของ Alexandre Dumas (ค.ศ.1802-1870) นักประพันธ์สำคัญคนหนึ่งของวงวรรณกรรมฝรั่งเศสศตวรรษที่ 19 นวนิยายเรื่องนี้ตีพิมพ์ครั้งแรกเป็นตอนๆ ลงในหนังสือพิมพ์ *Le Siècle* ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนกรกฎาคม ค.ศ.1844 และพิมพ์รวมเล่มครั้งแรกในปีเดียวกัน

ดาร์ตาญักกับสามทหารเสือ เป็นนวนิยายแปลขนาดยาวเรื่องแรกของผู้แปล ใช้เวลาแปลถึงสองปี ผู้แปลแปลจากฉบับสมบูรณ์ภาษาฝรั่งเศสของสำนักพิมพ์ Robert Laffont ค.ศ.1991 โดยตรวจสอบกับอีกสองฉบับคือฉบับของสำนักพิมพ์ *Le Club français du livre* ค.ศ.1960 และฉบับของสำนักพิมพ์ *Kodselim Square* ค.ศ.2016 ซึ่งตีพิมพ์ซ้ำจากฉบับปี ค.ศ.1898 เหตุที่ต้องตรวจสอบเพราะในบางแห่งข้อมูลเรื่องวันเดือนปี ชื่อตัวละครบางตัว และชื่ออบทบางบทไม่ตรงกัน อีกทั้งข้อความไม่ตรงกันบ้าง ขาดหายไปบ้าง เมื่อผู้แปลรู้สึกเอะใจสงสัยก็จะตรวจสอบและพิจารณาในแง่ของวรรณศิลป์ว่าควรจะทำตามฉบับใด

ตัวละครในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องนี้มีทั้งบุคคลจริงในประวัติ-

ศาสตร์และบุคคลสมมติ เหตุการณ์ไม่มีทั้งที่เป็นจริงในประวัติศาสตร์และที่สมมติขึ้น ความสามารถของอเล็กซ็องดร์ ดูมาส์ผู้ประพันธ์และโอกุสต์ มาเกต์ (Auguste Maquet) ผู้ประพันธ์ร่วมในการสร้างสรรค์เรื่องการต่อสู้ การผจญภัย อีกทั้งเล่ห์ร้ายเล่ห์รักตรึงใจผู้อ่านจนมีการแปลเกือบร้อยภาษา พรรณนาโวหารในการร้อยเรียงความรู้สึกลึกซึ้งและจิตวิญญาณของตัวละครในช่วงวิกฤตอารมณ์โดยอาศัยการบรรยายธรรมชาติรอบตัวตึงตาผู้อ่าน ภาษาพูดของตัวละครมีหลายระดับตามสถานภาพของตัวละครนั้น ขอยกภาษาสูงส่งละเมียดละไมเปี่ยมชั้นเชิงด้วยอุปลักษณ์ของอานน์แห่งออสเตรียกับดยุคแห่งบัคกิงแฮมเป็นตัวอย่าง

ในการแปลราชาศัพท์ ผู้แปลมิได้ใช้ราชาศัพท์เต็มรูปแบบเพราะตัวละครเป็นเจ้านายต่างประเทศและจำกัดใช้เฉพาะพระราชากับพระราชินีเท่านั้น เจ้านายชั้นรองลงมาเช่นดยุคใช้ภาษาสามัญเพื่อให้สำนวนแปลกะทัดรัด

คำเรียกหาตัวละครบางตัวมีหลายคำ เช่นตัวละครริชเชอลิเยอ ผู้แปลคงตามที่ผู้ประพันธ์ใช้ มีพระคาร์ดินัล ท่านคาร์ดินัล พระคุณเจ้า ดยุก ท่านดยุค พระคาร์ดินัล-ดยุค พระคาร์ดินัลเดอ ริชเชอลิเยอ ริชเชอลิเยอ เมอสิเยอร์เดอ ริชเชอลิเยอ สำหรับเรียกหาตัวละครตัวนี้ นอกจากนั้นตัวละครมีทั้งชาวฝรั่งเศสและชาวอังกฤษ ‘มิลาดิ’ และ ‘มิลอร์ด’ ของผู้เล่าเรื่องหรือจากปากตัวละครชาวฝรั่งเศสจึงกลายเป็น ‘มายเลดี้’ หรือ ‘มายลอร์ด’ เมื่อตัวละครผู้พูดเป็นชาวอังกฤษ

อนึ่ง ผู้แปลจัดทำบัญชีศัพท์และชื่อเฉพาะไว้ท้ายเล่มเพื่อให้ขอบฟ้าทางวัฒนธรรมตะวันตกกระจ่างชัดสำหรับท่านผู้อ่าน

การแปลครั้งนี้คงไม่อาจเสร็จสมบูรณ์หากปราศจากการช่วยเหลือของกัลยาณมิตรและปิยมิตรของผู้แปล ผู้แปลขอขอบคุณ ดร.สุวรรณ สถาปัตยพัฒนา ในเรื่องการตีความบางประโยค รองศาสตราจารย์ชิตสุณี ลินธุสิงห์ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคริสต์ศาสนา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์วรากุล โอเฮอร์ต์ซึ่งอ่านนวนิยายเรื่องนี้อยู่ที่ประเทศฝรั่งเศสพร้อมๆ กับผู้แปล ตอบคำถามของผู้แปลและช่วยค้นคว้าหาข้อมูลทำให้ผู้แปลกระจ่างชัดและทันเวลา ผู้แปลอย่างยิ่ง

ผู้แปลยังมีที่ปรึกษาอีกหนึ่ง นั่นคือฉบับแปลภาษาอังกฤษ *The Three Musketeers* ฉบับแก้ไข ค.ศ.2016 ใน Project Gutenberg เมื่อใดที่เข้าใจตรงกันผู้แปลก็รู้สึกโล่งใจ แต่ยังมีบางประโยคที่เห็นไม่ตรงกันนัก

นอกจากนี้ผู้แปลขอขอบคุณสำนักพิมพ์มติชนซึ่งเป็นรัฐจัดทาฉบับพิมพ์ ปี ค.ศ.1898 ของสำนักพิมพ์ Jean-Claude Lattès ซึ่งตีพิมพ์ภาพประกอบฝีมือ Maurice Leloir ไว้ด้วย ภาพประกอบหลายภาพได้ไขข้อข้องใจของผู้แปล สำนักพิมพ์มติชนยังอนุเคราะห์ผู้แปลให้ได้ปรึกษาท่านผู้รู้เรื่องคำศัพท์ที่ผู้แปลไม่ถนัด บุคคลผู้นั้นคือคุณสุพจน์ แจ่มเร็ว และคุณสุพจน์ยังตอบรับเป็นบรรณาธิการต้นฉบับแปลนวนิยายเรื่องนี้อีกด้วย ผู้แปลรู้สึกขอบคุณเป็นอย่างยิ่งเพราะสบายใจและแน่ใจว่าดาร์ตาทูยังกับสามทหารเสือในมือของท่านผู้อ่านจะเป็นฉบับแปลที่สมบูรณ์จริงๆ

ตลอดเวลาสองปีที่แปลวรรณกรรมเรื่องนี้ ผู้แปลเพลิดเพลินเจริญใจ แวะข้างทางอ่านข้อมูลบุคคลในประวัติศาสตร์ทั้งที่เป็นตัวละครและที่อ้างอิงอย่างสนุกสนาน (จึงใช้เวลาแปลนานไปสักนิด) เนื่องจากผู้แปลสนุกและมีความสุขขณะแปล จึงหวังว่าท่านผู้อ่านจะสนุกและเป็นสุขเช่นเดียวกัน

วัลยา วิวัฒน์ศร

27 มีนาคม 2560

มาตราเงินใน “ดาร์ตาญังกับสามทหารเสือ”

ปิสตอล (pistole) เป็นเหรียญทองของสเปน เริ่มใช้ปี ค.ศ.1537 ดูมาล์ เป็นผู้นำมาใช้ในนวนิยายเรื่องนี้ เหรียญทองปิสตอลมีมูลค่าเท่ากับเหรียญหลุยส์ (louis) ซึ่งเป็นเหรียญทองของฝรั่งเศส เริ่มใช้ในรัชสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 13 จนถึงปี ค.ศ.1793 หลังการปฏิวัติใหญ่

1 ปิสตอล หรือ 1 หลุยส์ = 10 ลีฟวร์

1 เอกู = 3 ลีฟวร์

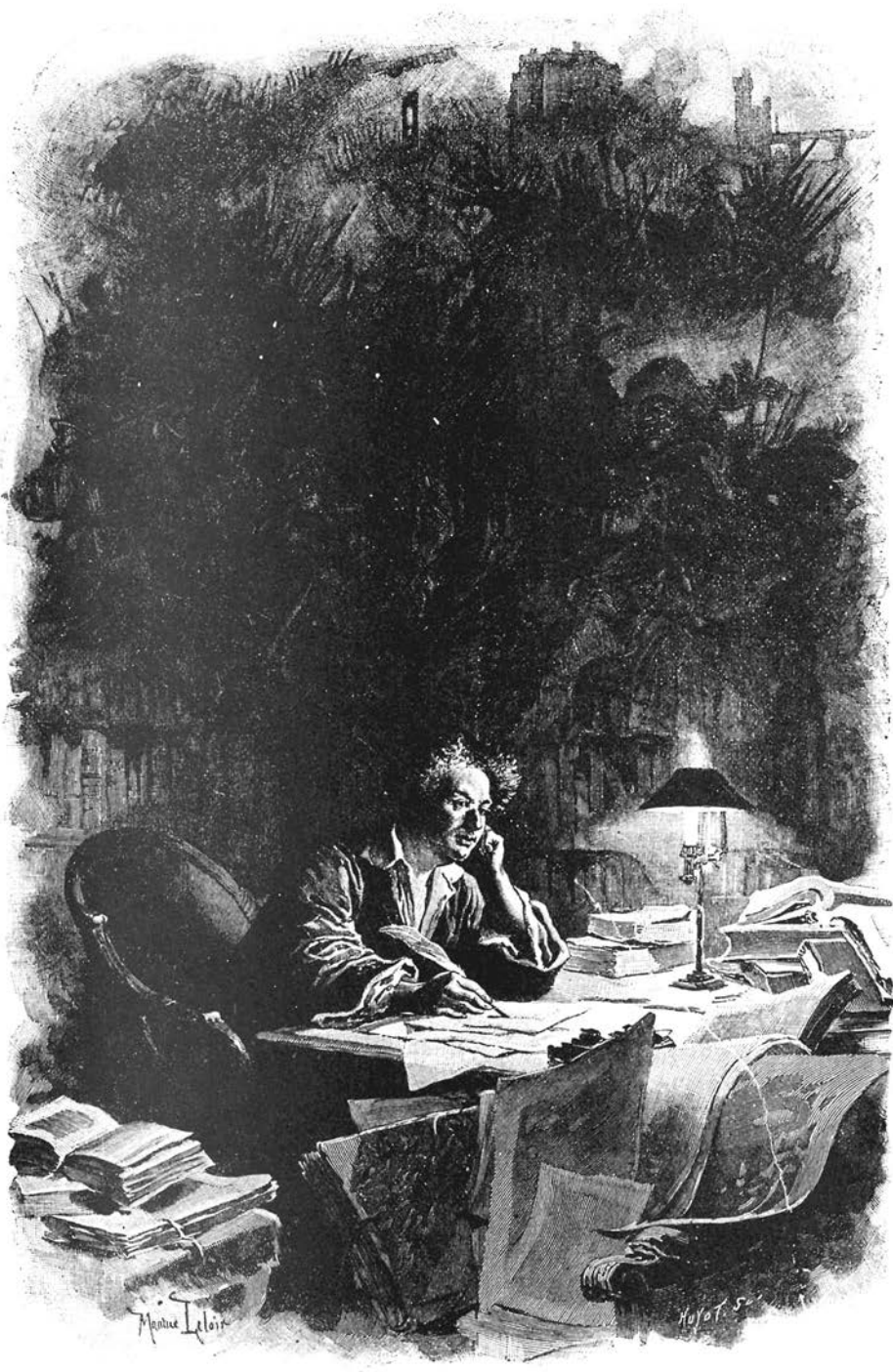
1 ลีฟวร์ = 20 ซู

เหรียญลีฟวร์ (livre) ใช้ในระหว่างปี ค.ศ.781-1795 แล้วเปลี่ยนเป็นฟรังก์ (franc) 1 ลีฟวร์มีมูลค่าเท่ากับ 1 ฟรังก์ ลีฟวร์มีทั้งเหรียญทองและเหรียญเงิน ที่กล่าวถึงในนวนิยายเป็นเหรียญเงิน ซู (sou) เป็นเหรียญนิกเกิลมีมูลค่าเท่ากับ 5 ซ็องติม (centime) เหรียญเอกู (écu) มีทั้งเหรียญทองและเหรียญเงิน ในนวนิยายเป็นเหรียญเงินชนิดที่มีมูลค่า 3 ลีฟวร์

ในนวนิยาย (บทที่ 28) ยังพูดถึงเหรียญเงินดูกาตง (ducaton) ซึ่งใช้ในยุโรปหลายประเทศในช่วงศตวรรษที่ 16-18 มีน้ำหนัก 32.48 กรัม มีมูลค่าต่างกันไปในแต่ละประเทศ

เป็นการยากที่จะคิดเทียบมูลค่ากับมาตราเงินในปัจจุบัน แต่พอจะอนุมานได้จากค่าอาหารและที่พัก ราคาผ้า เครื่องประดับ เครื่องยุทโธปกรณ์ และอื่นๆ ที่กล่าวถึงในนวนิยาย

ดาร์ตาญกับสามทหารเสือ

ภาพวาดอเล็กซองดร์ ดูมาส์ฟีมือโมรีซ เลอัวร์

คำนำ

ขอแถลงไว้ในคำนำนี้ว่า แม้บรรดาวิบุรุษในเรื่องซึ่งข้าพเจ้าได้รับเกียรติให้เป็นผู้เล่าเรื่องราวของพวกเขาแก่ท่านผู้อ่านจะมีชื่อลงท้ายด้วยเสียง “โอส” และเสียง “อิส” พวกเขาก็หาได้เกี่ยวข้องกับเทพปกรณัมแต่อย่างใด

ประมาณหนึ่งปีมาแล้ว ขณะศึกษาค้นคว้าที่หอสมุดหลวงเพื่อเขียนพระราชประวัติพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ข้าพเจ้าบังเอิญพบหนังสือชุดหนึ่งชื่อ “บันทึกความทรงจำของเมอลิเยร์ดาร์ตาญ” สำนักพิมพ์ปิแยร์ รูเซ่ เป็นผู้ตีพิมพ์ที่เมืองอัมสเตอร์ดัม หนังสือชุดนี้ก็เหมือนกับหนังสือร่วมสมัยส่วนใหญ่ซึ่งผู้ประพันธ์ประสงค์จะพูดความจริงโดยไม่ต้องแหวะเย็นไปพำนักระยะยาวบ้างสั้นบ้างที่คุกบาสตีย์ ข้าพเจ้าต้องมนตรีซื้อหนังสือจึงหอบกลับมาบ้านทั้งชุด แล่นะข้าพเจ้าย่อมได้รับอนุญาตจากท่านหัวหน้าบรรณารักษ์ แล้วข้าพเจ้าก็อ่านอย่างหิวกระหาย

ในที่นี้ข้าพเจ้ามิได้มีจุดประสงค์ที่จะวิเคราะห์งานอันชวนพิศวงชุดนี้ หากใครขอให้มันเป็นธุระของท่านผู้อ่านผู้ชื่นชอบภาพเขียนในสมัยนั้น ภาพใบหน้าบุคคลฝีมือชั้นครูเชี่ยวชาญและแม้ว่าภาพร่างส่วนใหญ่จะวาดบนบานประตูโรงทหาร บนกำแพงร้านเหล้า ท่านผู้อ่านจะได้เห็นว่าภาพพระเจ้าหลุยส์ที่ 13 ภาพอานน์แห่งออสเตรีย ภาพริชเชอลิเยอ ภาพมาซาแร็ง และภาพข้าราชการบริวารสมัยนั้น ล้วนละม้ายคล้ายคลึงมีต่างจากภาพในหนังสือประวัติศาสตร์ของเมอสิเยอร์อ็องเกดิล

แต่ทุกท่านก็ทราบดีว่า สิ่งทีโดนจิตอันมีอยู่หนึ่งของกวีย่อมต่างไปจากสิ่งที่ผู้อ่านส่วนใหญ่ประทับใจ ดังนั้นแม้จะชื่นชมรายละเอียดดังกล่าวข้างต้น เช่นเดียวกับทุกๆ คน ทว่าสิ่งที่ข้าพเจ้าหมกมุ่นครุ่นคำนึงถึงกลับเป็นสิ่งที่ไม่มีผู้ใดใส่ใจมาก่อน

ดาร์ตาญยังเล่าว่าเมื่อเขาได้ไปเยี่ยมคำนับเมอสิเยอร์เดอ เทรวิล ผู้บัญชาการหน่วยทหารมุสเกอแตร้ของพระราชารั้งแรกนั้น ขณะรอเข้าพบอยู่ในห้องพักรอ เขาได้คารวะขอทำความรู้จักชายหนุ่ม 3 คนซึ่งรับราชการอยู่ในหน่วยงานอันทรงเกียรตินี้ ทั้งสามมีนามว่า อาโธส ปอร์โธส และอะรามิส

ข้าพเจ้าขอสารภาพว่าชื่อแปลกหูทั้งสามชื่อนี้ทำให้ข้าพเจ้าสงสัยใคร่รู้จนคิดขึ้นทันทีว่าคงเป็นนามแฝงที่ดาร์ตาญตั้งขึ้นเพื่อปกปิดนามจริงอันอาจกระเดื่องเกรียงไกร ถ้าหากว่าผู้ใช้นามเหล่านี้มิได้เลือกเองในวันซึ่งทั้งสามสวมเครื่องแบบทหารมุสเกอแตร้เพราะเกิดหลงใหล เกิดมิพพอใจบางสิ่งบางอย่างหรือเพราะยากจน

ตั้งแต่นั้นมา ข้าพเจ้าก็ค้นหาในหนังสือร่วมสมัย มิได้ล้มมิได้นอนจนกว่าจะได้พบร่องรอยที่มาของนามอันพิสดารพิลึกซึ่งทำให้ข้าพเจ้าอยากรู้ อยากเห็นยิ่งนัก

บาญชีรายชื่อหนังสือที่ข้าพเจ้าอ่านเพื่อตามหาร่องรอยของนามทั้งสามนี้ ยาวมากพอจะพิมพ์เป็นบทความได้บทหนึ่งทีเดียว ซึ่งอาจจะมีคุณค่าทางการศึกษาบ้าง แต่ก็คงจะไม่น่าสนใจสำหรับท่านผู้อ่าน ข้าพเจ้าจึงขอล่าเพียงว่า ขณะรู้สึกสิ้นหวังเพราะสืบค้นไม่ได้ผล จนแทบจะล้มเลิกความตั้งใจ ข้าพเจ้าก็ได้ทำตามคำแนะนำของปอลแล็ง ปารีส์ มิตรผู้รู้ผู้ทรงเกียรติและ

ได้พบต้นฉบับลายมือขนาด 4 หน้าก ระเบียบหมายเลข 4772 หรือ 4773 นี้แหละ ชื่อว่า

“บันทึกความทรงจำของเคานต์เดอ ลา แฟร์ ว่าด้วยเหตุการณ์บาง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศฝรั่งเศส ช่วงปลายรัชสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 13 และต้นรัชสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14”

คงคาดเดาได้ว่าข้าพเจ้ายินดีเพียงใดขณะเปิดอ่านต้นฉบับลายมือ ซึ่งเป็นความหวังสุดท้ายของข้าพเจ้า แล้วได้พบชื่ออาโรสที่หน้า 20 ชื่อปอร์โอส ที่หน้า 27 และชื่ออะรามิสที่หน้า 31

การค้นพบต้นฉบับลายมือซึ่งไม่เป็นที่รู้จักมาก่อน ในช่วงเวลาที่วิชา ประวัติศาสตร์กำลังเฟื่องฟู แทบจะเป็นปาฏิหาริย์สำหรับข้าพเจ้า ข้าพเจ้า รับผิดชอบการขออนุญาตตีพิมพ์ โดยมีวัตถุประสงค์อ้าคัยเป็นไบเบิกทางเข้า อักษรจารึกและวรรณคดีสโมสร หากข้าพเจ้าเกิดพลาดมิได้เป็นสมาชิกของ ราชบัณฑิตยสถานแห่งฝรั่งเศสด้วยผลงานของข้าพเจ้าเอง อนึ่ง ข้าพเจ้าจำเป็นต้องเขียนยืนยันไว้ว่าข้าพเจ้าได้รับอนุญาตให้ตีพิมพ์โดยปราศจากเงื่อนไข ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักฐานต่อสาธารณะค้ำพวกที่ไม่ประสงค์ดีซึ่งมักกล่าวอ้างอยู่เสมอว่า รัฐบาลไม่ใส่ใจสนับสนุนนักคิดนักเขียน

ดังนั้น นี่คือภาคแรกของต้นฉบับลายมืออันทรงค่าซึ่งข้าพเจ้าขอเสนอ ต่อท่านผู้อ่านในวันนี้ โดยตั้งชื่อให้เหมาะและขอให้คำมั่นสัญญาว่าหากภาค แรกนี้ประสบความสำเร็จสมตามคุณค่าซึ่งข้าพเจ้าก็แน่ใจเช่นนั้น ข้าพเจ้าจะ พิมพ์ภาคสองต่อทันที

ขณะรอคอยวาระนั้น ในฐานะพ่อขุนหัวซึ่งเป็นพ่อลำดับที่ 2 ของหนังสือ เล่มนี้ ข้าพเจ้าขอให้ท่านผู้อ่านยึดถือว่าคุณรู้สึกบันเทิงใจหรือความเบื่อหน่าย ของท่านผู้อ่าน เป็นความรับผิดชอบของข้าพเจ้าแต่ผู้เดียว มิใช่ของเคานต์เดอ ลา แฟร์

คำนำแปลดังนี้แล้ว ขอเชิญอ่านเนื้อเรื่องเถิด

อเล็กซ็องดร์ ดูมาส์

1

ของขวัญสามอย่างจากดาร์ตาณังผู้บิดา

วันจันทร์แรกของเดือนเมษายน ค.ศ.1625 เมืองเล็กๆ ชื่อเมืองซึ่งเป็นบ้านเกิดของผู้ประพันธ์ “นิยายดอกกุหลาบ” เหมือนตกอยู่ในการปฏิวัติใหญ่ มิต่างจากที่พวกอูเกอโนต์ในเมืองลา โรเชลล์ลุกฮือขึ้นสู้เพื่ออิสรภาพ เมื่อชาวเมืองเห็นพวกผู้หญิงวิ่งไปทางถนนใหญ่อีกทั้งได้ยินเสียงเด็กๆ ร้องตะโกนอยู่ที่ธรณีประตูบ้าน ก็เร่งรีบสวมเสื้อเกราะ ฉวยปืนคาบศิลาบ้าง หอกบ้างเพื่อพลอบใจตน แล้วมุ่งตรงไปยังเรือนแรมฟรองค์-เมอนิเยร์ บริเวณลานหน้าเรือนแรมนั้นมีฝูงชนเบียดเสียดกันแน่น จำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกนาที ส่งเสียงดังฟังไม่ได้ศัพท์ ทำทางอยากรู้อยากเห็น

ในสมัยนั้นความโกลาหลอลหม่านเกิดขึ้นบ่อยๆ น้อยวันนักที่เมืองใดเมืองหนึ่งจะไม่บันทึกลงในจดหมายเหตุของเมืองถึงเหตุการณ์ทำนองนี้ พวกขุนนางสู้รบกันเองบ้าง กษัตริย์ขัดแย้งกับพระคาร์ดินัลบ้าง อีกทั้งกษัตริย์สเปนทำสงครามกับกษัตริย์ของเรา นอกจากสงครามแฝงหรือโจ่งแจ้ง ใต้ดินหรือเปิดเผยเหล่านี้แล้ว ก็ยังมีขโมยโจร พวกขอทาน พวกอูเกอโนต์ พวกคนคด และพวกคนรับใช้แต่งเครื่องแบบที่เกี่ยวก่อเรื่องกับทุกคน เหล่าชาวเมืองจะจับอาวุธขึ้นสู้ขโมยโจร พวกคนคด พวกคนรับใช้แต่งเครื่องแบบเสมอ สู้กับ

ขุนนางและอูเกอโนต์ยิ่งน้อยกว่า บางครั้งยังขัดขึ้นกษัตริย์ของตน แต่พวกเขาจะไม่หือกับพระคาร์ดินัลและกษัตริย์สเปนเลยสักนิด

ในวันจันทร์แรกของเดือนเมษายน ค.ศ.1625 เมื่อชาวเมืองซึ่งเคยชินกับเรื่องทำนองนี้ได้ยินเสียงเอะอะ และมีได้เห็นทั้งธงทางแจกรีวยสีเหลืองและสีแดง ทั้งเครื่องแบบทหารพิทักษ์ของดยุคเดอ ริชเชอลิเยอผู้เป็นพระคาร์ดินัลก็รีบรุดไปยังเรือนแรมฟรังก์-เมอนิเยร์

เมื่อไปถึง แต่ละคนก็ได้เห็นและได้รับรู้เหตุแห่งเสียงอีกทีอีกครั้งนี้

หนุ่มน้อยคนหนึ่ง...- ขอพรรณานาบุคลิกลักษณะของเขารวดเดียวดังนี้ -
ขอท่านจงนึกภาพดอน กิโมเต้ขณะอายุ 18 ปี ดอน กิโมเต้ซึ่งปราศจากชุดเกราะ ไม่ว่าจะเป็นเสื้อเกราะโปร่งหรือเกราะป้องกันขาท่อนบน ดอน กิโมเต้ผู้นี้สวมเสื้อสักหลาดรัดรูปสีน้ำเงินพลิ้วพลิ้วอันมีอาจบรรยายว่าเป็นสีอะไรแน่ระหว่างสีตะกอนเหลืองนํกับสีน้ำเงินแห่งฟากฟ้า รูปหน้ายาวสีน้ำตาล โหนกแก้มสูงอันเป็นเครื่องหมายแห่งความฉลาดเฉลียว ขากรรไกรใหญ่เด่นชัดบ่งชี้ว่าเป็นชาวแคว้นกาสกอญแน่แท้ต่อให้ไม่สวมหมวกเบเรต์ก็เถอะ แล้วหนุ่มน้อยของเราก็ก็นสวมหมวกเบเรต์ประดับขนนกเสียด้วย ดวงตาเบิกกว้างเปล่งประกายปัญญา จมูกกุ่มทว่าสันเรียบงาม เขาโตเกินวัยรุ่นแต่ยังเยาว์เกินกว่าจะเรียกว่าบุรุษเต็มตัว สายตาที่ไม่เชี่ยวชาญพออาจหลงเข้าใจเขาเป็นบุตรชาวไร่เจ้าของที่ดินเดินทางท่องเที่ยวมา หากมิได้เห็นกระบี่ยาวที่ห้อยอยู่กับสายหนังเกี่ยวกระบี่ กระบี่ที่กระทบนองผู้เป็นเจ้าของขณะเดิน และกระทบขนตั้งชันของพาหนะของเขายามเขาอยู่บนหลังมัน

ด้วยหนุ่มน้อยของเรามีพาหนะตัวหนึ่ง และพาหนะตัวนี้ก็เตะต่ายิ่งนักมันเป็นม้าแควะแห่งแคว้นเบอาร์น อายุ 12 หรือ 14 ปี หนึ่งสีเหลือง หางปราศจากขน ข้อเท้าวมทั้ง 4 ข้าง ขณะเดินหัวมันก้มต่ำกว่าหัวเข่า จึงไม่จำเป็นต้องใช้สายบังเหียนบังคับมีให้มันเช็ดหัว มันวิ่งได้วันละ 32 กิโลเมตร โชคร้ายที่คุณสมบัติเหล่านี้ถูกหนังสือประหลาดและทำทางพิศปกติของมันบดบังไว้สิ้นการปรากฏตัวของม้าแควะตัวนี้ที่เมืองเมิงซึ่งมันผ่านเข้าเมืองมาทางประตูเดอโบฌ็องซี จึงทำให้ผู้คนซึ่งในสมัยนั้นย่อมรู้จักม้า เกิดความรู้สึกชิงชังรังเกียจอันลามไปถึงตัวผู้ขี่มันด้วย

และความรู้สึกนี้สร้างความลำบากใจสุดแสนแก่หนุ่มน้อยดาร์ตาอัง (นี่คือชื่อของดอน โกโมเตคนี่และเป็นเจ้าของโรสินันต์ตัวนี้) ด้วยเขามีอาว ปฏิสรรพาหนะซึ่งทำให้เขาดูน่าหัวเราะเยาะไปด้วยทุกๆ ที่เขาเป็นนักขี่ม้าตัววง เขาจึงถอนใจใหญ่ขณะรับมอบมันจากเมอสิเยอร์ดาร์ตาอังผู้เป็นบิดา เขา ตระหนักดีว่าม้าตัวนี้มีราคาอย่างน้อย 20 ลีฟวร์ นอกเหนือไปจากนั้นคำพูด ของบิดาขณะมอบของขวัญนี้ก็หาค่ามิได้

“ลูกเอ๋ย” ขุนนางชาวแคว้นกาสกอญผู้บิดาได้กล่าวแก่เขาด้วยภาษา ถิ่นบริสุทธิ์ของชาวแคว้นเบอาร์นซึ่งพระเจ้าอ็องรีที่ 4 เองก็มีเคยขจัดไปจาก พระองค์ได้ “ลูกเอ๋ย ม้าตัวนี้ถือกำเนิดมาในบ้านของพ่อเจ้าเกือบจะสิบสามปี เต็มแล้ว และมันก็อยู่ที่นี้มาตลอด เราจึงพึงรักมัน จงอย่าขายมันเป็นอันขาด เจ้าควรปล่อยยี่ให้มันแก่ตายอย่างสงบและอย่างมีเกียรติ หากเจ้าต้องสู้รบ ปรบมือบนหลังมัน ก็จงระวังให้มันเหมือนดังที่เจ้าพึงกระทำต่อคนรับใช้เก่าแก่ ของเจ้าที่ราชสำนัก” เมอสิเยอร์ดาร์ตาอังผู้บิดากล่าวต่อ “ถ้าหากว่าเจ้าได้รับ เกียรติไปที่นั่น อันที่จริงเจ้าย่อมมีสิทธิ์ได้รับเกียรตินี้อยู่แล้ว ด้วยเจ้านั้นสืบ เชื้อสายขุนนางเก่าแก่ จงรักษาชื่อเสียงแห่งตระกูลขุนนางของเจ้าซึ่งบรรพบุรุษ ได้รักษาสืบทอดมายาวนานกว่าห้าร้อยปี จงรักษาเพื่อตัวของเจ้าเองและเพื่อ ผู้คนของเจ้า ที่พ่อพูดว่าผู้คนของเจ้านั้น พ่อหมายถึงวงศ์วานว่านเครือและมิตร สหายของเจ้า จงอย่าอดทนอดกลั้นต่อผู้ใดนอกจากพระคาร์ดินัลและพระราช ความเป็นมาความกล้าหาญเท่านั้น จำไว้ล่ะลูกเอ๋ย ความเป็นมาความกล้าหาญเท่านั้นที่เป็นใบเบิกทาง แก่ขุนนางในทุกวันนี้ ผู้ที่มัวแต่ตัวลั่นงันงกแม้เพียงเสี้ยววินาทีก็อาจทำให้สิ่งซึ่ง โชคชะตาส่งให้หลุดมือไปในเสี้ยววินาทีนั้น เจ้ายังหนุ่ม เจ้าจึงควรกล้าหาญด้วย เหตุผลสองประการ ประการแรกเพราะเจ้าเป็นชาวแคว้นกาสกอญ ประการ หลังเพราะเจ้าเป็นลูกของพ่อ อย่าเกรงกลัวเมื่อโอกาสมาถึงและจงแสวงหาการ เผชิญโชคผจญภัย พ่อได้สอนให้เจ้ารู้จักใช้กระบี่ เจ้าเองก็มีขาพับที่แข็งแรง ข้อมือแข็งแรงดังเหล็ก จงสู้ในทุกโอกาส จงสู้เสมอ ยิ่งการดวลเป็นสิ่งผิด กฎหมาย ก็ยิ่งหมายความว่าเจ้านั้นหาญกล้าเป็นสองเท่า ลูกเอ๋ย พ่อมีเงิน ให้เจ้าเพียงสิบห้าเอกุ ม้าของพ่อและคำแนะนำซึ่งเจ้าได้ยืมได้ฟังแล้วนี้แหละ แม่ของเจ้าจะมอบตำรับยาอย่างไม่หอมซึ่งได้มาจากหญิงชาวโบฮีเมียนางหนึ่ง

ยานี้มีสรรพคุณวิเศษสมานแผลหายสนิทยกเว้นแผลที่ลึกถึงหัวใจ จึงใช้ทุกสิ่ง
ที่เจ้าได้รับให้เป็นประโยชน์ จะมีชีวิตที่เป็นสุขและยืนยาว

“อ้อ พ่อยังมีอีกเรื่องที่จะบอกแก่เจ้า เรื่องซึ่งเป็นตัวอย่างแก่เจ้าได้ แต่
ไม่ใช่เรื่องจากประสบการณ์ของพ่อหรอกนะ เพราะพ่อนั้นไม่เคยไปปรากฏตัว
ที่ราชสำนัก พ่อแค่ร่วมรบหลายครั้งในสงครามพระศาสนาในฐานะอาสาสมัคร
พ่อต้องการจะบอกเล่าเรื่องของเมอสิเยอร์เดอ เทรวิล ซึ่งเคยเป็นเพื่อนบ้าน
ของเราครั้งกระโน้น เขาผู้นี้เมื่อยังเล็กอยู่ได้รับเกียรติเป็นเพื่อนเล่นของ
พระเจ้าหลุยส์ที่สิบสามของเราเมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ ขอพระองค์ทรงพระ
เจริญ! บางครั้งการเล่นกันก็กลายเป็นการทะเลาะเบาะแว้งแบบเด็กๆ และกษัตริย์
ของเราก็มิได้ชนะเสมอไป ยิ่งแพ้พระองค์ก็ยิ่งรู้สึกนับถือและรักเมอสิเยอร์เดอ
เตรวิลจนมิตรสนิท ต่อมาเมอสิเยอร์เดอ เทรวิลได้ต่อสู้กับผู้ฉ้อราษฎร์
ทางไปปารีสครั้งแรก ลูถึงห้าครั้ง หากนับตั้งแต่การเสด็จสวรรคตของกษัตริย์
องค์ก่อนจนถึงการบรรลุนิติภาวะขององค์ปัจจุบัน ก็ได้ต่อสู้ถึงเจ็ดครั้ง ทั้งนี้
ไม่นับรวมการสู้รบในสงครามและการปิดล้อมเมือง และหากนับตั้งแต่การขึ้น
ครองราชย์จนถึงปัจจุบัน ก็คงนับได้ถึงร้อยครั้งกระมัง!

“ดังนั้นแม้จะมีพระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา และคำสั่งทางการห้าม
การดวลต่อสู้ใดๆ เมอสิเยอร์เดอ เทรวิลก็ยังได้รับพระราชโองการแต่งตั้งให้
เป็นผู้บัญชาการหน่วยทหารมุสเกอแตร์ นั่นคือเป็นผู้บังคับบัญชาหน่วยซีซาร์
ซึ่งกษัตริย์ทรงชื่นชมโสมนัสและพระคาร์ดินัลห้วนเกรง ทั้งๆ ที่พระคาร์ดินัล
องค์นี้มีเคยเกรงสิ่งใดเลย ใครๆ ก็รู้ทั้งนั้น นอกจากนี้เมอสิเยอร์เดอ เทรวิล
ยังมีเงินได้รายปี ปีละหนึ่งหมื่นเอกุ จึงกล่าวได้ว่าเขาเป็นขุนนางผู้ใหญ่โดยแท้
เขาเริ่มต้นเช่นเดียวกับเจ้า จึงไปหาเขาพร้อมกับจดหมายฉบับนี้ จึงเดินทาง
รอยเท้าเขาเพื่อประสบผลเช่นเดียวกับเขา”

กล่าวมาดังนี้แล้วเมอสิเยอร์ดาร์ตาญัก็วนกระปี่รอบตัวบุตรชาย จุมพิต
แก้มทั้งสองข้างอย่างอ่อนโยน แล้วกล่าวคำอวยชัยให้พร

เมื่อออกมาจากห้องของบิดา ชายหนุ่มก็เห็นมารดาคอยอยู่พร้อมด้วย
ตำรับยาวิเศษ คำแนะนำของบิดาซึ่งเราเพิ่งบรรยายมานั้นย่อมบ่งบอกว่าจะมี
การไช้ยาตำรับนี้บ่อยครั้ง การอ่าลาระหว่างมารดากับบุตรยาวนานกว่าและ

ผูกพันอ่อนหวานกว่าการลาจากเมื่อครู มีใช้ว่าเมอเลียร์ดาร์ตาญไม่รักบุตรชายซึ่งเป็นผู้สืบสายโลหิตแต่เพียงผู้เดียวของเขา ทว่าเมอเลียร์ดาร์ตาญเป็นบุรุษและเขาคิดว่าบุรุษจักต้องควบคุมอารมณ์ความรู้สึกให้ได้ ในขณะที่มาตามดาร์ตาญเป็นสตรีและยิ่งกว่านั้นนางเป็นมารดา นางหลังน้ำตาไม่ขาดสาย ข้อความที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นไปเพื่อชื่นชมเมอเลียร์ดาร์ตาญผู้บุตร แม้เขาจะพยายามสงบสติอารมณ์เพียงใดอย่างที่ทำहारมุสเกอแตร็ในอนาคตควรจะได้ ธรรมชาติก็ยังมิชยชนะเหนือเขา เขาหลังน้ำตาท่วมท้น น้ำตาเพียงครึ่งหนึ่งของจำนวนที่เขาขมใจสะกดกลืนไว้

วันเดียวกันนั้น ชายหนุ่มออกเดินทางพร้อมด้วยของขวัญสามอย่างจากบิดา ประกอบด้วยเงิน 15 เอกู ม้า และจดหมายถึงเมอเลียร์เดอ เทรวิล ดังกล่าวแล้ว แลละ โอวาทของบิดานั้นย่อมถือว่าเหนือสิ่งอื่นใด

ด้วยสิ่งที่ติดตัวมาเช่นนี้เรือนกายและเรือนใจของดาร์ตาญก็คือ 'ลำเนาถูกต้อง' ของตัวละครเอกของเซร์บันเตส เราเปรียบเทียบได้ถูกต้องแล้ว ในเมื่อหน้าที่ของเราในฐานะนักประวัติศาสตร์ทำให้เราจำเป็นต้องบันทึกภาพลักษณ์ของเขา ดอน ก็โมเต้เห็นกังหันลมเป็นยักษ์ เห็นฝูงแกะเป็นกองทหารนั้นดาร์ตาญก็เห็นรอยยิ้มแต่ละรอยเป็นการเยาะหยัน เห็นสายตาแต่ละคู่เป็นการหาเรื่องฉนั้นนั่น ผลก็คือเขากำหนดแนบตลอดทางตั้งแต่เมืองตาร์บัสจนถึงเมืองเมิง และยังตะด้ามกระบี่วันละสิบหน อย่างไรก็ตาม กำปั้นยังไม่ได้กระทบคางผู้ใด และกระบี่ก็มิได้ออกจากฝัก มีใช้ว่าภาพม้าแกระหนึ่งเหลือทิ้งที่กระทบสายตาจะไม่เรียกรอยยิ้มบนใบหน้าคนผ่านทาง ทว่า เหนือม้าตัวนั้นเสียงกระบี่ขนาดน่าเกรงขามดังมาและเหนือกระบี่ก็ยังมีดวงตาวาววับดุจดังมากกว่าแค่หยิ่งผยองจ้องอยู่ คนสัญจรทั้งหลายจึงจำต้องระงับอารมณ์เริงร่าของตน และหากอารมณ์นั้นเกิดชนะความระมัดระวังตน พวกเขาก็พยายามอย่างยิ่งที่จะยิ้มเพียงซีกหน้าเหมือนหน้ากากโบราณ ดาร์ตาญจึงยังคงความงามสง่าผ่องแผ้ว แม้เขาจะตกอยู่ในอาการหวาดระแวงตลอดทางจนกระทั่งเขามาถึงกลางเมืองเคราะห์ร้ายชื่อเมิงเมืองนี้

ขณะลงจากหลังม้าบริเวณประตูเรือนแรมฟร็องค์-เมอนิแยร์ โดยไม่มีผู้ใดไม่ว่าจะเป็นเจ้าของเรือนแรม เด็กรับใช้หรือคนดูแลม้ามาที่นอนสำหรับ

ขึ้นมาเพื่อช่วยจับโกลน ดาร์ตาญก็เห็นขุนนางผู้หนึ่งผ่านหน้าต่างชั้นล่าง ร่าง
ของเขาดูสง่า ท่าทางสูงส่งแม้สีหน้าจะค่อนข้างเฉยเมย เขาพูดจาอยู่กับคนอื่น
สองคนซึ่งตักตักใจฟังอย่างเคารพนบ เป็นธรรมดาอยู่เองที่ดาร์ตาญ
ซึ่งเชื่อเสมอมาว่าผู้คนพูดซุบซิบนินทาตนจะเสียหูฟัง ครั้งนี้เขาเข้าใจผิดเพียง

ครั้งเดียว หัวข้อสนทนามีใช้ตัวเขาแต่ว่าด้วยม้าของเขา ดูเหมือนว่าขุนนางผู้นั้นกำลังสาธยายคุณสมบัติประดามีของม้าตัวนี้ และอย่างที่บอกแล้วว่าผู้ฟังทั้งสองนั้นเคารพนับถือผู้พูด พวกเขาจึงหัวเราะไม่ขาดเสียง ก็ในเมื่อแค่การอมยิ้มยังกระตุ้นอารมณ์ร้อนของหนุ่มน้อยผู้นี้ได้ เราคงเข้าใจดีว่าเสียงหัวร่อร่านั้นก่อให้เกิดผลอย่างใดต่อเขา

อย่างไรก็ตาม ดาร์ตาญยังประสงค์จะดูรูปพรรณสัณฐานของคนที่ยังอาจหัวเราะเยาะเขาให้ชัดเจนก่อน จึงจ้องมองคนแปลกหน้าผู้นี้ ประมาณได้ว่าบุรุษนี้มีอายุระหว่าง 40 ถึง 45 ปี นัยน์ตาดำคม ผิวซีด จมูกโด่งงุ้ม หนวดดำเรียวงาม เขาสวมเสื้อตัวนอกรัดรูปและกางเกงขาพองยาวถึงเข่าสีม่วง เชือกเกลียวที่ผูกไว้สีเดียวกัน แขนเสื้อตัวนอกแหวกกลางเผยให้เห็นแขนเสื้อเชิ้ตตัวใน เครื่องแต่งกายชุดนี้แม้จะใหม่แต่มีรอยพับด้วยเก็บอยู่นานในหีบเดินทาง ดาร์ตาญสังเกตรายละเอียดทั้งหมดนี้ถ้วนถี่ คงเป็นเพราะเขารู้สึกโดยสัญชาตญาณว่าคนแปลกหน้าผู้นี้จะมีอิทธิพลใหญ่หลวงต่อชีวิตเขาในอนาคต

ขณะที่ดาร์ตาญจ้องดูขุนนางผู้สวมเครื่องแต่งกายสีม่วงอยู่นั้น ขุนนางดังกล่าวตั้งข้อสังเกตอย่างผู้รู้จริงรู้สึกเกี่ยวกับม้าแควและแคว้นเบอาร์นอยู่พอดี ผู้ฟังทั้งสองของเขาจึงหัวเราะลั่น แม้แต่ตัวเขาเองก็ปล่อยให้รอยยิ้มจางๆ ปรากฏบนสีหน้าต่างๆ ที่เขาไม่ชอบแสดงอารมณ์ ไม่ต้องสงสัยอีกต่อไปแล้ว ครานี้ พวกเขากำลังดูหมิ่นดาร์ตาญ เมื่อเชื่อมั่นเช่นนั้น ดาร์ตาญก็ดึงหมวกเบเรต์ลงต่ำถึงขอบตา พยายามเลียนท่าทางของขุนนางผู้ใหญ่ซึ่งเขาเคยเห็นสองสามคนเมื่อขุนนางเหล่านั้นเดินทางมายังแคว้นกาสกอญ ดาร์ตาญสับเท้าออกไป มือข้างหนึ่งกุมโกร่งกระบี่ อีกข้างเท้าสะโพก โชคร้ายว่าขณะเข้าไปใกล้ โห่ระออบง่าเขามากขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้นแทนที่จะได้กล่าวคำท้าทายอันเหมาะสมอีกทั้งสมศักดิ์ศรีซึ่งเขาเตรียมมา ถ้อยคำซึ่งเขาเกรี้ยวกราดออกไปกลับแสดงความหยาบคายพอๆ กับท่าทางของเขา

“เฮ้! เมอสิเยอร์” เขาส่งเสียงดังลั่น “เมอสิเยอร์ที่ซ่อนอยู่ข้างหลังบานหน้าต่างนะ! ไซ้ ท่านนั้นแหละ บอกข้าหน่อยสิว่าท่านหัวเราะเรื่องอะไร จะได้หัวเราะด้วยกันล่ะ!”

ขุนนางผู้นั้นค่อยๆ เลื่อนสายตาจากพาหนะมายังผู้ขับขี่ ราวกับเพิ่งเข้าใจ

ว่าคำตำหนิแปลกประหลาดนี้หมายถึงตัวเขา จากนั้นเมื่อแน่ใจแล้ว คิ้วของเขาก็ขมวดเข้าหากันนิดๆ และหลังจากหยุดนิ่งไปชั่วขณะ เขาก็ตอบดาร์ตาญยังด้วยน้ำเสียงประชดประชันแกมดูหมิ่นอันมีอาจบบรรยายได้

“ข้ามิได้พูดกับท่าน เมอสิเยอร์”

“แต่ข้าพูดกับท่าน!” หนุ่มน้อยตะโกนตอบด้วยเดือดดาลในที่ท่ากึ่งดูหมิ่น กึ่งสุภาพ กึ่งรักษามารยาทกึ่งดูถูกของขุนนาง

คนแปลกหน้ามองดูเขา รอยยิ้มบางๆ ยังปรากฏอยู่บนใบหน้า จากนั้นเขาก็หายไปจากหน้าต่าง เดินช้าๆ ออกประตูเรือนแรมมายืนจังก้าวอยู่ตรงหน้าม้าแกระห่างจากดาร์ตาญยังไปสองก้าว ท่าที่สงบและสีหน้าเยะหยันของเขา ยิ่งทำให้บุคคลสองคนที่เขาสนทนาด้วยเมื่อครู่ซึ่งยังอยู่ที่หน้าต่าง หัวเราะดังลั่นยาวนานกว่าเดิม

เมื่อเห็นคนแปลกหน้าเดินมา ดาร์ตาญยังก็ชักกระบี่ออกจากฝักมาหนึ่งศอก

“ม้าตัวนี้มีหรือเคยมีหนังสือเหลืองดอกบัตเตอร์คัพตอนที่มันยังอยู่ในวัยหนุ่ม” คนแปลกหน้าสำรวจตรวจม้าแกระต่อแล้วกล่าวแก่บุคคลทั้งสองที่หน้าต่าง เหมือนมองไม่เห็นท่าทางเดือดดาลของดาร์ตาญยังซึ่งยืนขวางอยู่ระหว่างตัวเขากับบุคคลทั้งสองนั้น “สัณฐีเป็นที่รู้จักดีในด้านพฤกษศาสตร์แต่แทบจะไม่เห็นม้าสีนี้เลย”

“คนที่กล้าหัวเราะเยาะม้าย่อมมีกล้าหัวเราะนายของมัน!” หนุ่มน้อยผู้เลียนแบบเดอ เทรวิลเกรี้ยวกราด

“ข้าเองก็มีใครจะหัวเราะบ่อนัก เมอสิเยอร์” คนแปลกหน้ากล่าว “ท่านเองก็คงประจักษ์แก่สายตาเมื่อเห็นใบหน้าของข้า อย่างไรก็ตามข้าขอสงวนสิทธิ์ที่จะหัวเราะเมื่อข้าพอใจ”

“ตัวข้านั้น” ดาร์ตาญยังแผดเสียง “ข้าไม่ประสงค์ให้ผู้ใดหัวเราะเมื่อข้ามิพอใจ!”

“แน่นอน” น้ำเสียงคนแปลกหน้าฟังสงบ “ใช่แล้ว ท่านกล่าวถูกต้องทีเดียว”

เขาหันหลังเพื่อเดินกลับเข้าไปในเรือนแรม ผ่านประตูใหญ่ซึ่งดาร์ตาญยัง

เห็นม้าตัวหนึ่งผูกอานเรียบร้อยยืนอยู่ตั้งแต่เมื่อเขามาถึง

ทว่า ดาร์ตาญยังอมไม่ยอมปล่อยคนที่บังอาจหัวเราะเยาะเขาให้หลุดมือไปง่ายๆ เขาดึงกระบี่ออกจากฝัก เดินตามพลางตะโกนว่า

“หันมา หันมาเดี๋ยวนี้ คนขี้เยาะ! อย่าให้ข้าต้องแทงท่านข้างหลัง”

“แหงซ้ำ! ข้านี่นะ!” อีกฝ่ายอุทานขณะหมุนตัวกลับ แล้วจ้องดูหนุ่มน้อยเบื้องหน้าด้วยสายตาประหลาดใจพอๆ กับดูแคลน “อะไรกัน อะไรกันนี่ ท่านเป็นบ้าไปแล้วหรือ!”

จากนั้นเขาก็พิมพ์เหมือนพูดกับตนเองเท่านั้น

“ไม่ได้การเสียแล้วละ ไอ้หนุ่มคนนี้จะถูกพระทัยได้ฝ่าพระบาทเป็นแน่ ยิ่งทรงมีพระประสงค์จะหาคนกล้ำมาเป็นทหารมุสเกอแตรของพระองค์อยู่ด้วย”

เขาพูดยังไม่ทันขาดคำ ดาร์ตาญก็หิ้มปลายกระบี่เข้าหาแล้ว หากเขากระโดดถอยหลังไม่ทัน ก็คงไม่มีโอกาสได้หัวเราะเยาะผู้ใดอีกเป็นแน่ เมื่อเห็นว่าเรื่องราวเลยเถิดเกิดการยั่วล้อเยาะหยัน จึงชักกระบี่ของตนออก คำนับคู่ต่อสู้แล้วตั้งท่าระว้าง แต่ในขณะนั้นเองผู้ฟังทั้งสองของเขา กับเจ้าของเรือนแรกก็ช่วยกันหวดดาร์ตาญด้วยไม้พลอง พลั่ว และคีม นี่เป็นกลยุทธ์หันเหความสนใจสมบูรณ์แบบจนคู่ต่อสู้ของดาร์ตาญถือโอกาสที่ฝ่ายหลังหันไปเผชิญแรงฟาดแรงหวดไม่ขาดสาย สอดกระบี่คืนฝักอย่างแม่นยำ เปลี่ยนจากการเป็นผู้ลงมือมาเป็นผู้ดู เขาสวมบทบาทนี้อย่างสงบบตามปกติของเขา ทว่ายังอดไม่ได้ที่จะขบเขี้ยวเคี้ยวฟันว่า

“ให้ท่ารุ่มกินพวกชาวกาสกogne ที่เถอะ! จับมันขึ้นหลังม้าสีส้มของมันแล้วไปมันไปเสีย!”

“ข้าไม่ไปจนกว่าจะได้ฆ่าเจ้า ไอ้คนขี้ขลาด!” ดาร์ตาญตะโกนตอบขณะพยายามปกป้องตนเองจากศัตรูทั้งสามที่ระดมหวดหัวร่างเขา หนุ่มน้อยผู้นี้ไม่ยอมถอยแม้สักก้าว

“ไอ้กาสกogne หัวดี้อ!” ขุนนางพิมพ์ “ให้ตายสิ ไอ้พวกกาสกogne ที่สุดจะดัดสันดานพวกมันได้! ก็เดี๋ยวระบាំต่อไปแล้วกัน ในเมื่อมันอยากจะได้หน้าหมดแรงเมื่อไหร่มันคงเปิดปากยอมแพ้อเอง”

แต่คนแปลกหน้าผู้นี้ยังไม่รู้ว่าเขามีเรื่องอยู่กับคนหัวดี้อแบบไหน

ดาร์ตาญยังเป็นคนประเภทไม่ยอมขอร้องผู้ใด การต่อสู้จึงยืดเยื้อต่อไปอีกครู่ ในที่สุดเมื่อหมดแรงดาร์ตาญจำต้องปล่อยให้กระบี่ซึ่งถูกหวดจนหักครึ่งหลุดจากมือ ไม้พลองฟาดมาอีกครึ่งต้องหน้าผาก เขาล้มลงเลือดอาบหน้าแทบจะสิ้นสติไป

เมื่อถึงตอนนี้ผู้คนวิ่งมาจากทุกทิศทุกทาง เจ้าของเรือนแรมเกรงว่า จะเป็นเรื่องอื้อฉาว จึงช่วยกันกับเด็กรับใช้สองสามคนหามผู้บาดเจ็บเข้าไปปฐมพยาบาลในห้องครัว

ขุนนางกลับไปทรีมน้ำต่างดั่งเดิม มองดูฝูงชนซึ่งไม่ยอมแยกย้ายจากไปด้วยท่าทีรำคาญแถมขุนเคื่อง

“ว่าอย่างไร เจ้าข้าคนนั้นเป็นอย่างไบบ้าง” เขาหันไปถามเมื่อได้ยินเสียงประตูเปิดและเจ้าของเรือนแรมเข้ามาถามไถ่

“ฯพณฯ ปลอดภัยใช้ไหมขอรับ”

“ข้าปลอดภัยเรียบร้อยดีอยู่หรือก ข้าใครรู้ว่าไอ้หนุ่มคนนั้นเป็นอย่างไบบ้าง”

“พินแล้วขอรับ ก่อนหน้านั้นข้าหมดสติไปขอรับ”

“จ้ะ”

“แต่ก่อนจะสลบไป เขายังฝันร้องเรียกให้ท่านมาต่อสู้กับเขาขอรับ”

“ไอ้หนุ่มคนนี้นี่มันปีศาจจำแลงชัดๆ!” คนแปลกหน้าเสียงดัง

“ไม่ใช่เลยขอรับ ฯพณฯ ไม่ใช่ปีศาจ” เจ้าของเรือนแรมตอบสื่อน้ำดูหมิ่น “ตอนที่เขาสลบอยู่ พวกกระผมค้นตัวเขา ห่อผ้าของเขาน่ะมีเพียงเสื้อตัวเดียว ในกระเป๋าก็มีแค่สิบเอ็ดเอกู แต่เขาก็ยังพูดตอนใกล้หมดสติว่าถ้าหากเรื่องนี้เกิดที่ปารีส ท่านจะต้องสำนึกเสียใจทันที แต่เมื่อเรื่องเกิดที่นี่กว่าท่านจะรู้สึกสำนึกก็ต้องทีหลัง”

“อ้อ” น้ำเสียงคนแปลกหน้าเย็นชา “มันคงเป็นเจ้าชายลักกองค์ปลอมตัวมา”

“กระผมบอกท่านเรื่องนี้ก็เพื่อให้ท่านระวังไว้ขอรับ”

“มันเอ่ยชื่อใครสักคนไหมตอนที่มันกำลังแค้นอยู่นั่นนะ”

“เอ่ยขอรับ เขาตอบกระเปาะเสื้อแล้วพูดว่า ‘แล้วจะได้เห็นกันว่าเมอสิเยอร์เดอ เทรวิลคิดอย่างไรกับเรื่องที่คนในความคุ้มครองของเขาถูกเหยียดหยามเช่นนี้’”

“เมอสิเยอร์เดอ เทรวิล” คนแปลกหน้าสนใจทันที “มันตอบกระเปาะเสื้อของมันขณะเอ่ยชื่อเมอสิเยอร์เดอ เทรวิล... นี่แหละ ตอนที่เจ้าหนุ่มคนนั้นสลบอยู่ ข้าแน่ใจว่าแกคงจะไม่ได้ละเลยกระเปาะเสื้อของมัน ในนั้นมีอะไรหรือ”

“หนังสือฉบับหนึ่งถึงเมอสิเยอร์เดอ เทรวิล ผู้บังคับบัญชาหน่วยทหารมุสเกอแตร์ขอรับ”

“อ้อ!”

“กระผมขอยืนยันด้วยเกียรติของกระผมขอรับ ฯพณฯ”

เจ้าของเรือนแรมมิใช่คนฉลาดนัก จึงไม่สังเกตเห็นว่าคำพูดของตนทำให้
สีหน้าผู้ฟังเปลี่ยนไปอย่างไร เขาผู้นี้ผลมาจากขอบหน้าตาซึ่งเขาทำปลายศอกอยู่
ขมวดคิ้วด้วยมีกังวล

“บ้าจริง!” เขาเพิ่มพละกำลัง “เทรวิลส่งไอ้ชาวการศอกคนนี้มาขวาง
เราหรือไร มันยังหนุ่มนัก! แต่กระปี่ก็คือกระปี่ ไม่ว่าคนที่แทงมาจะอายุเท่าใด
ก็ตาม และคนเรามากจะระแวงเด็กน้อยกว่าระแวงผู้ใหญ่ บางครั้งอุปสรรคเล็กๆ
น้อยๆ ก็อาจทำให้แผนการสำคัญเสียไปได้”

คนแปลกหน้าครุ่นคิดชั่วขณะ

“นี่แน่ะ เจ้าของเรือนแรม” เขากล่าว “แกไม่คิดจะกำจัดไอ้บ้าคนนี้ให้ช้า
ละหรือ ช้าจะฆ่ามันเองก็ไม่ได้ มันขัดกับสามัญสำนึก แต่ทว่า...” สีหน้าของเขา
เหี้ยมเกรียมขึ้น “แต่ทว่ามันขวางหูขวางตาข้าเหลือเกิน มันอยู่ที่ไหนล่ะนี่”

“ในห้องกรรยากระผมขอรับ หล่อนทำแผลให้เขา อยู่ชั้นบนขอรับ”

“ข้าวของเครื่องใช้ของมัน ถูย่ำมของมันอยู่กับมันหรือ มันยังสวมเสื้อ
ตัวนอกอยู่หรือเปล่า”

“เปล่าเลยขอรับ ทั้งหมดที่ท่านกล่าวถึงอยู่ในครัวที่ชั้นล่างนี่ แต่ในเมื่อ
เจ้าหนุ่มบ้าบอคนนี้ขวางหูขวางตาท่าน...”

“ก็ใช่นะสิ ในเมื่อมันมาก่อเรื่องในเรือนแรมของแกอย่างที่สุดจิตชน
คนใดๆ ก็มีอาจจะหนรับได้ แกไปเถอะ คิดค่าใช้จ่ายของข้าและแจ่งคนรับใช้
ของข้าด้วย”

“อ้าว! ๗พนฯ จะไปแล้วหรือขอรับ”

“แกก็รู้นี่นา ตั้งแต่ข้าสั่งให้ผูกอานม้าให้ข้า นี่ไม่มีใครทำตามคำสั่งของข้า
เลยรี”

“เรียบร้อยแล้วขอรับ ๗พนฯ คงเห็นแล้วว่าม้าของท่านอยู่ที่ประตูใหญ่
ผูกอานครบเครื่อง พร้อมออกเดินทางขอรับ”

“ดี! ถ้าอย่างนั้นก็ไปตามที่ข้าบอก”

‘เฮอะ!’ เจ้าของเรือนแรมพูดกับตนเอง ‘เขากลับเจ้าเด็กน้อยนั่นหรือ’

ทว่าสายตาดุดันของคนแปลกหน้าทำให้เขาต้องชะงัก รีบคำนับอ่อนน้อม
แล้วเดินออกไป

“ต้องไม่ให้ไอ้หนุ่มนี้ได้เห็นมิลาดิ* อีกไม่นานหล่อนคงจะมาถึง อันที่จริงหล่อนมาสายเสียด้วยซ้ำ เอาละ เราขึ้นมาไปดักหน้าหล่อนจะดีกว่า...แต่เราก็ควรจะรู้ด้วยว่าหนังสือถึงเทรวิลมีข้อความว่าอะไร”

คนแปลกหน้าพิมพ์าลอดไรฟขณะเดินไปยังห้องครัว

ระหว่างนั้น เจ้าของเรือนแรมซึ่งแน่ใจว่าหากหนุ่มน้อยผู้นี้ยังอยู่ที่นี้ก็จะเป็นการไล่แขกของตนไป จึงรีบขึ้นไปห้องนอนชั้นบน ปรากฏว่าดาร์ตาอยู่พื้นคั่นสติแล้ว เจ้าของเรือนแรมจึงพูดให้ฟังว่าโปลิศอาจเล่นงานเขาได้เพราะไปมีเรื่องกับขุนนางชั้นผู้ใหญ่ - ในความเห็นของเจ้าของเรือนแรม คนแปลกหน้าผู้นี้ย่อมเป็นขุนนางชั้นผู้ใหญ่ - เขาจึงบังคับให้ดาร์ตาอยู่ลุกขึ้นและให้ออกเดินทางไปแม้จะยังอ่อนเปลี้ยเพลียแรง ทั้งๆ ที่ยังมีนางอยู่ข้าง เลือดตัวนอกก็ไม่ได้สวม ศีรษะพันผ้าไว้รอบ ดาร์ตาอยู่ลุกขึ้น มีเจ้าของเรือนแรมรูลงให้ลงบันได แต่เมื่อมาถึงครัวสิ่งแรกที่ดาร์ตาเห็นคือคัตรูผู้ก่อเรื่องกำลังสนทนาอย่างสบายอารมณ์อยู่ที่ตึบบันไดรถูกบหลังใหญ่เทียมม้าพันธุ์นอร์มิงดีฟ่งฟีสองตัว

บุคคลที่เขาพูดด้วยโผล่หน้าจากหน้าต่างรถ เป็นสตรีอายุประมาณ 20 ถึง 22 ปี เราเคยกล่าวแล้วว่าดาร์ตาอยู่ตาไวในการสังเกตสังกาลักษณะบุคคลมองปราดแรกเขาก็เห็นแล้วว่าสตรีผู้นั้นเป็นสาวสวย ความงามของหล่อนสะดุดตาเขายิ่งนักด้วยเป็นความงามที่ต่างไปจากท้องถิ่นทางใต้ซึ่งเขาค้นเคย ผิวขาวจัด ผมสีทองม้วนเป็นหลอดยาวเคลียไหล่ นัยน์ตาโตสีฟ้าหวานซึ่ง ริมฝีปากสีชมพู และมือขาวผ่อง หล่อนกระตือรือร้นสนทนากับคนแปลกหน้าผู้นี้

“อ้อ พระคุณเจ้าประสงคิให้ดิฉัน...” หล่อนกล่าว

“กลับไปอังกฤษทันที และรีบแจ้งให้ท่านทราบหากดยุคออกเดินทางจากลอนดอน”

“คำสั่งอื่นๆ เล่า” สาวงามผู้เดินทางถามต่อ

“อยู่ในกล่องใบนี้ ให้เปิดออกดูได้เมื่อข้ามพ้นช่องแคบแล้ว”

* เราตระหนักว่าคำเรียกหาว่ามิลาดิ/milady นั้น จะต้องตามด้วยนามสกุลจึงจะถือว่าใช้ถูกต้อง แต่ในต้นฉบับเขียนไว้เช่นนั้น เราจึงคงไว้ตามนั้น (เชิงอรรถของอเล็กซองดร์ ดูมัล)

“รับทราบ แล้วท่านเล่า”

“ฉันจะกลับปารีส”

“โดยไม่ลงโทษเจ้าหนูมอวตตินั้นหรือ”

คนแปลกหน้ากำลังจะตอบ แต่ขณะเปิดปาก ดาร์ตาญซึ่งได้ยินคำสนทนาทั้งหมดก็แผ่นพรวดถึงธรณีประตู่

“เจ้าหนูมอวตตินั้นต่างหากที่จะลงโทษผู้อื่น” เขาตะโกนลั่น “และข้าก็หวังว่าในครั้งนี้อันที่เขาลงโทษจะไม่หนีเขาไปเหมือนครั้งแรก”

“ไม่หนีเขาไปรี” คนแปลกหน้ากล่าวทวน คิ้วขมวด

“ใช่ เมื่ออยู่ต่อหน้าสุภาพสตรี ข้าก็แน่ใจว่าท่านจะไม่กล้าหนี”

“ท่าน” มิลาตีร้องเตือนเมื่อเห็นขุนนางเลื่อนมือไปกุมด้ามกระบี่ “ท่านหากชักเข้าไปแม้เพียงสักนิด ก็อาจทำให้เสียการได้นะ”

“ท่านพูดถูก” ขุนนางเห็นด้วย “จงรีบเดินทางไปเถิด ฉันก็จะไปอีกทาง”

ขุนนางผงกศีรษะอำลาแล้วแผ่นขึ้นหลังม้า คนขับรถก็หวดแล้ใส่ม้าเทียมรถ คู่สนทนาทั้งสองต่างรีบออกเดินทางในทิศทางตรงข้ามกัน

“เฮ้! ท่านยังไม่ได้จ่ายเลย” เจ้าของเรือนแรมแผดเสียงเรียก ไม่ตรีจิตที่มีต่อผู้เดินทางผู้นี้แปรเปลี่ยนเป็นความดุถูกเหยียดหยามเมื่อเห็นเขาควมม้าออกไปทั้งที่ยังไม่ได้ชำระเงิน

“จ่ายไปสิ ไอ้โง่!” ผู้เดินทางตะโกนบอกคนรับใช้โดยไม่หยุดม้า ฝ่ายหลังโยนเหรียญเงินสองสามเหรียญลงแทบเท้าเจ้าของเรือนแรม แล้วควมม้าตามนายไป

“ไอ้คนซี้ซลาด! ไอ้คนชั่ว! ไอ้ขุนนางจอมปลอม!” ดาร์ตาญร้องด่าขณะวิ่งไล่ตามหลังคนรับใช้ของขุนนาง

แต่คนเจ็บของเราอ่อนเพลียเกินกว่าที่จะเคลื่อนไหวรวดเร็วได้ วิ่งไปไม่ถึงสิบก้าว เขาก็หุ่ลั่น ตาพร่าแดงก่ำด้วยเลือดจืด ล้มลงกลางถนนแต่ยังไม่หยุดด่า

“ไอ้ซี้ซลาด! ซี้ซลาด! ซี้ซลาด!”

“มันซี้ซลาดจริงๆ” เจ้าของเรือนแรมบ่นเริ่มจำขณะเดินไปหาดาร์ตาญหวังให้การประจบประแจงครั้งนี้เป็นที่พอใจของหนูมน้อยผู้น่าสงสาร เหมือน

นกกระสาช่างเลือกในนิทานที่ยังจำเป็นต้องกินหอยทากเป็นอาหารมื่อเย็น

“ใช่ มันชี้อลาดจริง ๆ” ดาร์ตาญังพิมพ์ “แต่ห่ออ่อนนะ สวยเหลือเกิน!”

“ห่ออ่อนนะ ใครหรือ” เจ้าของเรือนแรมถาม

“ก็มีลาดีไง” ดาร์ตาญังตะกุกตะกักตอบ

แล้วเขาก็หมดสติไป

“ช่างเถอะ” เจ้าของเรือนแรมปลงตก “ข้าเสียลูกข้าไปสอง แต่ยังมีเหลือ เจ้าคนนี่ จะต้องทำให้มันพักอยู่ที่นี้หลายวันหน่อย คงจะได้ทั้งสิบเอ็ดเอ็ดถูกเป็นแน่”

ท่านผู้อ่านคงรู้แล้วว่าเงินสิบเอ็ดเอ็ดถูกนั้นคือจำนวนที่เหลืออยู่ในถุงใส่เงินของดาร์ตาญัง

เจ้าของเรือนแรมคิดสละระตะว่าดาร์ตาญังต้องพักสิบเอ็ดวันจึงจะหายป่วย เขาจะคิดค่าใช้จ่ายวันละหนึ่งเอ็ก แต่เขาคิดคำนวณอยู่ฝ่ายเดียว ดาร์ตาญังมิได้รู้เห็นด้วย

วันรุ่งขึ้น ดาร์ตาญังตื่นตั้งแต่ตีห้า เขาออกไปในครัว uth หาเหล้าอุ่น น้ำมัน โรสแมรี และเครื่องปรุงอื่นๆ ซึ่งรายการตกมาไม่ถึงมือเรา จากนั้นเขาก็ไปตำรับยาของมารดา ผสมเครื่องปรุงตัวยาเข้าด้วยกัน แล้วใช้ทาบาดแผลมากมายบนร่างกาย เปลี่ยนผ้าพันแผลเองอีกทั้งไม่ยินยอมให้ตามหมอ ยางไม้หอมตำรับโบฮีเมียทรงประสิทธิภาพยิ่งและคงเป็นเพราะไม่มีหมอคนใดมายุ่งเกี่ยว ดาร์ตาญังจึงทรงตัวได้เป็นปกติในคืนนั้นและเกือบจะหายสนิทในวันถัดมา

แต่เมื่อถึงเวลาจะจ่ายค่าโรสแมรี น้ำมัน และเหล้าอุ่น ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายเดียวของเขาเพราะเขามีได้ดื่มกินใดๆ ส่วนผ้ากระหนึ่งเหลือของเขานั้น เจ้าของเรือนแรมบอกว่ามันกินจุเป็นสามเท่าของปริมาณที่ขนาดตัวของมันจะกลืนกินลงไปได้ ดาร์ตาญังล้วงกระเป๋าเจอถุงกำมะหยี่ใส่เงินเก่าๆ ใบน้อย เงินสิบเอ็ดเอ็ดถูกยังอยู่ครบ ทว่าหนังสือรับรองถึงเมอสิเยอร์เดอ เทรวิลหายไป

หนุ่มน้อยเริ่มค้นหาหนังสือฉบับนี้อีกอย่างอดทน ตรวจดูกระเป๋าเสื้อ กระเป๋ากางเกง กระเป๋าเข็มขัด ตรวจดูแล้วตรวจดูอีก ค้นถุงย่ามของเขา ค้นแล้วค้นอีก เปิดปิดถุงใส่เงินนับครั้งไม่ถ้วน เมื่อแน่ใจว่าหนังสือรับรองนั้น

สูญหายไปแล้ว เขาก็เกรี้ยวโกรธเป็นครั้งที่สามถึงขั้นที่อาจต้องหายาตำรับเหล้า
องุ่นและน้ำมันหอมอีกครั้ง เมื่อเห็นใบหน้าแดงเดือดเลือดพล่านของหนุ่มน้อย
และได้ยินเสียงขู่คำรามว่าจะพังเรือนแรมหลังนี้ให้พินาศหากเขายังไม่ได้หนังสือ
รับรองคืน เจ้าของเรือนแรมก็ฉวยพลั่ว ภรรยาของเขาคว้าด้ามไม้กวาดและพวก
ลูกจ้างหยิบไม้พลองอันเดิมๆ ที่ใช้เมื่อวันก่อนขึ้นมา

“หนังสือรับรองของข้า!” ดาร์ตาญแต้โกนค้อน “เอาหนังสือรับรองของ
ข้าคืนมา ให้ตายสิ! มิเช่นนั้นข้าจะเสียบพวกเจ้าเหมือนเสียบนกจาบเลย!”

โชคร้ายที่มีเหตุอันขัดขวางมิให้หนุ่มน้อยผู้นี้ทำตามคำขู่ของตนได้ อย่าง
ที่เราเคยบอกแล้วว่าการต่อสู้ครั้งแรก กระบี่ของเขาหักออกเป็นสอง ทว่าเขา
ลืมนึกเสียสนิท จึงปรากฏว่าเมื่อดาร์ตาญแต้ชักกระบี่ออกจากฝัก เขาก็เห็นว่าอาวุธ
ของเขานั้นเหลืออยู่เพียงส่วนเดียว ยาวประมาณแปดถึงสิบนิ้ว กระบี่ส่วนโคน
ที่เหลืออยู่นี้เจ้าของเรือนแรมได้บรรจุสอดคืนฝักไปตั้งแต่ครั้งนั้น ส่วนใบกระบี่
ท่อนปลายพอควรได้ถือโอกาสเอาไปใช้เป็นเหล็กเสียบมันหมู อย่างไรก็ตาม
ความผิดหวังครั้งนี้คงไม่อาจหยุดยั้งหนุ่มน้อยเลือดร้อนของเราได้ หากเจ้าของ
เรือนแรมคิดไม่ออกว่านักเดินทางผู้นี้เรียกร้องถูกต้อง

“ใช่แล้ว ท่านพุดตุ๊ก” เจ้าของเรือนแรมกล่าวขณะลดพลั่วลง “หนังสือ
รับรองฉบับนี้อยู่ที่ไหน”

“ก็ใช่นะสิ หนังสือฉบับนี้อยู่ที่ไหน” ดาร์ตาญแต้เสียงดังลั่น “ก่อนอื่น ข้า
ขอเตือนก่อนนะว่าหนังสือฉบับนี้เขียนเพื่อเมอสิเยอร์เดอ เทรวิล เพราะฉะนั้น
จะต้องหาให้เจอ หากไม่เจอ เมอสิเยอร์เดอ เทรวิลก็จะรู้ว่าจะหามันให้เจอ
อย่างไร!”

คำขู่นี้ทำให้เจ้าของเรือนแรมหวาดผวา ถัดจากพระนามกษัตริย์และ
พระคาร์ดินัล ชื่อเมอสิเยอร์เดอ เทรวิลเป็นชื่อที่พวกนายทหารและชนชั้นกลาง
กล่าวขวัญบ่อยที่สุด แต่ละมีชื่อบาทหลวงโจเซฟด้วย คนจะลดเสียงทันทีที่
กล่าวถึงชื่อนี้ด้วยเกรงอำนาจของ ‘พระคุณเจ้าเลื้อคลุ่มลีทา’ อันเป็นสมญาของ
คนสนิทของพระคาร์ดินัล

ดังนั้นเจ้าของเรือนแรมจึงโยนพลั่วทิ้งไปห่างตน สั่งภรรยาให้ทำเช่น
เดียวกันกับไม้กวาดในมือ และให้พวกลูกจ้างโยนไม้พลองทิ้งไป ตัวเขาเองก็

เริ่มค้นหาหนังสือรับรอง

“หนังสือฉบับนี้มีค่ามากหรือขอรับ” เจ้าของเรือนแรมถามหลังจากค้นหาอยู่ครู่หนึ่ง ทว่าไร้ผล

“ถามได้! ก็ใช่นะสิ” หนุ่มชาวแคว้นกาสกอญเหลืออดเหลือทนด้วยเขาหวังพึ่งหนังสือฉบับนี้เป็นใบเบิกทางสู่ราชสำนัก “มันคือทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดของข้า”

“มันเป็นตัวแลกเงินธนาคารอมลินหรือขอรับ” เจ้าของเรือนแรมกังวล

“มันเป็นตัวแลกเงินพระคลังหลวง!” ดาร์ตาญตตอบ เขาหวังจะเข้ารับใช้เบื้องพระยุคลบาทโดยอาศัยหนังสือรับรองฉบับนี้ จึงเห็นว่าคำตอบแบบที่กักเอาเองของตนมิใช่การโกหก

“ฉิบหายละสิ!” เจ้าของเรือนแรมอุทานอย่างสิ้นหวัง

“แต่ไม่เป็นไรหรอกนะ” ดาร์ตาญตวางมาดขำขัน “ไม่เป็นไรหรอก เรื่องเงินเรื่องทองนี่เรื่องขี้ปะติ๋ว หนังสือฉบับนี้ต่างหากที่สำคัญยิ่ง ให้ข้าสัญญาเหรียญทองปิสตอลหนึ่งพันเหรียญยังดีกว่าที่จะสูญเสียหนังสือฉบับนี้”

เขาไม่กล้าพูดว่าสองหมื่นปิสตอล ด้วยเขายังเป็นหนุ่มน้อยวัยละอ่อนอยู่ทันใด ขณะหาทางเอาตัวรอด เจ้าของเรือนแรมก็คิดออก

“หนังสือฉบับนี้ไม่ได้หายไปหรอกท่าน” เขาร้อง

“หา!” ดาร์ตาญตสงสัย

“ไม่ได้หาย มีคนฉวยเอาไปต่างหากขอรับ”

“มีคนเอาไป! ใครล่ะ”

“ขุนนางคนเมื่อวานนั้นไงขอรับ เขาลงไปนครวัด เลือดตัวนอกของท่านวางอยู่ที่นั่น เขาอยู่ตามลำพัง กระผมแน่ใจว่าเขาขโมยไป”

“งั้นหรือ” ดาร์ตาญตไม่ค่อยจะเชื่อนัก เพราะรู้ว่าหนังสือฉบับนี้สำคัญสำหรับตัวเขาเท่านั้น เนื้อหาของหนังสือย่อมไม่ก่อความละโมภใด ๆ แก่ผู้อื่น ความเป็นจริงก็คือว่าหนังสือฉบับนี้ไม่อวยประโยชน์ใดแก่คนรับใช้หรือผู้เดินทางซึ่งอยู่ในเรือนแรมแห่งนี้

“เจ้าพูดว่า” ดาร์ตาญตถามย้ำ “เจ้าสงสัยว่าขุนนางยโสคนนั้นเป็นคนเอาไปใช่ไหม”

“กระผมขอพูดว่ากระผมแน่ใจเลยแหละ” เจ้าของเรือนแรมยืนยัน “เมื่อกระผมบอกขุนนางผู้นั้นว่า ‘พณฯ เป็นคนในอารักขาของเมอติเยอร์เดอ เทรวิล และ ‘พณฯ มีหนังสือถึงขุนนางผู้ยิ่งใหญ่ท่านนี้ เขาก็มีท่าทีวิตกกังวล เป็นอันมาก เขาถามกระผมว่าหนังสือฉบับนั้นอยู่ที่ไหน แล้วลงไปในครัวทันที เพราะเขารู้ว่าเสื้อตัวนอกของท่านอยู่ในครัว”

“งั้นมันนั่นเองที่ขโมยไป” ดาร์ตาญองตอบ “ข้าจะไปร้องเรียนเมอติเยอร์เดอ เทรวิล ท่านจะได้กราบบังคมทูลต่อไป”

จากนั้นดาร์ตาญองก็หยิบเหรียญเอกู 2 เหรียญด้วยท่วงท่างามสง่าให้ เจ้าของเรือนแรม ฝ่ายนี้ถอดหมวกออกถือไว้เดินมาส่งถึงประตู ดาร์ตาญองขึ้นหลังม้าเหลืองซึ่งพาเขามาถึงประตูแซ็งต์-อ็องตวนทางเข้ากรุงปารีสโดยปลอดภัย ที่ประตูเมืองแห่งนี้เขาขายม้าได้ราคา 3 เหรียญเอกู ซึ่งนับว่าราคา

งามทีเดียวเพราะดาร์ตาญังใช้งานมันหนักในระยะทางช่วงสุดท้ายนี้ พ่อค้าม้าซึ่งจ่ายให้ถึง 9 ลิฟวร์ หรือ 3 เอกุนั้นก็บอกหนุ่มน้อยของเราว่า ราคางามนี้เขายินดีจ่ายเพราะสีของม้าแปลกพิเศษไม่เหมือนตัวใด

ดาร์ตาญังเดินเข้ากรุงปารีส หันบ๋องผ้าเล็กๆ ไว้ใต้แขน เขาเดินไปเรื่อย ๆ จนหาห้องพักซึ่งราคาเหมาะกับเงินจำนวนน้อยชนิดที่เขาทำได้ ห้องนี้เป็นห้องใต้หลังคา อยู่ที่ดินแดนส์ ฟอสซัวเยอร์สใกล้เคียงกับวังลูคซิมบูร์ก

ทันทีที่จ่ายค่าเช่า ดาร์ตาญังก็ได้ห้องพัก เขาใช้เวลาที่เหลือเย็บผ้าก๊วนประดับเสื้อตรูปตัวนอกและกางเกงของเขา ผ้าก๊วนนี้มารดาได้เลาะออกมาจากเสื้อก่อนข้างใหม่ของเมอลิเยอร์ดาร์ตาญังผู้บิดา แล้วแอบเอามาให้เขา เมื่อเสร็จเรียบร้อยเขาก็ไปยังเก เดอ ลา แฟร์รายหรือท่าช่างเหล็ก สั่งให้ใส่เหล็กกระป๋องของเขา จากนั้นก็กลับมายังพระราชวังลูฟวร์สอบถามทหารมูสเกอแตรคนแรกที่พบว่าทำเนียบของเมอลิเยอร์เดอ เทรวิลอยู่ที่ใด ปราบกฏว่าตั้งอยู่ที่ถนนดู วียอร์ช-โกลอมบิเยร์ ซึ่งอยู่ในละแวกใกล้เคียงกับห้องเช่าของดาร์ตาญังพอดี หนุ่มน้อยของเราจึงถือเอาเป็นนิมิตหมายอันดีบ่งชี้ว่าการเดินทางของเขาครั้งนี้จะประสบแต่ความสำเร็จ

หลังจากทบทวนการกระทำของตนที่เมืองเม็งด้วยความพอใจ มิมีสิ่งใดต้องละอายใจในอดีต เชื้อม่นในปัจจุบัน และหวังเต็มเปี่ยมในอนาคต หนุ่มน้อยของเราก็ล้มตัวลงนอนแล้วหลับสนิทเยี่ยงคนกล้า

นิทราครั้งนี้ยังมีกลิ่นอายแบบบ้านนอก จึงยาวนานจนถึงเก้าโมงเช้า เขาตื่นขึ้นมาเพื่อไปหาเมอลิเยอร์เดอ เทรวิลผู้โด่งดังและสำคัญเป็นลำดับที่สามของราชอาณาจักรตามความเห็นของบิดาของเขา

2

ขณะรอเข้าพบเมอสิเยอร์เดอ เทรวิล

ตระกูลของเขาในแคว้นกาสกอญเรียกเขาว่าเมอสิเยอร์เดอ ทรัวิล แต่ตัวเขาเลือกใช้ชื่อเมอสิเยอร์เดอ เทรวิลที่ปารีส เขาเริ่มต้นเหมือนดาร์ตาญัง กล่าวคือแทบจะไม่มีเงินติดตัว ทว่ามีความชาญฉลาด ไหวพริบ อีกทั้งปัญญาเป็นมรดกตกทอดจากบิดา ชาวแคว้นกาสกอญเชื้อสายขุนนางผู้ยากจนที่สุดผู้หนึ่งจึงมั่งมีมั่งคั่งยิ่งกว่าขุนนางทายาทตระกูลร่ำรวยที่สุดในแคว้นเปริกอร์ด์หรือแคว้นแบร์รีเสียอีก ความฮึกเหิมชาญฉลาดอีกทั้งโชคและชัยประดังมาในช่วงเวลาที่มีการสู้รบต่อเนื่องไม่ขาดสาย หนุนส่งให้ตัวเขาเป็นที่โปรดปรานซึ่งมิใช่เรื่องง่ายและเขาก็ได้ก้าวพรวดถึงขั้นสูงสุด

เขาเป็นพระสหายของพระเจ้าหลุยส์ที่ 13 ทุกคนรู้ว่ากษัตริย์พระองค์นี้ทรงถวายพระเกียรติสูงสุดแด่พระราชบิดาของพระองค์ ซึ่งก็คือพระเจ้าอ็องรีที่ 4 บิดาของเมอสิเยอร์เดอ เทรวิลเคยรับใช้อย่างซื่อสัตย์ในสงครามกับสมาพันธ์คาทอลิกฝรั่งเศสหลายครั้งหลายครา เนื่องจากพระเจ้าอ็องรีที่ 4 ซึ่งเป็นชาวแคว้นเบออาร์นมิเคยร่ำรวยมาก่อน จึงทรงชำระหนี้ของพระองค์ด้วยสิ่งเดียวที่ไม่จำเป็นต้องกู้ยืมจากใคร นั่นก็คือพระสติปัญญาของพระองค์เอง ดังนั้นเมื่อปารีสยอมจำนนแต่พระองค์ขาดพระราชทรัพย์ จึงทรงอนุญาตให้เขาใช้ตราประจำตระกูลรูปสิงโตทองคำแผ่นใญ่อยู่บนโล่สีแดง สลักคำขวัญ

ว่า ‘จงรักภักดีและกล้าหาญ’ นี่เป็นเกียรติยศอย่างสูงแต่ไม่ได้เอื้อต่อการกินดีอยู่ดี ดังนั้นเมื่อสหายเลื่องชื่อผู้หนึ่งของพระเจ้าอ็องรีที่ 4 ถึงแก่กรรม มรดกที่ตกทอดถึงเมอสิเยอร์ผู้บุตรก็มีเพียงกระบี่และตราประจำตระกูล ของสองสิ่งนี้และนามแห่งตระกูลอันปราศจากมลทินเปิดประตูวังของเจ้าชายหนุ่มให้แก่เมอสิเยอร์เดอ เทรวิล เขาเชี่ยวชาญการใช้กระบี่ทั้งยังประพฤติตนตามคำขวัญจนกระทั่งพระเจ้าหลุยส์ที่ 13 ซึ่งทรงปรีชาสามารถในการใช้อาวุธนี้เช่นกันตรัสเสมอว่าหากพระองค์มีสหายที่จะไปต่อสู้ พระองค์จะประทานคำแนะนำให้สหายผู้นั้นรับพระองค์เป็นผู้ช่วย คนถัดมาที่จะทรงแนะนำก็คือ เทรวิล และบางทีน่าจะเป็นเตรวิลก่อนพระองค์ด้วยซ้ำ

นอกจากนี้พระเจ้าหลุยส์ที่ 13 ยังทรงรู้สึกผูกพันกับเตรวิลโดยแท้จริงเป็นความผูกพันของพระราชา นั่นละเป็นความรู้สึกแบบเห็นแก่พระองค์เองด้วย แต่ก็ยังเป็นความผูกพัน ด้วยว่าในช่วงสมัยที่วุ่นวายไร้รัฐนี้ ย่อมเป็นการดีที่จะได้บุคคลซึ่งมีจิตวิญญาณจงรักภักดีแบบเตรวิลมาห้อมล้อม บุคคลที่คู่ควรแก่คำ ‘กล้าหาญ’ ซึ่งเป็นส่วนหลังของคำขวัญของเขาย่อมมีอยู่มาก แต่ขุนนางน้อยคนนักที่จะอดอ้างได้ว่า ‘จงรักภักดี’ อันเป็นคำขวัญส่วนแรก เทรวิลคือหนึ่งในขุนนางกลุ่มหลังนี้ เขาเป็นผู้ที่ถึงพร้อมด้วยองค์ประกอบอันหายาก กล่าวคือ เฉลียวฉลาด ยึดมั่นในหน้าที่เหมือนสุนัขเฝ้ายาม กล้าหาญโดยมีวินัยลุล่วงสรรพคดี ตาไว้มือว่อง นัยน์ตานั้นมีเพื่อสังเกตว่าพระราชามีพวพระทัยผู้ใด และมือนั้นก็ไว้เพื่อพาดฟันผู้มีสวพระทัย มิว่าผู้นั้นจะเป็นคนตระกูลแบล็ม ตระกูลโมเรอแวร์ส์ ตระกูลปอลโทรัต เดอ เมแร์ หรือตระกูลวิทรีก็ตาม สำหรับเตรวิลเขาเพียงแต่ยังไม่สบโอกาสนั้น แต่เขาก็เฝ้าคอยสัญญากับตนเองว่าจะฉวยโอกาสนั้นไว้มิให้หลุดมือเป็นอันขาดเมื่อโอกาสนั้นมาถึง พระเจ้าหลุยส์ที่ 13 ทรงโปรดให้เตรวิลเป็นผู้บัญชาการหน่วยทหารมุสเกอแตร์ ทหารเหล่านี้จงรักภักดีต่อพระองค์เป็นที่ยิ่ง จนแทบจะเป็นความชื่นชมบูชาแบบบ้าคลั่งเหมือนดังที่กลุ่มทหารรักษาพระองค์เต็มเวลาผูกพันต่อพระเจ้าอ็องรีที่ 3 และเหล่าทหารรักษาพระองค์ชาวสก็อตรู้สึกต่อพระเจ้าหลุยส์ที่ 11

พระคาร์ดินัลนั้นเล่า เมื่อได้เห็นสายสัมพันธ์เช่นนี้ก็ย่อมมียอมน้อยหน้า

พระราชฯ พระเจ้าหลุยส์ที่ 13 มีเหล่าผู้กล้าหาญและจงรักภักดีแวดล้อมเพียง
ใด พระราชาลำดับที่สองหรือหนึ่งจะเป็นลำดับที่หนึ่งของประเทศฝรั่งเศสผู้
ก็ประสงค์จะมีหน่วยองครักษ์ของตนเช่นกัน พระคุณเจ้าจึงตั้งหน่วยทหาร
มุสเกอแตรประจำตนขึ้นมาเช่นเดียวกับพระเจ้าหลุยส์ที่ 13 ผู้ทรงอำนาจทั้ง
สองแข่งขันกันเพื่หาผู้มีฝีมือในเชิงกระบี่จากทุกจังหวัดในประเทศฝรั่งเศส
รวมทั้งจากต่างประเทศมาประจำหน่วย ดังนั้นริชเชอลิเยอกับพระเจ้าหลุยส์ที่
13 มักจะถกเถียงกันขณะเล่นหมากรุกยามค่ำถึงคุณสมบัติของทหารในหน่วย
ของตน ต่างโอ้อวดว่าทหารของตนเก่งกล้าสามารถอาจหาญกว่า และทั้งๆ ที่
ทั้งสองประกาศเสียงดังว่าการดวลและการทะเลาะวิวาทในที่สาธารณะเป็นเรื่อง
ต้องห้าม ทั้งสองก็แอบกระตุ่นให้ทหารของตนลงไม้ลงมือกับอีกฝ่าย และจะ
รู้สึกละห้อยละเหี่ยเสียหน้าหรือเรงร่าบานเบิกแล้วแต่ว่าคนของตนแพ้หรือได้
ชัย ดังปรากฏใน “บันทึกความทรงจำ” ของบุรุษซึ่งเคยพ่ายแพ้ในบางครั้งแต่
ขณะเป็นส่วนใหญ่

เทรวิลจับจุดเจ้านายของตนได้ เขาจึงยังเป็นที่โปรดปรานและได้รับ
พระมหากรุณาธิคุณต่อเนื่องมาโดยตลอดแม้พระราชฯพระองค์นี้จะมีได้มี
ชื่อเสียงสืบมาว่ามั่นคงในมิตรไมตรีที่ทรงหยิบนัดให้บุคคลต่างๆ เทรวิล
ให้ทหารมุสเกอแตรของเขาเดินสวนสนามเบื้องหน้าพระคาร์ดินัลอาร์มอนด์
ดูเพลสลิส์ แล้วเยี่ยมเยียนหนวดเคราสีเทาของพระคุณเจ้าลูกชั้นด้วยความโกรธ
เทรวิลเข้าใจอย่างถ่องแท้ว่าจะทำ ‘สงคราม’ อย่างไร ในเมื่อไม่อาจได้รับความ
ช่วยเหลือด้านการเงินจากศัตรู ก็ต้องให้เพื่อนร่วมปิฎภูมิของตนสนับสนุน
เหล่าทหารมุสเกอแตรของเขาประกอบขึ้นเป็นกองร้อยปิศาจร้ายไร้ระเบียบวินัย
ต่อทุกคนยกเว้นต่อตัวเขา

ทหารมุสเกอแตรของพระราชฯหรืออีกนัยหนึ่งของเมอสิเยอร์เดอ เทรวิล
นั้นทั้งกว้างทั้งขี้เมาและยังอ่อนไหวต่อคำพูดผิดหู พวกเขากระจัดกระจายอยู่
ตามร้านเหล้า ตามทางเดินสาธารณะ ตามที่ล้อมวงเล่นกีฬา ตะโกนเสียงดัง
กระดิกหนวด ขยับกระบี่กริ้งกริ้ง สุกียวนกวนประสาธเหล่าทหารพิทักษ์ของ
พระคาร์ดินัลยามประจันหน้ากัน ชักกระบี่กลางถนนหนทางพลางยั่วยุตต่างๆ
นานา บางครั้งก็ถูกฆ่าแต่แน่ใจว่าจะมีผู้ร้องไห้และแก้แค้นให้ บ่อยครั้งเป็น

ผู้ฆ่าและแน่ใจว่าจะไม่ต้องไปขึ้นราวอยู่ในคุก เมอติเยอร์เดอ เทรวิลยอมไปนำตัวพวกเขาออกมาได้ เมอติเยอร์เดอ เทรวิลจึงได้รับแต่เสียงสรรเสริญเยินยอสูงบ้างต่ำบ้างจากนุรุษเหล่านี้ซึ่งล้วนเกิดทุนบูชาเขา แม้จะเป็นคนทรหดหยาบกร้านเพียงใด แต่พวกเขากลับตัวลั่นงันงกเบื้องหน้าเมอติเยอร์เดอ เทรวิลเหมือนนักเรียนกับครู เชื่อฟังทุกถ้อยทุกคำและพร้อมที่จะไปสู่ตายเพื่อล้างแค้นคำตำหนิอันบางเบา

เมอติเยอร์เดอ เทรวิลใช้คณโยกทรงพลังนี้เพื่อพระราชและพระสหายของพระองค์เป็นอันดับแรก ถัดมาก็เพื่อตัวเขาและมิตรสหายของเขา ไม่มีบันทึกความทรงจำฉบับใดในสมัยนี้ซึ่งผู้คนนิยมเขียนบันทึก – แม้แต่ในบันทึกความทรงจำของคัตรูจำนวนมากของเขา ซึ่งมีทั้งผู้ใช้ปลายปากกาและผู้ใช้กระบี่ – ระบุว่าขุนนางสูงส่งผู้นี้เคยถูกกล่าวหาว่าเรียกร้องทรัพย์สินเงินทองจากสาวกผู้เปี่ยมศรัทธาของเขา เขาเป็นยอดอัจฉริยะหายาก เสกสรรปั้นเรื่องได้ มีดีไปกว่าพวกเจ้าเล่ห์เพทุบายคนใด เขาจึงได้ชื่อว่าเป็นนุรุษผู้ซื่อสัตย์สุจริตยิ่งไปกว่านั้นแม้จะผ่านการสู้รบมาโชกโชกจนสะโพกเคลื่อน อีกทั้งฝึกฝนร่างกายอย่างหนักจนเหนื่อยเหน็ด เขายังเด็ดดอกหญ้าริมทางมานักต่อนัก รู้จักกรู้งกรึ่งกรุยกรายยามใกล้ขีดหญิงผู้ดี เจรจาพาที่ซ่อนนัยเสน่หาขึ้นชื่อลือชา ไม่แพ้ผู้ใด ผู้คนกล่าวขานถึงเสน่ห์เหนือสตรีของเตรวิลเหมือนที่เคยใจจะจันคุณสมบัตินี้ของจอมพลบัสซอมปิแยร์เมื่อยี่สิบปีก่อน ที่พูดมานี้ยังไม่เทียบเท่าข้อเท็จจริง ในเมื่อมีทั้งคนชื่นชม ยำเกรง และหลงรัก ท่านผู้บัญชาการหน่วยทหารมุสเกอแตรจึงได้โชคลาภทุกประการเท่าที่มนุษย์จักแสวงหาไว้ในกำมือของตน

พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 นั้นทรงแผ่รัศมีไพศาลบดบังดาวเล็กดาวน้อยในราชสำนัก ทว่าพระราชบิดาของพระองค์ผู้เป็นสุริยะ ‘ต้อยต่ำกว่าผู้อื่น’ ทรงแบ่งปันพระเดชานุภาพแก่คนโปรดทุกคน อีกทั้งพระเกียรติคุณแก่ข้าราชการบริพารถ้วนหน้า นอกเหนือไปจากพิธีการในการตีบรรทมของพระราชและของพระคาร์ดินัลแล้ว ก็นับจำนวนพิธีการขนาดย่อมซึ่งสำคัญไม่น้อยได้มากกว่า 200 พิธีที่ปารีส และในจำนวนนี้พิธีการในการลุกจากที่นอนของเตรวิลก็เป็นไปตามขั้นตอนอันประณีตบรรจงไม่น้อยหน้าผู้ใด

ลานหน้าทำเนียบของเมอสิเยอร์เดอ เทรวิลซึ่งตั้งอยู่ที่ถนนดู วียอร์ช-โกลอมบิเยร์นั้นดูเหมือนค่ายทหาร ทั้งนี้ตั้งแต่หกโมงเช้าในฤดูร้อนและแปดโมงเช้าในฤดูหนาว ทหารมุสเกอเตร์จำนวน 50 ถึง 60 นายติดอาวุธครบเตรียมพร้อมทุกกรณี เดินไปเดินมาไม่หยุด คล้ายพลัดเปลี่ยนกันยืนยามเพื่อให้ดูคับคั่งน่าเกรงขามอยู่เสมอ บนบันไดสูงใหญ่บันไดหนึ่งซึ่งอารยธรรมของเราอาจสร้างบ้านไว้ได้ถึงหนึ่งหลัง มีผู้คนเดินขึ้นเดินลงมากหน้าหลายตา มีทั้งพวกชาวปารีสซึ่งมาขอให้ช่วยเหลืออย่างใดอย่างหนึ่ง พวกขุนนางต่างจังหวัด ผู้กระหายใคร่เป็นทหารมุสเกอเตร์ พวกคนรับใช้แต่งเครื่องแบบสรรพสีนำสารจากเจ้านายของตนมาส่งให้เมอสิเยอร์เดอ เทรวิล ในห้องพักรอมานั่งยาว รูปวงกลมรองรับผู้ที่ได้รับเลือก กล่าวคือพวกที่ถูกเรียกตัวให้เข้าพบได้ เสียงหึ่งฟ้งไม่ได้ศัพท์ดังต่อเนื่องจากเข้าถึงค่า เมอสิเยอร์เดอ เทรวิลเองอยู่ในห้องทำงานติดกับห้องพักรอ ต้อนรับผู้ขอเข้าพบ ฟังคำพร่ำบ่นร้องขอ ออกคำสั่ง และเช่นเดียวกับพระราชที่ประทับยืนบนระเบียงพระราชวังลูฟวร์ เขาก็แค่เยียมหน้าทีหน้าต่างเพื่อรับความเคารพขณะมีการสวนสนทนา

วันที่ดาร์ตาญยังปรากฏตัว ผู้ซึ่งซุ่มนอมอยู่ ณ ที่นั้นดูน่าเกรงขามโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับคนบ้านนอกที่เพิ่งมาจากบ้านเกิดของตน จริงอยู่คนบ้านนอกคนนี้เป็นชาวแคว้นกาสกอญ และในสมัยนั้นเพื่อนร่วมแคว้นของดาร์ตาญขึ้นชื่อเสมอมาว่าไม่กลัวใครหน้าไหนทั้งนั้น ทว่าเมื่อก้าวผ่านประตูหนาหนักสลักหุ้มด้วยตะปูยาวหัวสี่เหลี่ยม เขาก็ตกอยู่ท่ามกลางหมู่คนห้อยกระเป๋ซึ่งเดินสวนกันไปมาบนลาน ร้องเรียกกัน ทะเลาะกัน หยอกล้อกัน คลื่นมนุษย์ที่วนไปมานี้จะยอมแหวกทางให้ก็เฉพาะนายทหาร ขุนนางชั้นผู้ใหญ่ หรือสตรีงาม

ท่ามกลางหมู่คนคับคั่งเคลื่อนไหวเสียงดังนั้นแหละที่พ่อหนุ่มน้อยของเราก้าวไปข้างหน้า ใจเต้นระรัว กระเป๋ยาวห้อยแนบขาพอมของตน มือข้างหนึ่งจับขอบหมวก ยิ้มนิดๆ แบบคนบ้านนอกที่เก้อเขินทว่าพยายามวางท่าให้ดูดี เมื่อผ่านไปไต่กลุ่มหนึ่ง ก็ค่อยรู้สึกหายใจสะดวกขึ้น แต่เขาก็รับรู้ว่าคุณคนเหลียวกลับมามองดูเขา ดาร์ตาญนั้นภูมิใจในตนเองไม่น้อยตลอดมา และนี่เป็นครั้งแรกในชีวิตที่เขารู้สึกว่าตนนั้นน่าสมเพชเต็มประดา

เมื่อมาถึงเชิงบันไดก็ยังลำบากหนักเข้าไปอีก ทหารมุสเกอเตร์ส่นายเล่น
กระรี่ปีกันอยู่บนบันไดสองสามชั้นแรก และยังมีสหายอีก 10 ถึง 12 คน
บนบานหน้าบันไดรอคอยอยู่เพื่อเข้าไปเล่นแทนที่

หนึ่งในสี่คนนั้นยืนอยู่บนบันไดชั้นสูงกว่า กระรี่ปีกันมือคอยกันหรือ
พยายามกันมิให้อีกสามคนขึ้นบันไดไปได้

อีกสามคนที่ว่ารุกไล่แคล่วคล่องว่องไว ตอนแรกดาร์ตาญกันคิดว่า
พวกเขาใช้กระรี่ปีก่อปลายหุ้มหนังสำหรับฝึกซ้อม แต่เมื่อได้เห็นแผลเลือดซึม
จึงรู้ว่ากระรี่ปีก่อนนั้นเป็นกระรี่ปีกเล็กกลับคม เมื่อเกิดแผลครั้งใดไม่แต่ผู้ชม
เท่านั้นที่หัวร่ออหายนั่งคนบ้า ผู้เล่นก็หัวเราะชอบใจเช่นกัน

ทหารมุสเกอเตร์คนที่อยู่บนบันไดชั้นสูงคุมคู่ต่อสู้ทั้งสามไว้ไม่ให้ลุกคืบ
ได้อย่างน่าอัศจรรย์ใจ ผู้ชมตีวงล้อมเข้ามา กติกามีอยู่ว่าคนที่ได้แผลจะต้อง
ออกจากวง และผู้ที่ทำให้เกิดแผลจะได้สิทธิ์ในการเล่นต่ออีกหนึ่งครั้ง เวลา
ผ่านไปห้านาทีคู่ต่อสู้ทั้งสามก็ถูกกระรี่ปีกกัดเฉี่ยว คนหนึ่งที่ชื่อมื่อ อีกคนที่คาง
และอีกคนที่หู คนที่กัอยู่บนบันไดชั้นสูงกว่ามิได้แผลใดๆ เขาจึงมีสิทธิ์อยู่
เล่นต่ออีกสามครั้ง

ถึงจะไม่ใช้คนเรื่องมากและไม่ประหลาดใจเรื่องใดง่ายๆ แต่เมื่อเห็นการ
เล่นฆ่าเวลาเช่นนี้ หมุ่มนักเดินทางของเราถึงกับพิศวงงงงัน ในแคว้นของเขา
บนแผ่นดินซึ่งผู้คนล้วนแต่เลือดร้อน เขาเคยเห็นขั้นตอนก่อนการดวลมาบ้าง
ว่าการเล่นแผลงๆ ยิ่งกว่าชาวแคว้นกาสกอกญของผู้เล่นทั้งสี่คนนี้เป็นการเล่น
ที่ร้ายที่สุดเท่าที่เขาเคยพบเห็นและได้ยินได้ฟังมา แม้ในแคว้นกาสกอกญเองก็
ไม่เคยปรากฏ เขาคิดว่าตนเองนั้นถูกพาไปยังดินแดนอันเลื่องลือของพวกยักษ์
ซึ่งกัลลิเวอร์เคยไปมา เขารู้สึกอกสั่นขวัญแขวน ทว่าอย่างไรก็ตามเขายังไม่ถึง
จุดหมายปลายทาง ยังมีได้ผ่านซานพักและขึ้นไปถึงห้องพักรอเลย

บนซานพักผู้คนไม่ได้ต่อสู้กัน แต่เล่าเรื่องผู้หญิง ในห้องพักรอพวก
เขาเล่าเรื่องราวสำนัก บนซานพักดาร์ตาญกันหน้าแดง ในห้องพักรอเขาชนลูก
ในแคว้นกาสกอกญจินตนาการซึ่งถูกปลุกเร้าลอยล่องโลดโผนทำให้เขาเป็นที่
กริ่งเกรงของบรรดาหญิงต้นห้องวัยเยาว์อีกทั้งนายหญิงของบ้านที่ยังสาวบาง
คน ทว่าแม้ในช่วงแห่งความหฤหรรษ์ เขาก็ยังไม่เคยพ้อฝันไปได้ถึงครึ่งหนึ่ง

ของอัศวรย์แห่งรักที่ได้สดับขณะนี้ และไม่ถึงหนึ่งในสี่ของวีรกรรมพิชิต
หญิงพร้อมชื่อผู้พิชิตซึ่งเป็นคนดังอีกทั้งรายละเอียดแจ่มชัด บนซานพักแห่งนี้
แม้เขาจะรู้สึกตระหนกเพราะเป็นเรื่องขัดต่อจารีตอันดีงาม ทว่าในห้องพักรอ
นั้นเขาถึงกับขวัญกระเจิงเพราะเขาเคารพพระคาร์ดินัล จะมีให้ตกใจใหญ่หลวง
ได้อย่างไรเล่าในเมื่อเขาได้ยินเสียงดังฟังชัดพูดวิพากษ์วิจารณ์นโยบายการเมือง

ซึ่งทำให้ทั่วทั้งทวีปยุโรปสั่นสะเทือนอยู่ ทั้งยังล้วงลึกถึงชีวิตส่วนตัวของ พระคุณเจ้า ก็ขุนนางตระกูลใหญ่ทรงอำนาจก็คนแล้วว่าที่เคยต้องโทษเพราะ พยายามสาวไส้บารุชผู้ยิ่งใหญ่คนนี้ บิดาของเขาก็เกิดพินทุชาประหนึ่งพระ เป็นเจ้า แต่พระคาร์ดินัลกลับกลายเป็นตัวตลกในสายตาของทหารมุสเกอแตร์ ของเมอลิเยร์เดอ เทรวิล ล้อเลียนแม้กระทั่งขาโก่งเข้าด้านในและหลังจุ่มของ ทาน ทหารสองสามคนร่วมกันร้องเพลง ‘เฉลิมฉลอง’ มาตามเดกียงสนมลับ และมาตามเดอ กอมบาเลต์หลานสาวของพระคุณเจ้า ทหารอีกกลุ่มรวมหัว กันวางแผนเล่นงานมหาดเล็กและทหารพิทักษ์ของดยุคผู้ดำรงตำแหน่งพระ คาร์ดินัลองค์นี้ ดาร์ตาญยังถึงกับอึ้งตะลึงกันไปด้วยเรื่องเลวร้ายทั้งหลายทั้งปวง อันแทบไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นจริงนี้

อย่างไรก็ตามเมื่อใดที่พระนามพระเจ้าหลุยส์ที่ 13 บังเอิญโผล่ขึ้นมา ในคำพูดคำจาเยาะหยันพระคาร์ดินัล ก็เหมือนมีผ้ามาอุดปากช่างเยาะช่างเย้ย พวกนี้ชั่วขณะ ต่างชะงักแล้วเหลียวมองไปรอบๆ เกรงว่าเสียงจะลอดผ่านผนัง ห้องทำงานเมอลิเยร์เดอ เทรวิลเข้าไปได้ แต่สักประเดี๋ยวก็มีเสียงกล่าวอึ้ง เรื่องใดเรื่องหนึ่งวกกลับมาหาพระคุณเจ้าผู้ส่งสง้อีกจนได้ เสียงหัวเราะเยาะ ขำกึ่งตั้งขึ้นกว่าเดิม การกระทำไม่ว่าตั้งแต่ครั้งใดๆ ของพระคาร์ดินัลถูกขุดคุ้ย ขึ้นมาแฉจนหมดเปลือก

‘คนพวกนี้จะต้องถูกจับขังคุกบาสตีร์และถูกแขวนคอเป็นแน่’ ดาร์ตาญยัง คิดด้วยความตระหนก ‘เราเองก็คงไม่แคล้วถูกจับไปด้วย เพราะเราฟังและ ได้ยินที่พวกเขาพูด เราคงถูกข้อหาสมรู้ร่วมคิด ท่านพ่อสั่งนักสั่งหนาให้เรา เคารพพระคาร์ดินัล ท่านจะว่าอย่างไรหนอหากได้รู้ว่าเรามาอยู่ในหมู่คนที่ขาด ศรัทธาเช่นนี้’

ดังนั้นท่านผู้อ่านคงแน่ใจได้โดยที่ข้าพเจ้าไม่จำเป็นต้องบอกว่าดาร์ตาญยัง ย่อมไม่กล้าเข้าร่วมวงสนทนา เขาเพียงแต่เฝ้ามองดูไม่ว่างตา หูฟัง ใช้ประสาท สัมผัสทั้งห้าเพื่อไม่พลาดเรื่องใด และแม้เขาจะเชื่อมั่นในคำสั่งสอนของบิดา เขาก็ค่อยๆ รู้สึกโน้มเอียงไปตามรสนิยมและสัญชาตญาณแห่งตน ขึ้นชอบ เรื่องที่เพิ่งได้เห็นได้ยิน ณ ที่นั้นมากกว่าจะทำนิ

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเขาเป็นคนแปลกหน้าในหมู่คนของเมอลิเยร์

เดอ เทรวิล และนี่เป็นครั้งแรกที่มาปรากฏตัวในห้องนี้จึงมีผู้มาถามว่าเขามีฐานะ
อันใด ดาร์ตาญยังเอ่ยนามของตนอย่างอ่อนน้อม เน้นว่าเขามาจากปิตุภูมิเดียวกับ
เมอสิเยอร์เดอ เทรวิล และขอให้นายเวรหน้าห้องซึ่งเป็นผู้เข้ามาสอบถาม
ไปเรียนว่าเขาใครขอเข้าเยี่ยมคำนับ ฝ่ายนี้สัญญามั่นเหมาะว่าจะแจ้งให้ทันที
ที่โอกาสมาถึง

ดาร์ตาญยังหายพิศวงงงงวยบ้างแล้ว จึงเริ่มสังเกตดูเครื่องแต่งกายและ
ลักษณะท่าทางของแต่ละคน

คนที่นั่งกลางกลุ่มซึ่งคึกคักที่สุดเป็นทหารมุสเกอแตรร่างสูงใหญ่ หน้าตา
หยิ่งยโส เสื้อผ้าก็แปลกประหลาดเป็นจุดดึงดูดความสนใจของผู้พบเห็น เขา
ไม่ได้สวมเสื้อตัวนอกแขนพองอันเป็นเครื่องแบบ ทว่านี่มิใช่ข้อบังคับตายตัว
ในสมัยนั้นความมีอิสระยิ่งใหญ่เหนือเสรีภาพ เขาสวมเพียงเสื้อรัดรูปสีน้ำเงิน
ແห่งฟากฟ้าทว่าค่อนข้างชิดและเนื้อผ้าชิ้นหุ่ย สายเกี่ยวกระบังมจับตาพาด
สะพายแล่งทับตัวเสื้อ สายเกี่ยวกระบังนี้ทำด้วยทองคำละลายละเอียดส่ง
ประกายวาววับเหมือนเกล็ดปลาสะท้อนแสงอาทิตย์ระยิบอยู่ใต้ผิวหนัง เสื้อคลุม
กำมะหยี่สีแดงกำอมม่วงตัวยาวคลุมไหล่ดูงามสง่า เผยสายเกี่ยวกระบังอันงาม
เลิศ ปลายสายห้อยกระบังขนาดใหญ่พิเศษ

ทหารมุสเกอแตรนายนี้เพิ่งออกเวอร์ เขาบ่นว่าเป็นหวัด แสร้งไฉนเป็น
ระยะๆ และบอกผู้คนรอบข้างว่าเขาสวมเสื้อคลุมด้วยเหตุนี้ ขณะเช็ดหน้าพุด
มือก็บิดหมวดไปมา ผู้คนพากันชื่นชมสายเกี่ยวกระบังทองคำโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ดาร์ตาญยัง

“จะให้ทำอะไรได้ล่ะ” ทหารมุสเกอแตรนายนี้กล่าว “มันเป็นสมัยนิยม
ข้ารู้ มันแพงหูฉี่เลยแหละ แต่มันเป็นเรื่องของสมัยนิยม นอกจากนี้คนเราก็คควร
จะใช้เงินมรดกทำอะไรบ้าง”

“เฮ้ย! ปอร์โธส!” ผู้ฟังคนหนึ่งตะโกนขึ้น “แจะจะให้พวกข้าเชื่อหรือว่า
สายเกี่ยวกระบังเส้นนี้มาจากความกรุณาของบิดาแก ข้าว่าแม่หญิงคลุมหน้า
ที่ข้าเห็นอยู่กับแกแถวๆ ประตูเซนต์-ออนอเรเมื่อวันอาทิตย์ก่อนเป็นผู้ให้
มากกว่ากระมัง”

“ไม่ใช่โว้ย ข้าขอสาบานด้วยเกียรติยศและความเป็นขุนนางแห่งข้าว่าข้า

ซื้อหามาเอง ด้วยเงินของข้า!” ทหารนายนี้ซึ่งมีผู้เรียกว่าปอร์โธสเป็นผู้ตอบ

“เออ เหมือนข้าเลย” ทหารมุสเกอแตรอีกคนกล่าว “ข้าซื้อไก่ใหม่ใบนี้เอง ด้วยสิ่งที่เมื่องามของข้าใส่ไว้ในใบเก่า”

“ข้าพูดจริงนะ” ปอร์โธสยืนยัน “หลักฐานก็คือว่าข้าจ่ายไปสิบสอง ปิสตอล”

ความชื่นชมสายเกี่ยวกระบี่หวิคูน แม้จะยังมีผู้สงสัยที่มาของมัน

“ใช่ไหม อะรามิส” ปอร์โธสหันไปหาทหารมุสเกอแตรอีกนาย

ทหารมุสเกอแตรอีกนายซึ่งถูกเรียกว่าอะรามิสนี้แตกต่างจากคนที่ถาม เขาโดยสิ้นเชิง

เขาเป็นชายหนุ่มอายุ 22 ถึง 23 ปี ใบหน้าชื่่ออ่อนเยาว์ นัยน์ตาดำอ่อนโยน แก้มเป็นสีชมพูดูอิมเนียนเหมือนผลพีชในฤดูใบไม้ร่วง หนวดเรียบบาง เป็นเส้นตรงตามรูปริมฝีปากบน มือทั้งสองข้างของเขาคล้ายไม้ขอบห้อยลง ดึงหนึ่งเกรงว่าเส้นเลือดจะโป่งจนเห็นชัด เขาตั้งปลายหูบ่อยๆ เพื่อให้มันเป็นสีชมพูอ่อนใสอยู่เสมอ โดยปกติเขาพูดน้อยและช้า คำนับบ่อยครั้ง หัวเราะปราศจากเสียงอวดพินางมซึ่งเขาใส่ใจดูแลเช่นเดียวกับส่วนอื่นๆ ของร่างกาย เขาผงกศีรษะตอบรับคำถามของสหายของเขา

การยืนยันครั้งนี้เพียงพอให้ทุกคนเลิกสงสัยที่มาของสายเกี่ยวกระบี่ของปอร์โธส พวกเขาชื่นชมความงามของมันแต่ไม่ซักไม่ถามอีก แล้วก็ป็นธรรมดาที่ความคิดมักจะหันเหรวดเร็ว จึงสนทนากันเรื่องอื่น

“พวกแกคิดอย่างไรเรื่องที่อัศวรค์ของชาเลส์เล่าล่ะ” ทหารมุสเกอแตรอีกนายถามขึ้นลอยๆ ไม่ใช่เฉพาะเจาะจงว่าถามผู้ใด เป็นการถามทุกคนในที่นั้น

“เขาเล่าว่าอย่างไรล่ะ” ปอร์โธสสะดุ้งเสียงถาม

“เขาเล่าว่าเขาเจอรอซฟอร์ดที่บรัสเซลส์ ไอ้ลูกสมุนชั่วร้ายของพระคาร์ดินัลคนนี้เป็นพระนิกายฟรานซิสกัน ไอ้รอซฟอร์ดต้องสาปนี้มันอาศัยการปลอมตัวเล่นตลกกับเมอสิเยอร์เดอ แลกล์ เหมือนกับเขาเป็นคนโง่ซึ่งเขาก็โง่จริงเสียด้วย”

“เขาก็โง่เจ้าจริง” ปอร์โธสเห็นด้วย “แต่เรื่องนี้จริงแน่นอน”

“ข้าฟังมาจากอะรามิส” ทหารมุสเกอแตรนายเดิมตอบ

“งั้นรี”

“เฮ้! แกก็รู้เรื่องนี้แล้วนี่นา ปอร์โธส” อะรามิสกล่าว “ข้าเล่าให้แกฟังแล้ว เล่าเมื่อวานนี้ไง เลิกพูดถึงเรื่องนี้เสียทีเถิด”

“เลิกพูดถึงเรื่องนี้ ชะ! นี่แกคิดอย่างนี้หรือ” ปอร์โธสไม่ยอมเลิก “เลิกพูดถึงเรื่องนี้! ให้ทำกินสิ! แกสรุปเร็วเกินไปแล้ว อะไรวะ! พระคาร์ดินัลให้คนสอดแนมขุนนาง ให้ไอ้คนทรยศ ไอ้โจรร้าย ไอ้คนเลวขโมยจดหมายของเขา แล้วอาศัยไอ้สายลับคนนี้ก็บงกชหมายฉบับนี้ลี้ลับตัดคอชาเลส์ โดยมีข้ออ้างสะตือๆ ว่า เขาจะลอบปลงพระชนม์พระราชาและจัดการให้พระอนุชาอภิเษกสมรสกับพระราชินี! ยังไม่มีใครไขปริศนาเรื่องนี้เลย แกเล่าให้พวกข้าฟังเมื่อวาน พวกข้าก็ยินดีฟังทุกคน แล้วก็ยังไม่ทันหายง วันนี่แกกลับบอกให้พวกข้าเลิกพูดถึงเรื่องนี้!”

“เออ! เออ! อยากจะพูดก็พูดเถอะ ถ้าอยากจะพูดถึงนัก ก็ตามสบาย” อะรามิสตอบอย่างอดทน

“ไอ้รอสฟোর্ตคนนี้” ปอร์โธสเสียงดัง “ถ้าข้าเป็นอัศวรค์ของชาเลส์ดวงกุดละก็ มันต้องได้เจอดีเป็นแน่”

“แล้วแกก็คงต้องไปยืนอืดอืดขัดข้องครู่ใหญ่อยู่ต่อหน้าดยุคสีแดง” อะรามิสต่อความ

“ฮ่า ฮ่า! ดยุคสีแดง! บราโว บราโว ดยุคสีแดง!” ปอร์โธสตบมือชอบใจ ผงกศีรษะไม่หยุด “คำว่า ‘ดยุคสีแดง’ นี่ฟังรื่นหูจริง ข้าจะกระจายต่อให้เอง ไอ้เพื่อนยาก สบายใจได้ อะรามิสคนนี้นี่ฉลาดแหลมคมจริงๆ! น่าเสียดายนะที่แกไม่ได้ออกบวชตามที่แกอยาก เพื่อนรัก! แกคงจะได้เป็นพ่ออธิการี่นรมย์ สมใจแกไปแล้ว!”

“เฮ้อ! มันก็แค่เข้าไปหน่อยเท่านั้นเอง” อะรามิสตอบ “ข้าจะออกบวชแน่ๆ แกก็รู้สิ ปอร์โธส ว่าข้ายังศึกษาพระคริสต์ธรรมคัมภีร์อยู่เลย”

“เขาจะออกบวชอย่างที่ข้าพูด” ปอร์โธสเยาะ “เขาจะออกบวชไม่เร็วกี่ข้า”

“เร็ว” อะรามิสยืนยัน

“เขาเพียงแต่คอยอยู่เรื่องเดียว จะได้ตัดสิ้นใจเด็ดขาด จะได้สวมเสื้อคลุมพระซึ่งตอนนี้เขานำไว้ด้านหลังเครื่องแบบทหาร” ทหารมุสเกอแตร้นาย

หนึ่งล้อ

“เขาคอยเรื่องอะไรหรือ” อีกนายหนึ่งถาม

“เขาคอยให้พระราชินีมอบรัชทายาทแก่ประเทศฝรั่งเศสก่อน”

“นี่ไม่ใช่เรื่องที่จะเอามาล้อเล่นกัน ท่านสุภาพบุรุษ” ปอร์โธสติง “พระเป็นเจ้ายังทรงโปรด พระราชินียังอยู่ในวัยที่จะมีทายาทได้”

“เขาวางกันว่าเมอสิเยอร์เดอ บัคกิงแฮมอยู่ในฝรั่งเศส” อะรามิสยิ้มแฝงเล่ห์ ประโยคซึ่งดูธรรมดาๆ ประโยคนี้จึงสื่อความหมายในทางอ้อมจวนที่

“อะรามิสเพื่อนเอ๋ย แก่พูดผิดเสียแล้วคราวนี้” ปอร์โธสขัดขึ้น “แกฉลาดจนลืมตัวเสียแล้ว ถ้าเมอสิเยอร์เดอ เทรวิลได้ยินที่แกพูดละก็ แกคงจะลำบากเป็นแน่”

“นี่แกคิดจะสอนข้าหรือ ปอร์โธส” อะรามิสขึ้นเสียง นัยน์ตาอ่อนโยนปรากฏประกายวูบดังหนึ่งฟ้าแลบ

“เพื่อนเอ๋ย แกควรจะเลือกกว่าจะเป็นทหารมุสเกอแตร์หรือจะเป็นพ่ออธิการ เป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ใช่เป็นทั้งสองอย่าง” ปอร์โธสโต้ “นี่นะ อะโรสบอกแกเมื่อวันก่อนไม่ใช่หรือว่าแกจะหาผลประโยชน์จากทุกสถานการณ์ แกกับข้าอย่าโกรธกันเลย ขอร้องละ มันไม่มีประโยชน์อันใด แกก็รู้ว่าอะไรเหมาะสมสำหรับแก สำหรับอะโรสและสำหรับข้า แกไปหามาตามเดกียงแล้ว แกก็เกี่ยวพาหล่อน แกไปหามาตามเดอ บัวส์-ทราซี ญาติพี่น้องของมาตามเดอ เซอเวริส แล้วใครๆ ก็รู้ว่าแกได้รับความเอื้อเอ็นดูจากหล่อนขนาดไหน โอ้! พระเป็นเจ้าทรงโปรด แกไม่ต้องพูดหรือว่าแกมีความสุขเพียงใด ไม่มีใครขอให้แกเล่าความลับของแก พวกข้ารู้ว่าแกควรปิดปากเงียบ แต่ในเมื่อแกรู้ว่าอะไรควรหรือไม่ควรพูด ให้ตายสิ! ทำไมแกไม่รู้จักเงียบในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับใต้ฝ่าพระบาท ใครอยากจะยุ่งและจะยุ่งอย่างไรเรื่องพระราชากับพระคาร์ดินัลก็ตามสบายเถอะ แต่พระราชินีเป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ หากจะพูดถึงพระนาง ก็ควรจะพูดแต่แง่ดี”

“ปอร์โธส แกนี่มันหลงตัวเองเหมือนนาร์ซิสซัส ข้าขอเตือนแกไว้ก่อน” อะรามิสตอกกลับ “แกก็รู้ว่าข้าเกลียดไอ้พวกปากถือศีล ข้ายกเว้นให้ก็ต่อแต่อะไรเท่านั้น แต่แกนะ ไอ้เกลอเอ๋ย สายเกี่ยวกระบี๋เลอเลิศของแกมันก็ฟุ้งอยู่แล้ว

ว่าแกไม่มีสิทธิ์สั่งสอนใคร ข้าจะเป็นพ่ออธิการเมื่อถึงโอกาส ระหว่างนี้ข้าเป็น
ทหารมุสเกอแตร์ ในฐานะทหารมุสเกอแตร์ข้าจะพูดสิ่งที่ข้าพอใจจะพูด และ
ตอนนี้ข้าพอใจที่จะบอกแกว่าข้ารำคาญแกเต็มทีแล้ว”

“อะรามิส!”

“ปอร์โรส!”

“เฮ้! ท่านสุภาพบุรุษ! ท่านสุภาพบุรุษ!” เหล่าทหารมุสเกอแตร์พากันร้อง
ปราม

“เมอลิเยอร์เดอ เทรวิลให้เมอลิเยอร์ดาร์ตาญังเข้าพบได้แล้ว” เสียง
คนรับใช้สวมเครื่องแบบดั่งขึ้นขัดจังหวะขณะเปิดประตูห้องทำงานออกมา

เมื่อได้ยินเสียงประกาศนี้และประตูห้องยังเปิดกว้างอยู่ ทุกคนก็หยุดพูด
ท่ามกลางความเงิบที่แผ่คลุม หม่อมน้อยชาวแคว้นกาสกอญเดินออกจากห้อง
พักรอเข้าไปในห้องทำงานผู้บัญชาการหน่วยทหารมุสเกอแตร์ เขารู้สึกยินดี
เต็มหัวใจที่พ้นจากการทะเลาะเบาะแว้งพิลึกพิลั่นครั้งนี้ทันเวลา

3

การเข้าพบ

เมอลิเยอร์เดอ เทรวิลอาร์มอนด์เสียอย่างยิ่งในขณะนั้น อย่างไรก็ตาม เขารับ การคารวะของหนุ่มน้อยอย่างสุภาพเมื่อฝ่ายนี้โค้งคำนับแทบจรดพื้น และยังมีรับคำสรรเสริญของผู้เข้าพบ ซึ่งสำเนียงชาวแคว้นเบอาร์นทำให้เขาหวนรำลึกถึงวัยหนุ่มและบ้านเกิดของเขา อันความทรงจำสองประการนี้ย่อมเรียกรอยยิ้มจากคนทุกวัย ทว่าเขากลับเดินไปใกล้ห้องพักรอพลางทำมือเป็นสัญญาณแก่ดาร์ตาญญ์เหมือนขอจัดการกับผู้อื่นให้เรียบร้อยก่อน แล้วจึงจะเริ่มวิสาสะด้วย เขาร้องเรียกสามครั้ง เปล่งเสียงดังขึ้นในแต่ละครั้ง จึงฟังเหมือนเขาไล่ระดับเสียงระหว่างน้ำเสียงออกคำสั่งกับน้ำเสียงขุ่นเคือง

“อาโรส! ปอร์โรส! อะรามิส!”

ทหารมูสเกอแตรทั้งสองนายซึ่งเราท่านรู้จักแล้วและคือคนที่อยู่ในสองซีกสุดท้ายรีบออกจากกลุ่ม ตรงมายังห้องทำงานซึ่งประตูห้องปิดลงทันทีเมื่อทั้งคู่ก้าวข้ามธรณีประตูมา สีหน้าท่าทางของทั้งสองแม้จะไม่สงบนักแต่ก็ทำให้ดาร์ตาญญ์รู้สึกชื่นชม เพราะดูผ่อนคลายภายใต้ความตระหนกทวยังคงความนบนอบไว้ ก็ดาร์ตาญญ์นั้นเห็นว่าบุรุษเหล่านี้เป็นกึ่งเทพเจ้า และหัวหน้าของพวกเขาก็คือเทพจูปีเตอร์ผู้มีสายฟ้าเป็นอาวุธ

เมื่อทหารมุสเกอแตรทั้งสองเข้ามา เมื่อประตูปิดตามหลังพวกเขา เมื่อเสียงหึ่งๆ ในห้องรอปดั่งขึ้นอีกครั้ง เพราะการเรียกคนทั้งสามเข้าพบยอมเป็นอาหารปากจานใหม่ และในที่สุดเมื่อเมอลิเยอร์เดอ เทรวิลเดินกลับไปกลับมาตามความยาวของห้องทำงานสามถึงสี่รอบโดยมิพูดจา คิ้วขมวด แต่ละเที่ยวก็ผ่านหน้าปอร์โธสและอะรามิสซึ่งยืนเงยตัวตรงเหมือนเวลาสวนสนาม เขาพลันหยุดเบื้องหน้าทั้งสอง สายตาโกรธเกรี้ยวจ้องมองจากเท้าจรดหัว

“รู้ไหมว่าทรงมีรับสั่งอะไรกับข้า” เสียงของเขาดังลั่น “เมื่อคำวานนี้เองรู้ไหม ท่านสุภาพบุรุษ”

“ไม่ขอรับ” ทหารมุสเกอแตรทั้งสองตอบหลังจากเงยบอญ์ครู่หนึ่ง “ไม่ขอรับ เมอลิเยอร์ พวกกระผมไม่ทราบขอรับ”

“และกระผมหวังว่าท่านจะให้เกียรติแจ้งให้พวกกระผมทราบ” อะรามิสกล่าวเสริม น้ำเสียงสุภาพเป็นที่สุดพลางโค้งคำนับอย่างงาม

“ทรงมีรับสั่งว่าต่อไปนี้พระองค์จะบรรจุทหารมุสเกอแตรของพระองค์โดยเลือกจากทหารพิทักษ์ของพระคาร์ดินัล”

“เลือกจากทหารพิทักษ์ของท่านคาร์ดินัล! ด้วยเหตุใดเล่าขอรับ” ปอร์โธสถามทันที

“เพราะพระองค์ทรงตระหนักแล้วว่าเหล่าองุ่นของพระองค์คุณภาพต่ำ จำต้องเพิ่มรสชาติด้วยการเติมเหล้าองุ่นคุณภาพดีลงไปผสม”

ทหารมุสเกอแตรทั้งสองหน้าแดงก่ำ ดาร์ตาญองเองไม่รู้ว่ตนยังยืนอยู่ได้อย่างไร เขาใคร่จะมุดลงใต้ดินนัก

“ใช่แล้ว ใช่ทีเดียวเชียว” เมอลิเยอร์เดอ เทรวิลยิงพูดยั้งแค้น “ใต้ฝ่าพระบาททรงมีเหตุผล ข้าขอเอาเกียรติแห่งข้าเป็นประกัน มันจริงแท้แน่แล้วที่เหล่าทหารมุสเกอแตรทำให้ราชสำนักเสื่อมเสีย ท่านคาร์ดินัลตีหน้าเศร้าเล่าถวายขณะเล่นหมากรุกกับพระองค์ว่า ‘เมื่อคืน พวกทหารมุสเกอแตรต้องสาป พวกปีศาจร้าย’ ตอนที่ตีหน้าเศร้าข้าก็ไม่สบอารมณ์อยู่แล้ว เขายังใส่น้ำเสียงเยาะหยันอีก ข้าก็ยิ่งแทบจะคุมสติไม่ได้ ‘พวกนักฆ่าเหล่านี้’ เขาพูดต่อขณะมองดูข้าด้วยดวงตาทิ้งแฉวงกึ่งเลื้อยของเขา ‘เกลไธลดีกตื้นอยู่ในร้านเหล้าแห่งหนึ่งที่ถนนเพรู และทหารพิทักษ์หมู่หนึ่งของเกล้ากระหม่อม’ ข้าแน่ใจว่า

เขาหัวเราะใส่หน้าข้า ‘จำเป็นต้องจับกุมพวกป่วนเมืองพวกนี้’ ให้ตายสิ! เจ้าสองคนต้องรู้อะไรบ้างสิ! ทหารมุสเกอแตร้ถูกจับ! เจ้าสองคนก็อยู่ด้วย ไม่ต้องมาแก้ตัวเลย พวกนั้นจำเจ้าทั้งสองได้ พระคาร์ดินัลก็เอ่ยชื่อเจ้าทั้งคู่ นี่เป็นความผิดของข้าเอง ไข่แล้ว ความผิดของข้า เพราะว่าข้าเป็นผู้เลือกคนของข้า นี่นะ อะรามิส เจ้ามาขอเครื่องแบบทหารมุสเกอแตร้จากข้าทำไม ในเมื่อเจ้าคงดูดีกว่านี้หากสวมเสื้อคลุมพระ นี่นะ ปอร์โธส เจ้าจะมีสายเกี่ยวกระบี่แสนงามเอาไว้ห้อยกระบี่ฟางไข่มุข แล้วอาโธสละ ข้าไม่เห็นอาโธสเลย เขาอยู่ไหน”

“เมอลิเยอร์” อะรามิสเสียงเศร้า “เขาป่วยขอรับ ป่วยหนักขอรับ”

“ป่วย ป่วยหนัก เจ้าว่าเขาป่วย ป่วยเป็นอะไรล่ะ”

“สงสัยว่าจะเป็นฝีดาษขอรับ เมอลิเยอร์” ปอร์โธสรีบตอบ หัวมีส่วนร่วมในการพูดจา “ที่น่าเป็นห่วงก็คือใบหน้าของเขาคงจะมีรอยแผลเป็นขอรับ”

“ฝีดาษนี่! เจ้าช่างเสกสรรปั้นเรื่องได้งามหนำนะ ปอร์โธส! เป็นฝีดาษรี อายุเท่านั้นนะ...ไม่ใช่หрок! เขาคงบาดเจ็บหรืออาจถูกฆ่าไปแล้ว...โธ่เว้ย! ถ้าข้ารู้อย่างนี้!... ให้ตายสิ! ท่านสุภาพบุรุษมุสเกอแตร้ ข้าขอสั่งห้ามมิให้ไปสิงสู่อยู่ตามสถานที่ที่โคจร หรือไปทะเลาะวิวาทกลางถนน หรือไปดวลกันกลางสี่แยก ข้าขอห้ามพวกท่านหัวเราะเยาะทหารพิทักษ์ของพระคาร์ดินัล พวกเขาเป็นคนดีแสนดี สงบเรียบร้อย แคล่วคล่องว่องไว ไม่เคยวางตนไว้ในสถานการณ์ที่จะต้องถูกจับ!...ข้าแน่ใจ...พวกเขายินดีสู้ตายมากกว่าถอยหนี...หนี หนี หนี นี่เป็นเรื่องที่เหมาะสมแก่ทหารมุสเกอแตร้ของพระราชินีทีเดียวแหละ!”

ปอร์โธสกับอะรามิสโกรธจนเนื้อเต้น ทั้งสองแทบจะเข้าไปบีบคอเมอลิเยอร์เดอ เทรวิล ถ้าไม่ได้รู้สึกว่สิ่งที่อยู่เบื้องลึกใต้คำพูดเหล่านั้นก็คือความรักยิ่งใหญ่ซึ่งเมอลิเยอร์เดอ เทรวิลมีต่อพวกเขาและทำให้พูดกับพวกเขาเช่นนี้ ทั้งสองกระต๊อบเท้าลงบนพรม กัดริมฝีปากจนเลือดซึม เกร็งมือกุมโกร่งกระบี่แน่นหนา ที่นอกห้องเมื่อเหล่าทหารได้ยินเสียงเรียกชื่ออาโธส ปอร์โธส และอะรามิสดังได้บรรยายไปแล้ว พวกเขาก็คาดเดาได้จากน้ำเสียงของเมอลิเยอร์เดอ เทรวิลว่ากำลังโกรธเกรี้ยวเต็มสูบ ศีรษะที่อยากรู้ อยากเห็น ลิบศีรษะแนบกับม่านทอแขวนหน้าประตู แล้วใบหน้าก็ชิดชาด้วยความแค้น

ใบหูของพวกเขาซึ่งแนบประตู่ย่อมได้ยินชัดทุกพยางค์ ปากทั้งสิบปากช่วยกันกล่าวทวนาจาหูนั้นดูถูกของผู้บัญชาการให้ทุกคนในห้องพักรอได้ยิน เพียงชั่วขณะเดียว จากประตูห้องทำงานถึงประตูริมถนน ทำเนียบทั้งทำเนียบก็ดูเดือดเลือดพล่าน

“โหย! ทหารมุสเกอเตร์ของพระราชาทหารพิทักษ์ของพระคาร์ดินัลจับได้” เมอสิเยอร์เดอ เทวิลระบายต่อ ความแค้นเคืองคุกรุ่นในใจเหมือนกับเหล่าทหารของเขา คำแต่ละคำที่กัดฟันแน่นออกมาประหนึ่งคมมีดที่แทงหนึ่งคำต่อหนึ่งครั้งลงบนแผ่นอกของผู้ฟัง “โหย! ทหารพิทักษ์หกนายของพระคุณเจ้าจับทหารมุสเกอเตร์ของพระราชาทหารได้! ให้ตายห่าสิวะ! ข้าตัดสินใจแล้ว ข้าจะไปที่พระราชวังลูฟวร์ ไปถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งผู้บัญชาการหน่วยทหารมุสเกอเตร์ของพระองค์ แล้วไปขอตำแหน่งนายร้อยโทในหน่วยทหารพิทักษ์ของพระคาร์ดินัล หากพระคุณเจ้าปฏิเสธข้า เอาสิวะ! ข้าจะไปเป็นพ่ออิกร”

เมื่อคำพูดเหล่านี้เปล่งออกไป เสียงพึมพำด้านนอกกลายเป็นเสียงระเบิดในฉับพลัน คำสบถคำแข่งด่าก้องกระหึ่ม “ให้ตายห่า!” “ให้ตายสิ!” “ขอให้มันตายโหง!” “ไอ้ปีศาจนรกไม่ต้องผุดต้องเกิด!” ดาร์ตาญองมองหาม่านทอแขวนผนังสักผืนจะได้หลบไปอยู่ข้างหลังหรือไม่ก็ซุกตัวซ่อนอายอยู่ใต้โต๊ะ

“ท่านผู้บัญชาการขอรับ!” ปอร์โธสโพล่งออกมา “ความจริงก็คือพวกกระผมหกคน พวกมันก็หกคน แต่พวกกระผมถูกลอบทำร้าย ยังไม่ทันจะชักกระบี่พวกกระผมก็ล้มตายสองคนแล้ว อาโธสเองบาดเจ็บสาหัสจนไม่อาจต่อสู้ ท่านก็รู้ว่าเขาทรหดแค่ไหน ท่านผู้บัญชาการขอรับ! อาโธสพยายามลุกขึ้นสู้ถึงสองครั้ง แต่ต้องล้มลงทั้งสองครา แล้วพวกกระผมที่เหลือก็ไม่ได้ยอมจำนน พวกมันใช้กำลังบังคับนำตัวพวกกระผมไป ระหว่างทางพวกกระผมหนีรอดมาได้ ส่วนอาโธสนั้นพวกกระผมคิดว่าเขาเสียชีวิตแล้ว จึงปล่อยทิ้งไว้ตรงที่ถูกลอบดักทำร้าย ไม่ได้หอบหิ้วเขามาด้วย เรื่องเป็นเช่นนี้ขอรับ ท่านผู้บัญชาการ คนเราไม่อาจชนะทุกครั้ง ช่างปีศาจมันเถิด! ปอมเปย์ผู้ยิ่งใหญ่ ภิรบแพ็ซซาร์ที่ฟาร์ซาลิส พระเจ้าฟร็องซัวส์ที่หนึ่งซึ่งกระผมได้ยินมาว่าทรงเก่งกาจไม่แพ้ใครก็ยังพ่ายที่ปาวีร์”

“และกระผมขอเรียนท่านผู้บัญชาการว่ากระผมฆ่ามันตายไปหนึ่งด้วย กระบี่ของมันเอง” อะรามิสกล่าว “เพราะกระบี่ของกระผมหักตอนเข้าโรมรัน ครั้งแรก...จะพูดว่ามันถูกฟันหรือถูกแทงตายก็แล้วแต่ท่านจะพอใจขอรับ”

“ข้าไม่รู้เรื่องนี้มาก่อนเลย” น้ำเสียงของเมอลิเยอร์เดอ เทรวิลอ่อนลง “ท่านคาร์ดินัลคงโอเคเกินจริงเป็นแน่”

“กระผมใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ท่านผู้บัญชาการขอรับ” อะรามิส ฉวยโอกาสขอร้องเมื่อเห็นว่านายของตนคลายโกรธ “กรุณาอย่ากราบบังคมทูลว่าอาโธสได้รับบาดเจ็บ เขาจะต้องอดสูหาความทราบถึงพระกรรณ ในเมื่อแผลนั้นฉกรรจ์ยิ่งนัก จากไหล่ถึงหน้าอก เป็นไปได้ว่าเขาจะ...”

ขณะนั้นเองม่านทอแขวนหน้าประตูถูกเลิกขึ้น แล้วใบหน้าสง่าหล่อเหลา ทว่าซีดขาวน่ากลัวก็ปรากฏใต้ชายครุยม่าน

“อาโธส!” ทหารมุสเกอแตรทั้งสองร้อง

“อาโธส!” เมอลิเยอร์เดอ เทรวิลทวนชื่อของเขาซ้ำ

“ท่านมีบัญชาให้กระผมมา เมอลิเยอร์” อาโธสกล่าวแก่เมอลิเยอร์เดอ เทรวิลด้วยน้ำเสียงสงบทว่าอ่อนแรง “เพื่อนๆ บอกว่าท่านประสงค์จะพบกระผม กระผมก็รีบมารับคำบัญชาของท่าน เมอลิเยอร์ โปรดสั่งมาเถิดขอรับ”

เมื่อกล่าวจบ ทหารมุสเกอแตรของพระราชยานนี้ซึ่งแต่งเครื่องแบบ เรียบร้อย คาดสายเกี่ยวกระบี่เหมือนปกติ ก็ทรงตัวมันเดินเข้ามาในห้องทำงาน เมอลิเยอร์เดอ เทรวิลซาบซึ่งสุดหัวใจเมื่อได้เห็นความตระหนองอาจเช่นนั้น จึงรีบ ตรงเข้ามาหา

“ข้ากำลังพูดกับสุภาพบุรุษเหล่านี้ว่าข้าขอสั่งห้ามมิให้ทหารมุสเกอแตร ของข้าเสี่ยงชีวิตโดยไม่จำเป็น ด้วยพวกท่านผู้กล้าเป็นที่รักของใต้ฝ่าพระบาท พระองค์ทรงทราบดีว่าทหารมุสเกอแตรของพระองค์กล้าหาญที่สุดในแผ่นดิน นี้ ขอมือเจ้าให้ข้าหน่อย อาโธส”

และโดยไม่รอให้ผู้มาใหม่ตอบรับการแสดงออกถึงความรักครั้งนี้ เมอลิเยอร์เดอ เทรวิลฉวยมือขวาของเขาแล้วบีบแน่นเต็มกำลัง ไม่ทันสังเกตว่าแม้อาโธสพยายามสะกดกลั้นเพียงใด เขาก็ยังกระตุกด้วยความเจ็บปวด หน้าซีดลงไปอีกซึ่งไม่น่าจะเป็นไปได้

ประตูเปิดแง้มอยู่ การที่อาโรสมารายงานตัวทำให้เกิดความอยากรู้
อยากเห็น เพราะทหารมุสเกอแตร้ทุกนายทราบเรื่องบาดแผลของเขาแม้จะปิดไว้
เป็นความลับ เสียงกระหึ่มยินดีตอบรับประโยคท้ายๆ ของผู้บัญชาการ ทหาร
มุสเกอแตร้สองสามนายไม่อาจกลั้นความปิติ จึงโผล่หน้าผ่านรอยแหวกของ
ม่านแขวน เมอสิเยอร์เดอ เทรวิลกำลังจะกล่าวตำหนิพวกเขาที่ไ้มารายา
ทว่าเขารู้สึกว่ามือของอาโรสแข็งแรงงืออยู่ในมือของเขา จึงหันมามองและเห็นว่า
ฝ่ายนี้กำลังจะหมดสติ ทันทีนั้นอาโรสซึ่งพยายามรวบรวมพลังกำลังที่เหลือ
สู้กับความเจ็บปวดมาตลอดก็พ่ายแพ้ เขาล้มโครมลงบนพื้นราวกับคนตาย

“หมอผ่าตัด!” เมอสิเยอร์เดอ เทรวิลตะโกน “หมอของข้า หมอของ
ใต้ฝ่าพระบาท หมอที่ดีที่สุด! หมอผ่าตัด! เร็ว! ไม่อย่างนั้นอาโรสคนกล้าของ
ข้าคงไม่รอด”

เมื่อได้ยินเสียงตะโกนของเมอสิเยอร์เดอ เทรวิล ทุกคนก็รู้เข้าไปใน
ห้องทำงาน เขาเองก็ได้คิดจะห้าม ทั้งหมดเข้าไปรายล้อมคนเจ็บ แต่การ
รายล้อมนี้คงไม่เกิดประโยชน์อันใดหากหมอผ่าตัดมิได้อยู่ในทำเนียบพอดี เขา
ฝ่าฝูงคนเข้าไปดูอาโรสซึ่งนอนหมดสติอยู่ เสียงอึกทึกและความเคลื่อนไหว
ของผู้คนกีดขวางการตรวจ สิ่งแรกที่เขาขอให้ทำเป็นการด่วนคือห้ามอาโรส
ไปยังห้องข้างๆ เมอสิเยอร์เดอ เทรวิลเปิดประตูห้องหนึ่งทันที เดินนำปอร์โธ
กับอะรามิสซึ่งช่วยกันอุ้มอาโรสเข้าไปข้างใน หมอผ่าตัดเดินตามและประตูก็
ปิดตามหลังเขา

ดังนั้น ห้องทำงานของเมอสิเยอร์เดอ เทรวิลซึ่งตามปกติไม่มีผู้ใด
กล้าล่วงล้ำก็กลับกลายเป็นสาขาของห้องพักรอ ทหารแต่ละนายพูดไม่หยุด
พูดเน้น พูดดังๆ สบถสาบาน สาปแช่งสาปส่งพระคาร์ดินัลกับทหารพิทักษ์ไมยั้

สักครูให้หลัง ปอร์โธกับอะรามิสกลับเข้ามาในห้องทำงาน หมอผ่าตัด
กับเมอสิเยอร์เดอ เทรวิลยังอยู่กับคนเจ็บ

ในที่สุดเมอสิเยอร์เดอ เทรวิลก็กลับเข้ามา คนเจ็บฟื้นแล้ว หมอยืนยัน
ว่าอาการของอาโรสไม่มีสิ่งใดน่าเป็นห่วง ร่างกายของเขาอ่อนแอเนื่องจาก
เสียเลือดมากเท่านั้น

เมอสิเยอร์เดอ เทรวิลส่งสัญญาณมือ ทหารแต่ละนายก็ทยอยออกไป

ยกเว้นดาร์ตาญซึ่งไม่ลืมนว่าเขายังอยู่ในการเยี่ยมคำนับ และด้วยนิสัยไม่ย่อท้อต่อสิ่งใดตามแบบฉบับชาวแคว้นกาสกอญ เขาจึงยังยืนอยู่ที่เดิม

เมื่อทุกคนออกไปแล้วและประตูปิดลง เมอลิเยอร์เดอ เทรวิลหันกลับมา ก็พบหนุ่มน้อยผู้นี้ เหตุที่เพิ่งเกิดทำให้เขาต่อเรื่องไม่ติด จึงถามว่าผู้มาขอให้ช่วยเหลือหัวตื้อผู้นี้ประสงค์สิ่งใด ดาร์ตาญเอ่ยนามของตน เมอลิเยอร์เดอ เทรวิลจำเรื่องปัจจุบันและเรื่องในอดีตได้แล้ว จึงเข้าใจสถานการณ์

“ขอโทษทีเถอะ” เขายิ้ม “ขอโทษนะ พ่อหนุ่มผู้รุ่มพิศภูมิ ข้าลิ้มเจ้าเสียสนิท จะทำอะไรได้ละ! ผู้บัญชาการคือผู้นำครอบครัวซึ่งมีความรับผิดชอบใหญ่หลวงกว่าพ่อธรรมดาๆ คนหนึ่ง เหล่าทหารคือลูกๆ ที่โตแล้ว ข้าเองมีหน้าที่ดูแลให้ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปตามพระราชบัญญัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นไปตามคำสั่งของพระคาร์ดินัล...”

ดาร์ตาญไม่อาจกลั้นยิ้มไว้ได้ เมื่อเห็นรอยยิ้มนี้ เมอลิเยอร์เดอ เทรวิลก็รู้ว่าหนุ่มน้อยผู้อยู่เบื้องหน้ามิใช่คนโง่ เขาจึงเปลี่ยนเรื่องสนทนามุ่งตรงสู่ธุระทันที

“ข้ารักใคร่สนิทสนมกับบิดาของเจ้านัก จะให้ข้าช่วยอะไรบุตรชายของเขา จงรีบบอกมาเถิด ข้ามิใช่นายของกาลเวลา”

“เมอลิเยอร์” ดาร์ตาญกล่าว “จากเมืองตาร์บัสถึงที่นี่ กระผมคิดมาตลอดทางว่าจะขอเครื่องแบบทหารมูสเกอแตรจ์จากท่าน ท่านเองก็ได้ลืมนิตรภาพที่มีต่อบิดาของกระผม ทว่าสิ่งที่กระผมเห็นต่อเนืองมาสองชั่วโมงนี้ ทำให้กระผมตระหนักดีว่าเป็นการขอรับสิทธิพิเศษที่เกินตัว กระผมเองยังไม่คู่ควรที่จะสวมเครื่องแบบนี้”

“เป็นการขอรับสิทธิพิเศษจริงๆ พ่อหนุ่ม” เมอลิเยอร์เดอ เทรวิลตอบ “แต่การขอเรื่องนี้อาจไม่เกินตัวเจ้าเท่าใดนักอย่างที่เจ้าคิดหรือที่เจ้ามีที่ท้าวคิดเช่นนั้น อย่างไรก็ตามทรงมีพระราชดำริเรื่องนี้ไว้แล้ว ข้าเสียใจที่ต้องบอกเจ้าว่าผู้ที่จะได้เป็นทหารมูสเกอแตรจ์นั้นจะต้องเคยออกรบมาก่อนสองสามครั้ง เคยมีผลงานปรากฏสื่อเลื่อง หรือเคยเป็นทหารมาแล้วสองปีในหน่วยอื่นที่ล้าคณน้อยกว่าหน่วยของเรา”

ดาร์ตาญโค้งคำนับโดยมิตอบคำ เขายังรู้สึกอยากสวมเครื่องแบบ

ทหารมุสเกอแต่ร์เมื่อรู้ว่าจะต้องฝ่าฟันอุปสรรคอีกมาก

“แต่” เทรวิลกล่าวว่าต่อขณะจ้องหน้าหนุ่มน้อยจากถิ่นกำเนิดเดียวกัน สายตานั้นคมกริบราวกับประสงคจะหยั่งลึกให้ถึงกันบึ้งหัวใจ “แต่เมื่อคำนึงถึง บิดาของเจ้าซึ่งเป็นสหายร่วมรบกับข้ามาก่อนดังที่ข้าบอกเจ้าแล้ว ข้าก็อยากจะทำอะไรสักอย่างช่วยเจ้า พวกเราชาวแคว้นบออาร์นโดยทั่วไปไม่ใช่คนร่ำรวย และข้าก็ไม่เชื่อว่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหน้ามือเป็นหลังมือหลังจากที่ข้าเดินทางมา เจ้าคงมิได้พกเงินติดตัวมาเกินจำนวนที่ต้องใช้ดำรงชีวิตมากนักกระมัง”

ดาร์ตาณึ่งยัดตัวเป็นสง่าเพื่อบ่งบอกว่าเขามีประสงคจะรับจุนเจือจากผู้ใด

“ดีมาก พ่อหนุ่ม ดีมาก” เทรวิลพูดต่อ “ข้าเข้าใจทางแบบนี้ดี ข้าเอง ตอนมาถึงปารีสมีเงินติดกระเป๋ามาแค่สี่เอกู และข้าก็พร้อมที่จะสู้กับไอ้คนที่ บังอาจคิดว่าข้าจะซื้อพระราชวังลูฟวร์ไม่ได้”

ร่างของดาร์ตาณึ่งยิ่งยัดตรงขึ้นไปอีก เขาขย่มเข้าไปจึงนับว่าเริ่มเส้นทางชีวิตด้วยเงินมากกว่าเมอสิเยอร์เดอ เทรวิลถึงสี่เอกู

“เจ้าคงจำเป็นต้องเก็บเงินที่เจ้ามีเอาไว้ แม้จะเป็นจำนวนโขยูกก็ตาม แต่เจ้าก็จำเป็นต้องฝึกฝนฝึกหัดให้เก่งทุกเรื่องที่เหมาะสมต่อความเป็น ขุนนางของเจ้า ข้าจะเขียนจดหมายถึงผู้อำนวยการสำนักหลวงให้เจ้าถือไป วันนี้ แล้วพรุ่งนี้เจ้าก็จะได้เข้าศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ เจ้าไม่ต้องปฏิเสธ ความเอื้อเพื่อเล็กๆ น้อยๆ นี่ พวกขุนนางตระกูลสูงและร่ำรวยที่สุดเคยขอ เข้าศึกษาแต่ถูกปฏิเสธ เจ้าจะได้เรียนวิธีบังคับม้า วิธีใช้กระบี่ และลีลาศ เจ้าจะได้คบหาสมาคมกับพวกผู้ดี แล้วเจ้าก็หาเวลามารายงานข้าบ้างว่ารำเรียน ถึงไหนแล้ว ข้าจะได้รู้ว่าจะช่วยเจ้าได้อีกในเรื่องใด”

แม้จะไม่เคยรู้วาทิราชสำนักเป็นอย่างไร ดาร์ตาณึ่งก็ยังรู้สึกได้ว่าการ ต้อนรับครั้งนี้เป็นไปอย่างเย็นชา

“เมอสิเยอร์” ดาร์ตาณึ่งกล่าว “ช่างน่าเสียดายเหลือเกิน กระผมเห็นแล้ว ว่าจดหมายรับรองซึ่งบิดากระผมให้นำมามอบแก่ท่านจะเต็มเต็มให้ตัวกระผม อย่างไรวันนี้!”

“นั่นนะสิ” เมอสิเยอร์เดอ เทรวิลตอบ “ข้าเองก็แปลกใจที่เจ้าเดินทาง

มาไกลขนาดนี้โดยขาดเสบียงอันจำเป็น นี่มันเป็นทรัพยากรเดียวของพวกเขา
ชาวแคว้นเบอาร์นเลยนะ”

“กระผมเคยมีจดหมายฉบับนั้นขอรับ เมอติเยอร์ เขียนอย่างสมบูรณ์”
ดาร์ตาญแร็งขึ้น “แต่มีคนขโมยไปขอรับ”

เขาเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นที่เมืองเมิงทั้งหมด บรรยายลักษณะท่าทางขุนนางซึ่ง
เขาไม่รู้จักโดยละเอียด เขาเล่าตามความรู้สึกโกรธแค้นและตามความจริง จน
เมอติเยอร์เดอ เทรวิลประทับใจ

“มันก็มีเรื่องแปลกอยู่นะ” ผู้บัญชาการครุ่นคิด “เจ้าพูดถึงข้าต่างๆ กัน
หรือ”

“ขอรับ เมอติเยอร์ กระผมเดินล่องไปที่ทำเช่นนั้น จะทำอย่างไรได้เล่า
ขอรับ นามของท่านเป็นเหมือนโล่กำบังให้กระผมขณะเดินทาง และกระผมก็
ต้องใช้ปกป้องตนเองอยู่หลายครั้ง”

การเยินยอครั้งนี้ทำให้ยิ่งนัก เมอติเยอร์เดอ เทรวิลก็ชอบรูปนุชาเหมือน
พระราชาทือเหมือนพระคาร์ดินัลนั้นแหละ เขาจึงอดยิ้มอย่างเห็นซัดว่าพอใจ
ไม่ได้ แต่รอยยิ้มก็ค่อยจางหาย เขาซักถามเรื่องที่เมืองเมิงอีกครั้ง

“บอกข้าหน่อยซิว่าขุนนางผู้นี้มีรอยแผลเป็นจางๆ ที่ขมับหรือไม่”

“มีขอรับ คล้ายรอยกระสุนเฉียว”

“เขาหน้าตาทำทางดีใช่ไหม”

“ใช่ขอรับ”

“ร่างสูงลีนะ”

“ขอรับ”

“ผิวขาวซีด แต่ขนสีน้ำตาลไหม้”

“ใช่ขอรับ ใช่ เมอติเยอร์ ท่านรู้จักบุรุษผู้นี้ด้วยหรือขอรับ ฮืม! ถ้า
กระผมเจอเขาอีกครั้งละก็! กระผมจะหาเขาให้พบ กระผมขอสาบานต่อหน้า
ท่าน ต่อให้ต้องลงไปหาในนรกก็ตาม...”

“เขาคอยพบผู้หญิงคนหนึ่งหรือ” เทรวิลถามต่อ

“ขอรับ เขาออกเดินทางทันทีหลังจากพูดคุยอยู่ชั่วขณะกับหล่อน”

“เจ้ารู้ไหมว่าเขาพูดกันเรื่องอะไร”

“เขาส่งกล่องเล็กๆ ให้ห่อหนึ่ง บอกว่ากล่องนี้บรรจุเอกสารระบุ
คำแนะนำของเขา ให้เปิดอ่านเมื่อถึงลอนดอนแล้วเท่านั้น”

“ผู้หญิงคนนี้อังกฤษใช่ไหม”

“เขาเรียกห่อว่ามีลาดี”

“มันนั่นเอง!” เทรวิลพึมพำ “มันนั่นเอง! ข้าหลงนึกว่ามันยังอยู่ที่
บรัสเซลส์”

“ท่านขอรับ! หากท่านทราบว่ามันคือใคร” ดาร์ตาญกันด์โพล่ง “โปรด
บอกกระผมด้วย มันอยู่ที่ไหนหรือขอรับ และกระผมจะไม่ถือว่าท่านติดค้าง
อะไรกระผม แม้แต่คำสัญญาของท่านที่จะดำเนินการให้กระผมได้เป็นทหาร
มุสเกอแตร์ เพราะกระผมอยากล้างแค้นเหนือสิ่งอื่นใด”

“จระมัตระวังตัวไว้จะดีกว่า พ่อหนุ่ม” เทรวิลเตือน “ตรงกันข้ามเลยละ
หากเห็นเขาบนถนน เจ้าจงรีบข้ามไปอีกฟาก หากเจ้าเอาตนไปกระแทกหน้าผา
เจ้าก็จะแตกเป็นเสี่ยงเหมือนแก้วใบหนึ่ง”

“ถึงกระนั้นก็ตาม” ดาร์ตาญกันด์ตื้อตึง “หากกระผมเจอเขาละก็...”

“ฟังนะ” เทรวิลยืนยัน “ไม่ต้องไปตามหาเขา ถือว่าเป็นคำแนะนำของข้า
ก็แล้วกัน”

ทันใดเทรวิลหยุดชะงัก เขาระวังทันที ความจงเกลียดจงชังที่หนุ่ม
น้อยผู้นี้แสดงออกต่อบุรุษผู้ขโมยจดหมายของบิดา ซึ่งก็อาจจะไม่ใช่เรื่องจริง
ความจงเกลียดจงชังนี้เป็นไปเพื่อปกปิดเพทุบายบางประการหรือไม่ บุรุษหนุ่ม
ผู้นี้เป็นคนที่พระคุณเจ้าส่งมากระมัง เขามาวางกับดักตัวข้ากระนั้นหรือ เจ้า
คนที่อ้างว่าชื่อดาร์ตาญกันด์คงจะเป็นจารบุรุษของพระคาร์ดินัลซึ่งหาทางเข้ามา
ในแวดวงของเขา วางตัวไว้ใกล้ชิดเขา สืบเสาะจากความไวเนื้อเชื้อใจของเขา
แล้วทำให้เขาฉิบหายในภายหลัง การวางแผนเช่นนี้ทำกันมานับพันครั้งแล้ว
มิใช่หรือ เขาจ้องหน้าดาร์ตาญกันด์ไม่วางตา ยิ่งกว่าครั้งแรก แล้วเชื่อมั่นใน
ความคิดของตนเมื่อได้เห็นเครื่องหน้าอันเปล่งประกายแห่งไหวพริบ จลตา
เฉลียวและการแสรังอ่อนน้อมถ่อมตน

‘ข้ารู้ว่าเขาเป็นชาวแคว้นกาสกอญ’ เขาคิด ‘แต่ถึงจะเป็น เขาก็ยังเป็นเพื่อ
พระคาร์ดินัลพอๆ กับเป็นเพื่อข้าได้ เอาละ ต้องทดสอบเจ้าหนุ่มนี้สักหน่อย’

“พ่อหนุ่ม” เขากล่าวซ้ำๆ “ข้าขอพูดกับเจ้าในฐานะที่เจ้าเป็นบุตรของเพื่อนเก่าของข้า ข้าเชื่อเจ้าว่าจดหมายสูญหายไปจริง ข้าจึงอยากจะแก้ตัวที่ต้อนรับเจ้าเย็นชาไปสักนิดดังที่เจ้าเองก็สังเกตเห็น ดังนั้น ข้าจะขอเผยความลับในนโยบายการเมืองของเราให้เจ้ารู้ ได้ฝ่าพระบาทกับพระคาร์ดินัลนั้นเป็นเพื่อนแท้ต่อกัน แต่แสดงออกเหมือนขุ่นเคืองกัน ทั้งนี้เพื่อหลอกให้พวกหน้าโง่ เจ้านั้นเป็นคนบ้านเดียวกับข้า ซึ่มันก็เก่ง อีกทั้งยังเป็นคนซื่อ สมควรที่จะได้ก้าวหน้า ข้าจึงอยากให้เจ้ารู้ทันการเสแสร้งแก่งแย่งนี้ จะได้ไม่ต้องตกลงไปในกับดักเหมือนคนอื่นๆ จำนวนมากซึ่งหมดอนาคตไปแล้ว จงรำลึกอยู่เสมอว่าข้าจงรักภักดีต่อเจ้านายผู้ทรงอำนาจทั้งสองนี้ ข้าทำงานจริงจังทุกเรื่องก็เพื่อรับใช้ได้ฝ่าพระบาทกับท่านคาร์ดินัลผู้เป็นอัจฉริยะสุดประเสริฐเท่าที่ประเทศฝรั่งเศสเคยมีมา เอาละ พ่อหนุ่ม คิดทบทวนให้ดี หากคนในครอบครัวของเจ้า หรือญาติพี่น้อง หรือสภานุชิตของเจ้าเอง เป็นศัตรูกับพระคาร์ดินัลเหมือนอย่างที่เราเห็นกันแสดงออกเสมอๆ เจ้าก็กล่าวคำอำลาข้าได้ เราจากกันแค่นี้ ข้ายังจะช่วยเหลือเจ้าในทุกๆ ทาง แต่เจ้าจะไม่ได้อยู่ในสังกัดของข้า ข้าเปิดอกกับเจ้าแล้ว และหวังว่าเรายังเป็นมิตรกันต่อไปได้ เพราะเจ้าเป็นบุรุษหนุ่มเพียงคนเดียวที่ข้าพูดตรงๆ ด้วย”

เทรวิลคิดในใจว่า

‘ถ้าพระคาร์ดินัลส่งไฉฉิ่งจอกตัวนี้มาหาเรา เขาคงจะกำชับให้มันพูดจาให้ร้ายตัวเรา ข้าจะได้วางใจ เขารู้ดีสินะว่าข้าซึ่งนำหน้าเขาขนาดไหน และแม้ข้าจะพูดแย้งไฉฉ่ายลับคนนี้เพียงใด มันก็ยังจะยืนยันแน่ๆ ว่ามันทั้งเกลียดทั้งขยะแขยงพระคุณเจ้าเป็นที่สุด’

การณมีได้เป็นดังที่เทรวิลคาดคะเน ดาร์ตาญยังตอบง่ายๆ ว่า

“เมอสิเยอร์ กระผมมาปารีสด้วยเจตนาเดียวกับท่าน บิดากระผมกำชับมิให้ผมยอมก้มหัวแก่ผู้ใดนอกจากได้ฝ่าพระบาท พระคาร์ดินัล และตัวท่านเท่านั้นขอรับ บิดาเห็นว่าท่านทั้งสามประเสริฐสุดในประเทศฝรั่งเศสขอรับ”

ท่านผู้อ่านคงเห็นแล้วว่าดาร์ตาญยังเพิ่มเมอสิเยอร์เดอ เทรวิลเข้าไปเอง เขาคิดแล้วว่าการเพิ่มเติมนี้ไม่น่าจะทำให้เสียหายอันใด

“ตัวกระผมนั้นชื่นชมบูชาท่านคาร์ดินัลเป็นที่สุด” ดาร์ตาญพูดต่อ “และ

เคารพท่านในทุกเรื่องที่ท่านกระทำ เป็นโชคดีของกระผม เมอเลียเออร์ ที่ท่านเปิดอกกับกระผมเช่นนี้ เพราะท่านคงให้เกียรติกระผมที่มีความชื่นชอบเดียวกับท่าน แต่หากท่านระแวงตัวผมอยู่บ้าง ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดา กระผมก็ตระหนักดีว่าการพูดความจริงอาจทำให้กระผมฉิบหาย แต่ช่างเถิดขอรับ ถึงอย่างไรท่านคงจะรู้สึกนับถือตัวกระผมอยู่บ้าง และนี่คือสิ่งที่กระผมประสงค์ที่สุดยิ่งกว่าสิ่งใดในโลกนี้”

เมอเลียเออร์เดอ เทรวิลมีอาจประหลาดใจยิ่งกว่านี้ได้อีกแล้ว ความคิดลุ่มลึกและความเปิดเผยของดาร์ตาญยังทำให้เขารู้สึกชื่นชม ทว่าก็ยังไม่หมดสิ้นความระแวง ยิ่งบุรุษหนุ่มผู้ที่มีคุณสมบัติเหนือบุรุษหนุ่มอื่นๆ เขาก็ยังต้องเกรงว่าจะถูกหลอก อย่างไรก็ตาม เขาจับมือดาร์ตาญแน่นแนบกล่าวว่า

“เจ้าเป็นคนตรงและซื่อสัตย์ แต่ตอนนี้ข้าคงช่วยเจ้าได้แค่ที่เสนอต่อเจ้าเมื่อครู่ ทำเนียบของข้าเปิดต้อนรับเจ้าเสมอ เมื่อเจ้าพร้อมขอให้ข้าช่วยเจ้ามาได้ทุกเวลา วาระใดโอกาสใดก็ได้ แล้วเจ้าก็อาจได้สิ่งซึ่งเจ้าปรารถนา”

“เมอเลียเออร์” ดาร์ตาญตอบ “ท่านคงหมายความว่าท่านคอยให้กระผมพิสูจน์ตัวเองก่อนว่ามีคุณค่าเพียงพอ ได้ขอรับ! ขอให้ท่านสบายใจได้” เขากล่าวเสริมด้วยท่าทีสนิทชิดเชื้อแบบชาวแคว้นกาสกอกญ “ท่านไม่ต้องคอยนานนักดอก”

แล้วเขาก็คำนับอำลาเพื่อออกไป ราวกับว่าเขาจะต้องรับผิดชอบเรื่องที่จะทำต่อไปด้วยตนเอง

“ประเดี๋ยวสิ” เมอเลียเออร์เดอ เทรวิลหยุดเขาไว้ “ข้าสัญญาว่าจะเขียนจดหมายถึงผู้อำนวยการสำนักหลวงให้เจ้าไง เจ้าหยิ่งเกินกว่าที่จะยอมรับจดหมายฉบับนี้หรือ พ่อขุนนางหนุ่มน้อย หือม”

“หามิได้ขอรับ” ดาร์ตาญตอบ “ไม่ว่าจะเป็นฉบับนี้หรือฉบับไหนกระผมก็ยินดีขอรับ กระผมขอสาบานว่าจะเก็บรักษาอย่างดีจนถึงมือผู้รับ ใครก็ตามที่คิดจะขโมยไปอีกต้องเจอดีเป็นแน่!”

เมอเลียเออร์เดอ เทรวิลยิ้มขำคำโอ้อวดกล้านี้ เขาปล่อยเพื่อนร่วมปีฏิภูมิอายุเยาว์ไว้ที่ริมหน้าต่างซึ่งทั้งสองยืนพูดจากันเมื่อครู่ ตรงไปนั่งที่โต๊ะแล้วลงมือเขียนจดหมายรับรองตามสัญญาซึ่งให้ไว้ ระหว่างนั้นดาร์ตาญไม่มี

อะไรจะทำ จึงเอาเท้าเคาะพื้นเป็นจังหวะเพลงมาร์ช พลังมองดูพวกทหาร
มุสเกอแตร์ซึ่งทยอยเดินออกไปนอกทำเนียบจนลับสายตาไปเมื่อเลี้ยวเข้าอีก
ถนนหนึ่ง

ครั้นเขียนจดหมายเสร็จ เมอสิเยอร์เดอ เทรวิลก็ปิดผนึกประทับครั่ง
แล้วลุกขึ้นมาหาเพื่อมอบให้ แต่ขณะที่ดาร์ตาญยังยื่นมือออกมาจับ เมอสิเยอร์
เดอ เทรวิลก็ต้องแปลกใจเพราะเห็นผู้ที่เขานึกเคราะห์สะดุ้งเหือก หน้าแดงก่ำ
ด้วยความโกรธ แล้วแผ่นพรวดออกจากห้องทำงาน ร้องก้องว่า

“ให้ตายเถอะ! มันไม่รอดมือข้าแน่ คราวนี้”

“ใครรี” เมอสิเยอร์เดอ เทรวิลร้องถาม

“คนที่ขโมยจดหมายขอรับ!” ดาร์ตาญยังตอบ “มัน! ไอ้คนทรยศ!”
แล้วเขาก็กลับตัวไป

“ไอ้หนุ่มคนนี้น่าเสียจริง!” เมอสิเยอร์เดอ เทรวิลพึมพำ “เอ...หรือว่
นี่เป็นวิธีหลบหน้าของมัน มันเห็นแล้วว่ามาตัสสินทไม่สำเร็จ”

4

ไหล่ของอาโธส สายเกี่ยวกระบี่ของปอร์โธส และผ้าเช็ดหน้าของอะรามิส

ดาร์ตาญยังซึ่งกำลังโกรธจัดแผ่นสามก้าวข้ามห้องพักรอ พุ่งเข้าหาบันได
หมายจะกระโดดลงครึ่งละหลายชั้น ขณะพุ่งสุดตัวนั้นศีรษะก้มต่ำของเขา
กลับชนทหารมุสเกอแตร์นายหนึ่งซึ่งออกมาจากอีกประตูหนึ่งพอดี ประตูห้อง
นั้นอยู่ติดทางเดินชั้นบน ศีรษะของดาร์ตาญชนไหล่ทหารเลือนผู้้นเข้าเต็มรัก
เสียงร้องลั่นของฝ่ายหลังนี้ฟังดูโหยหวน

“ขอโทษเถอะ ท่าน” ดาร์ตาญกล่าวโดยไม่หยุดวิ่ง “ขอโทษที ข้ากำลัง
รีบ”

ดาร์ตาญลงบันไดได้ชั้นเดียวก็ต้องหยุดชะงัก มือเข้างัดเข็มเหล็กยึด
เข็มขัดของเขาไว้

“ท่านกำลังรีบ!” ทหารมุสเกอแตร์ผิวซีดเหมือนผ้าห่อศพเสียงเซียว “ท่าน
ชนข้า อ้างว่ารีบ พูดว่า ‘ขอโทษเถอะ’ ท่านคิดว่าแค่นี้เพียงพอแล้วหรือ ไม่พอ
หรอก พ่อหนุ่ม ท่านได้ยืนเมอสิเยอร์เดอ เทรวิลพูดหยาบเราวันนี้ ท่านก็เลย
คิดว่าผมมันเราได้เหมือนเขา เข้าใจผิดเสียแล้ว สหาย ท่านไม่ใช่เมอสิเยอร์เดอ
เตรวิล ไม่ใช่เลย”

“อพีไร!” ดาร์ตาญตอบ เขาจำอาโธสได้แล้ว เขาผู้นี้กำลังจะกลับที่พัก

หลังจากหมอบทำแผลให้เขาใหม่ “อพิโธเอ๋ย ข้ามิได้ตั้งใจ และข้าก็พูด ‘ขอโทษเถอะ ท่าน’ แล้ว สำหรับข้านี้เพียงพอแล้ว ข้ากล่าวขอโทษซ้ำอีกครั้งเมื่อตะกี้นั้นอาจจะมากไปด้วยซ้ำ ให้ตายสิ! ข้ากำลังรีบ รีบจริงๆ ปล่อยข้าเถอะ ขออภัยละท่าน ปล่อยให้ข้าได้ไปทำธุระของข้า”

“เมอลิเยอร์” อาโรสปล่อยมือ “ท่านไม่สุภาพเลย เห็นแล้วละว่าท่านมาจากแดนไกล”

ดาร์ตาญยังแผ่นลงบันไดไปสามหรือสี่ขั้นแล้ว แต่ชะงักทันทีที่ได้ยินข้อสังเกตของอาโรส

“ให้ตายสิ เมอลิเยอร์!” เขาโต้ “แม้ข้าจะมาจากแดนไกล ก็ไม่ใช่จากการอะไรของท่านที่จะสอนข้าเรื่องมารยาทสังคม”

“อาจจะใช่ะ” อาโรสตอบ

“โธ่เว้ย! ถ้าข้าไม่ต้องรีบร้อน” ดาร์ตาญยังแผดเสียง “ถ้าข้าไม่ต้องไล่ตามใครบางคน...”

“เมอลิเยอร์ผู้เร่งรีบ ท่านมาหาข้าได้ ข้าจะไม่รีบวิ่งหนีเลย ท่านเข้าใจไหม”

“ที่ไหนล่ะท่าน”

“ใกล้อารามการ์มส์-เดส์โซซ์”

“ก็โง่ง”

“เวลาเที่ยง”

“เวลาเที่ยง ดีละ ข้าจะไปที่นั่น”

“อย่าให้ข้าต้องคอยละ ถึงเวลาเที่ยงสิบห้าเมื่อไหร่ ข้าจะตามหาท่านและตัดไปหุท่านทั้งตอนที่ท่านกำลังวิ่งเลยแหละ”

“ดี!” ดาร์ตาญยังตะโกนใส่หน้า “ข้าจะถึงที่นั่นเวลาอีกสิบนาที่เที่ยง”

แล้วเขาก็ออกวิ่งเหมือนถูกปิศาจเข้าสิง หวังว่าจะพบคนแปลกหน้าผู้นั้นในเมื่อเขาเดินไปเรื่อยๆ คงจะยังไม่ไกลนัก

แต่ที่ประตูมิดนิน ปอร์โธสพูดคุยอยู่กับทหารยืนยามคนหนึ่ง ระหว่างคู่สนทนทั้งสองมีช่องว่างพอสำหรับบุรุษคนหนึ่งผ่าน ดาร์ตาญยังคิดว่าช่องว่างนี้กว้างพอสำหรับเขา จึงวิ่งเร็วรี่ตั้งลูกศรผ่านไปตรงกลางนั้น แต่เขาไม่ทันคิดว่าจะเกิดกระแสดม ขณะเขากำลังจะผ่านลมก็พัดกระพือเสื้อคลุมตัวยาวของ

ปอร์โธสตามหลังดาร์ตาญซึ่งหลุดเข้าไปในเลื้อยคลุม ปอร์โธสคงมีเหตุผลที่จะไม่ละเลยเลื้อยตัวสำคัญตัวนี้ เขาจึงไม่ปล่อยมือซึ่งยึดสาบเลื้อยคลุมไว้ ดึงเข้าหาตัวเอง ตัวของดาร์ตาญจึงหมุนตามเข้ามาภายในเลื้อยคลumnนั้น

ดาร์ตาญได้ยืนปอร์โธสสบถ เขาเองก็ต้องการโผล่พ้นจากเลื้อยคลุมซึ่งทำให้เขามองไม่เห็นจึงพยายามหาทางออก เขายังเกรงว่าตนเองจะทำให้สายเกี่ยวกระบังามวิเศษซึ่งเราเคยกล่าวถึงแล้วหมองไป แต่เมื่อค่อยๆ ลืมตาขึ้นมา เขาก็พบว่าตนนั้นอยู่กลางหลังของปอร์โธสพอดี นั่นหมายความว่าสายเกี่ยวกระบังอยู่ตรงหน้าเขา

นิจจาเอ๋ย! อันว่าสรรพสิ่งส่วนใหญ่ในโลกนี้มักจะให้เห็นแต่เพียงเปลือกนอก สายเกี่ยวกระบังของปอร์โธสก็เป็นเช่นนั้น มันทำด้วยทองคำเพียงด้านหน้า ด้านหลังเป็นหนังกระบังธรรมดา แม้ปอร์โธสจะรุ่งโรจน์เพียงใดก็ยังไม่อาจมีสายเกี่ยวกระบังทองคำทั้งเส้น เขามีได้เพียงครึ่งเดียว เราจึงเข้าใจแล้วบัดนี้ว่า เขาจำเป็นต้องเป็นหัวัดและจำต้องสวมเลื้อยคลุม

“โอเว้ย!” ปอร์โธสพยายามสลัดดาร์ตาญซึ่งเคลื่อนไหวติดอยู่กับหลังของเขา “แกนี่มันหมาบ้าซัดๆ วังรีเข้ามาหาคนไม่เลือก!”

“ขอโทษเถอะ ท่าน” ดาร์ตาญกล่าวขณะโผล่ออกมายืนใต้ไหล่ของยักษ์ใหญ่ปอร์โธส “แต่ข้ารับจริงๆ ข้ากำลังไล่ตามคนผู้หนึ่ง และ...”

“แกเผชิญลิ้มไปหรือไงว่าแกมีตาเวลาแกวิ่งนะ” ปอร์โธสถาม

“ไม่ได้ลิ้ม!” ดาร์ตาญเคืองจัด “และก็เพราะไม่ลิ้ม ข้าเลยเห็นสิ่งที่คนอื่นไม่เห็น”

ปอร์โธสเข้าใจหรือไม่เข้าใจ เราไม่อาจรู้ได้ แต่เขายังโกรธไม่หาย

“นี่แหละ” เขาขู่ “ข้าขอเตือนว่าแกคงจะต้องโดนประจัดเป็นแน่ ถ้าขึ้นแกยังวิ่งเข้ามาสืบทารมูสเกอแตร์เช่นนี้”

“โดนประจัด!” ดาร์ตาญโกรธ “ท่านไม่พูดรุนแรงไปหน่อยหรือ”

“คำนี้แหละที่เหมาะสมจะออกจากปากของคนซึ่งชินกับการประจันหน้าศัตรูของเขา”

“ฮ่า! ฮ่า! ข้าแน่ใจเลยว่าท่านไม่มีทางหันหลังให้ศัตรูของท่าน”

บุรุษหนุ่มของเราพอใจคำพูดแฝงเลศนัยของตน จึงวิ่งหัวเราะเอิ๊กอ๊าก

จากไป

ปอร์โรโสโกรจนคว้นออกหู เขายับตัวเพื่อแผ่นเข้าใส่

“เดี๋ยวก่อน เดี๋ยวก่อน” ดาร์ตาญตันตะโกนบอก “ไว้เจอกันตอนท่านไม่ได้สวมเสื้อคลุมแล้วกัน”

“ข้าขอนัดแกลเวลาบ่ายโมง ที่หลังวังลูกช็องบูร์ก”

“ตกลงตามนั้น บ่ายโมง” ดาร์ตาญตันตอบขณะวิ่งกลับมณเฑาะว์ไป

แต่ไม่ว่าจะเป็นบนถนนที่เขาวิ่งมาหรือบนถนนที่เขามองหาอยู่ขณะนี้ เขาไม่เห็นผู้ใดเลย แม้บุรุษแปลกหน้าผู้นั้นจะเดินไปตามสบาย เขาก็ไปได้ไกลทีเดียว หรือเขาอาจเข้าไปในอาคารหลังใดหลังหนึ่ง ดาร์ตาญตันสอบถามทุกคนที่เขาพบ ลงบันไดไปถึงท่าเรือ ย้อนกลับขึ้นมาทางถนนเดอ ลา แซน และถนนครัวร์-รูซ แต่ก็ไม่พบไม่เห็นแม้แต่เงา อย่างไรก็ตาม การวิ่งตามหาครั้งนี้เป็นประโยชน์แก่ตัวเขาในแง่ที่ว่าเมื่อได้เหงื่อ ใจของเขาก็เย็นลง

เขาจึงเริ่มคิดทบทวนเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น มันมากมายหลาย เหตุการณ์ที่เดียวและล้วนแต่เลวร้าย ตอนนี้งังเป็นเวลาลิเบร์เตดนาฟิกาและเขาได้ทำให้เมอสิเยอร์เดอ เทรวิลไม่ชอบหน้าเขาเพราะท่านผู้บัญชาการยอมเห็นว่าเขานั้นทะเล่สิ่งตึงตังที่วิ่งผล่อออกมา

นอกจากนี้เขายังไปมีเรื่องทำดวลสองครั้งกับบุรุษสองคน ซึ่งแต่ละคนสามารถที่จะฆ่าคนแบบดาร์ตาญตันได้ถึงสาม เขาไปมีเรื่องกับทหารมุสเกอแตร และเป็นทหารมุสเกอแตรสองนายที่เขาจับถือฝีมือจนจารึกไว้ในความคิดในหัวใจของเขาว่าเหนือกว่าบุรุษอื่นใดทั้งปวง

สถานการณ์นี้ช่างน่าเศร้า เขาแน่ใจว่าจะถูกอาโธสฆ่าตาย จึงไม่กังวลว่าจะสู้กับปอร์โรโสอย่างไร อย่างไรก็ตามในเมื่อความหวังคือสิ่งสุดท้ายที่จะสิ้นไปในหัวใจมนุษย์ ดาร์ตาญตันจึงหวังอยู่ว่าเขาอาจรอดชีวิต แม้บาดแผลจะหนักหนาสาหัสเพราะต้องดวลถึงสองครั้ง เขายังคิดเพื่ออนาคตของเขาหากเขารอดมาได้ด้วยการดำเนินตัวเองดังต่อไปนี้

ข้าไม่ควรทำเหมือนคนสมองกลวงเช่นนี้ และยังหยาบคายไร้มารยาทอีกด้วย! อาโธสผู้กล้า ทว่าโศคร้ายหัวใจโหดร้าย ข้ายังทำตัวเป็นพ่อแกะเอาหัวพุ่งชนไหล่เขา น่าแปลกใจที่เขาไม่ได้ฆ่าข้าทันที เขามีสิทธิ์ที่จะทำเช่นนั้น

เพราะข้าทำให้เขาเจ็บปวดสาหัส ส่วนเรื่องปอร์โธส ฮ่า ฮ่า! เรื่องปอร์โธสมันตลกดี'

แม้จะกลั้นไว้ หนูน้อยของเราก็คงอดหัวเราะไม่ได้ พลังกวาดตาดูว่าการหัวเราะคนเดียวโดยไร้สาเหตุในสายตาผู้พบเห็นเช่นนี้จะไม่ทำให้ผู้ผ่านไปมาคนใดขุ่นเคือง

'ส่วนเรื่องปอร์โธส ตลกซะมด แต่ข้าก็ช่างที่มเสียจริง ดันวิ่งผ่าเข้าไปตรงกลางโดยไม่ร้องเตือน! แล้วยังดันเห็นสิ่งซึ่งไม่ควรจะเห็นที่อยู่ใต้เสื้อคลุมเสียอีก! เขาคงจะอภัยให้ข้าได้ เขาคงอภัยให้ข้าหากข้ามิได้พูดกับเขาเรื่องสายเกี่ยวกระเป๋ที่บ้านนั้น แม้จะไม่ได้พูดจริงๆ ก็ตาม ไซ้ ข้าพูดซ่อนนัยไว้เสียงามเชียว! เฮ้อ! ทำไมข้าถึงเป็นชาวแคว้นกาสกอญที่ปากร้ายนัก ข้าคงจะได้ไปปากดีอยู่ในกระทะสำหรับทอดเป็นแน่ เอาเถอะ ดาร์ตาญยังเอ๋ย' เขาพูดกับตนเองว่าจะแน่วแน่แก้ไขให้กลายเป็นคนดีอย่างไร 'ถ้าเจ้ารอดชีวิตซึ่งก็อาจเป็นไปได้ เจ้าจะต้องเป็นคนสุภาพทุกกระเบียดนิ้วในอนาคตต่อแต่นี้ไป เจ้าต้องวางตัวให้คนชื่นชมเจ้า กล่าวอ้างเจ้าเป็นแบบอย่าง การใส่ใจและสุภาพต่อผู้อื่นมิได้หมายความว่าเป็นคนขลาด ออะรามิสเป็นตัวอย่างก็แล้วกัน ออะรามิสทั้งอ่อนโยนทั้งดูสง่าสูงส่ง ینگละ! ใครหน้ไหนเคยพูดว่าอะรามิสเป็นคนขลาด ไม่เคยมี ไม่เคยมีเลย ฉะนั้นนับแต่นี้ข้าจะเลียนแบบเขาในทุกด้าน อ้าว! เขาอยู่นั่นไง'

ดาร์ตาญยังเดินพลางรำพึงพลางจนมาถึงใกล้ตึกเดกียง ที่หน้าตึกอะรามิสสนทนาร่ำเรื่องอยู่กับขุนนางทหารรักษาพระองค์ของพระราชาสลามคน อะรามิสเองก็สังเกตเห็นดาร์ตาญ แต่เขายังจำได้ว่าเมอสิเยอร์เดอ เทรวิล อาร์มณส์เสียเพียงใดเมื่อเช้า กล่าวตำหนิพวกเขาซึ่งเป็นทหารมุสกอเอตร์ โดยมีไ้ให้หนุ่มคนนี้นั้นเป็นพยานอยู่ด้วย เขาจึงไม่ชอบหน้าและสร้างทำเป็นไม่เห็น แต่ดาร์ตาญมุ่งมันจะทำตามแผนกลับตัวกลับใจประนีประนอมกับผู้คนอีกทั้งรักษามารยาทสังคม จึงตรงเข้าไปหาคนทั้งสี่ ไค้งคำนับอ่อนน้อมพลางยิ้มให้อย่างงาม อะรามิสก้มศีรษะรับนิตๆ แต่วางหน้าเฉย ทั้งสี่คนหยุดสนทนากันแล้ว

ดาร์ตาญมิได้ซื้อจันดูไม่ออกกว่าตนเป็นส่วนเกิน แต่เขายังด้อยประสบ

การณ์ ไม่รู้ว่าควรทำอย่างไรจึงจะถอนตัวออกจากสถานการณ์นี้อัดดันได้โดยไม่เสียหน้า เขาถือวิสาสะเข้ามาท้าทายกลุ่มคนที่เขาแทบจะ 모르จักซึ่งกำลังสนทนาเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับตัวเขา จะทำฉันใดดีหนอจึงจะถอนตัวแบบเนียนเท่าที่จะเป็นไปได้ ทันใดเขาสังเกตเห็นว่าอะรามิสคงจะได้ทำผ้าเช็ดหน้าตกโดยไม่รู้ตัวและยังเหยียบผ้าเช็ดหน้านั้นอยู่ เขาจึงคิดว่านี่เป็นโอกาสกู้หน้าที่ทะเล่อทะล่าเข้ามา เขาก็ลงดึงผ้าเช็ดหน้าผืนนั้นจากใต้รองเท้าของอะรามิสด้วยท่าทีงดงามแม้ฝ่ายนี้จะพยายามกดเท้าขึ้นไว้ก็ตาม ดาร์ตาญกกล่าวขณะยื่นผ้าเช็ดหน้าให้ว่า

“เมอลิเยอร์ ข้าคิดว่าเป็นผ้าเช็ดหน้าที่ท่านคงจะเสียดายเป็นแน่หากทำหายไป”

ผ้าเช็ดหน้าผืนนั้นปักงามวิจิตร ที่มุมหนึ่งยังปักเป็นรูปมงกุฎกับตราประจำตระกูล อะรามิสหน้าแดงก่ำ เขากะชากผ้าเช็ดหน้าจากมือของชายหนุ่มชาวแคว้นกาสกอญ

“แน่ะ! แน่ะ!” ทหารรักษาพระองค์นายหนึ่งแห่ “อะรามิสผู้ชอบำความจะพูดอีกไหมว่ามาตามเดอ บัวส์-ทราซีไม่ชอบหน้าแกแล้ว ในเมื่อคุณหญิงที่แสนจะสูงส่งผู้นี้เมตตาให้แกล้มผ้าเช็ดหน้าของเธอ”

อะรามิสเหวี่ยงสายตาขมิงถึงใส่ดาร์ตาญทำให้เขารู้ว่าเขาได้สร้างศัตรูคู่แค้นใส่ตัวเขาไปแล้ว จากนั้นก็มีท่าทีอ่อนโยนเช่นเดิม

“ท่านสุภาพบุรุษ พวกท่านเข้าใจผิดแล้ว ผ้าเช็ดหน้าผืนนี้มีใช้ของข้าเองก็ 모르เหมือนกันว่าเหตุใดเมอลิเยอร์ผู้นี้จึงหลงสั่งให้ข้าแทนที่จะให้พวกท่านคนใดคนหนึ่ง ข้ามีข้อพิสูจน์ว่าข้าพูดจริง นี่ไงล่ะ ผ้าเช็ดหน้าของข้ายังอยู่ในกระเป๋าละ”

เขากล่าวพลางหยิบผ้าเช็ดหน้าของเขาออกมา ผ้าผืนนี้ทั้งาม เป็นผ้าลินินเนื้อละเอียดซึ่งราคาแพงในสมัยนั้น ผ้าเช็ดหน้าผืนนี้ไม่มีลายปักหรือตราประจำตระกูล มีเพียงตัวเลขตัวเดียวอันเป็นรหัสประจำตัวผู้เป็นเจ้าของ

คราวนี้ดาร์ตาญปิดปากเงียบ เขารู้ว่าเขาผิดพลาด แต่เพื่อน ๆ ของอะรามิสไม่คล้อยตามคำปฏิเสธนั้น คนหนึ่งแสวงทำเป็นชิงชังกล่าวแก่ทหารมุสเกอแตรหนุ่มผู้นี้

“หากเป็นดังเช่นที่แกว่า อะรามิสเพื่อนรัก ข้าจำเป็นต้องขอผ้าเช็ดหน้าผืนนี้ไว้ แกก็รู้ว่าข้าสนิทกับบัวร์-ทราซี ข้าจึงไม่อยากให้ใครอวดอ้างเอาของส่วนตัวของภริยาเขาเป็นเครื่องหมายแห่งชัยชนะ”

“คำขอของแกมันไม่เข้าท่า” อะรามิสตอบ “แม้เหตุผลที่แกอ้างมันถูกต้อง แต่ข้าจะไม่ยอมให้เพราะมันไม่เข้าท่าจริงๆ”

“ความจริงก็คือว่า” ดาร์ตาญยังสอดขึ้นมาเสียงอ่อย “ข้ามิได้เห็นผ้าเช็ดหน้าหล่นจากกระเป๋ามีเกลียะรามิส ข้าเพียงเห็นเขาเหยียบมันอยู่ ข้าก็เลยคิดว่าเมื่อเขาเหยียบมันไว้ ผ้าเช็ดหน้าคงเป็นของเขา”

“และท่านก็เข้าใจผิดๆ เมอสิเยอร์” อะรามิสเสียงห้วน ไม่สนใจว่าดาร์ตาญพยายามจะแก้ตัวด้วยการอธิบายช่วยเหลือ

จากนั้นอะรามิสก็หันไปหาทหารรักษาพระองค์คนที่แสดงตนว่าเป็นเพื่อนสนิทของบัวร์-ทราซี

“นอกจากนี้” เขากล่าว “สหายสนิทของบัวร์-ทราซีอ่อย ข้าคิดดูแล้ว ข้าเห็นว่าข้าก็เป็นสหายรักของเขาไม่น้อยกว่าแก ดังนั้นผ้าเช็ดหน้าผืนนี้ก็อาจจะหล่นจากกระเป๋าของแกได้พอๆ กับหล่นจากกระเป๋าของข้า”

“ไม่มีทาง ข้าขออ้างเกียรติของข้าเป็นประกัน” ทหารรักษาพระองค์ของพระราชายืนยัน

“แกอ้างเกียรติของแก ข้าอ้างคำพูดของข้า ฉะนั้นในระหว่างเราสองคนก็ต้องมีคนหนึ่งที่โกหก เอาอย่างนี้แล้วกัน มงตารอง เราแบ่งกันคนละครึ่งเป็นไร”

“ครึ่งผืนหรือ”

“ใช่”

“วิเศษไปเลย!” ทหารรักษาพระองค์อีกสองนายเห็นด้วย “ทำแบบเดียวกับพระเจ้าโซโลมอน อะรามิส แกนี่ฉลาดเยี่ยมยอด”

บุรุษหนุ่มทั้งสี่พากันหัวเราะเฮฮา และก็เป็นดังที่เราท่านคาดการณ์ได้ คือเรื่องนี้จบลงเพียงเท่านั้น ทั้งสี่ยังสนทนากันต่ออีกชั่วขณะ แล้วทหารรักษาพระองค์ทั้งสามก็แยกทางกับทหารมุสเกอแตรของเราหลังจากจับมืออำลากัน

“ถือโอกาสนี้แหละไปขอสงวนศักดิ์กับสุภาพบุรุษผู้นี้” ดาร์ตาญยังคิด เขา

เองผลข้างออกมาขณะทั้งสี่สนทนากันช่วงท้าย ชายหนุ่มของเรารีบตามหลัง อะรามิสซึ่งเดินจากไปโดยไม่สนใจเขา

“เมอลิเยอร์” ดาร์ตาญกกล่าวแก่เขา “ข้าหวังว่าท่านคงจะยินดียกโทษให้ข้า”

“อ้อ! เมอลิเยอร์!” อะรามิสขัดขึ้น “ข้าขออนุญาตกล่าวแก่ท่านว่าท่านประพจน์มิชอบอย่างยิ่งในเรื่องนี้ มีสมกับที่สุภาพบุรุษพึงปฏิบัติ”

“อะไรกัน เมอลิเยอร์!” ดาร์ตาญกเสียงดัง “ท่านกล่าวหาว่า...”

“ข้ากล่าวหา เมอลิเยอร์ ว่าท่านมิใช่คนโง่ และแม้ท่านจะมาจากแคว้นกาสกอญ ท่านก็จะน่าจะตระหนักได้ว่าคนเราย่อมไม่เหยียบผ้าเช็ดหน้าโดยปราศจากเหตุผล พับผ้าสิ! กรุงปารีสจะไม่ได้ใช้ผ้าลินินปูพื้นหรอกนะ!”

“เมอลิเยอร์ ท่านคิดผิดเสียแล้วที่หาเรื่องดุกู้ข้า” ดาร์ตาญกกล่าว นิสัยชอบทะเลาะเริ่มกลบความตั้งใจที่จะสงบศึกของเขา “ข้ามาจากแคว้นกาสกอญใช่แล้ว ในเมื่อท่านรู้ ข้าคงไม่ต้องบอกท่านว่า ชาวแคว้นกาสกอญไม่ค่อยมีน้ำอดน้ำทนนัก และเมื่อพวกเขากล่าวคำขอโทษเพราะทำผิดพลาด พวกเขา ก็ถือว่าได้ทำเกินสิ่งที่ควรทำไปกว่าครึ่งแล้ว”

“เมอลิเยอร์ สิ่งที่ข้ากล่าวแก่ท่าน” อะรามิสตอบ “มิใช่เพื่อหาเรื่องทะเลาะกับท่านเลย ขอคุณพระเจ้า! ข้ามิใช่มือสังหารรับจ้าง ข้าเป็นทหารมุสเกอแตรเพียงชั่วคราว ข้าจะต่อสู้เมื่อถูกบังคับให้สู้และก็รังเกียจเหลือแสน แต่ครั้งนี้เรื่องร้ายแรงนักด้วยสุภาพสตรีนางหนึ่งถูกท่านลากเข้ามาเกี่ยวข้อง”

“ถูกราลากเข้ามาเกี่ยวข้องต่างหาก” ดาร์ตาญกท้วงเสียงดัง

“ไฉนท่านจึงสะเพร่าถึงขนาดส่งผ้าเช็ดหน้าคืนข้า”

“ไฉนท่านจึงสะเพร่าถึงขนาดทำมันตกเล่า”

“เมอลิเยอร์ ข้าบอกแล้วและขอบอกซ้ำอีกครั้งว่าผ้าเช็ดหน้าผืนนี้มิได้หล่นจากกระเป๋าของข้า”

“พับผ้าสิ! ท่านโกหกเรื่องนี้ถึงสองหน เมอลิเยอร์ ข้าเห็นกับตาว่ามันตกจากกระเป๋าของท่าน”

“ชะ! ชะ! ในเมื่อท่านเถียงแถมแซ่เขื่อนเช่นนี้ เมอลิเยอร์ชาวแคว้นกาสกอญเอ๋ย ข้าจะสั่งสอนท่านเอง พับผ้าสิ!”

“ข้าก็จะส่งท่านไปฟังสวดมิสซางานศพของท่านเอง พ่ออธิการ! โปรดชักกระบือออกมาเถิด เดี่ยวนี้เลย”

“ไม่ได้ พ่อรูปงาม อย่างน้อยก็ไม่ใช่ที่นี่ ไม่เห็นหรือไม่ว่าฝั่งตรงข้ามคือตึกเดกียง มีแต่คนของพระคาร์ดินัลทั้งนั้น ใครละจะกล้าบอกว่าพระคุณเจ้ามีได้ส่งท่านมาตัดศีรษะข้า ข้าเองก็ไม่ประสงค์จะมอบศีรษะให้ใคร มันอยู่บนบ่าของข้าเข้าท่าเข้าทางดีแล้ว ข้าจะฆ่าท่านแน่ๆ แต่จะไม่ดีซึ้งร้องป่าว ฆ่าท่านในสถานที่ปิดมิดชิด ท่านก็จะโอ้อวดใครไม่ได้ว่าตายด้วยฝีมือข้า”

“ตกลงตามนั้น แต่อย่าเพิ่งมั่นใจฝีมือตนเองนัก อย่าลืมหาผ้าเช็ดหน้าผืนนี้ติดตัวไปด้วยเล่า จะใช้หรือไม่ใช้ของท่านก็ตาม ท่านอาจจะมีโอกาสต้องใช้มัน”

“เมอลิเยอร์เป็นชาวแคว้นกาสกอญแน่ใช่ไหม” อะรามิสถาม

“ใช่ เมอลิเยอร์คงจะไม่เลื่อนนัดเพราะเกิดรอบคอบขึ้นมาหรอกนะ”

“เมอลิเยอร์ ความรอบคอบเป็นคุณสมบัติที่ไร้ประโยชน์สำหรับพวกทหารมุสเกอแตร ทว่าความรอบคอบนั้นจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับคนในศาสนจักร ในเมื่อข้าเป็นทหารมุสเกอแตรเพียงชั่วคราว ข้าจึงอยากจะรอบคอบไว้ก่อน คงจะเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่จะได้เจอท่านที่ทำเนียบของเมอลิเยอร์เดอ เทรวิล เวลาบ่ายสองโมง แล้วข้าจะบอกท่านว่าเราจะสู้กันที่ไหน”

บุรุษหนุ่มทั้งสองคำนับอำลาซึ่งกันและกัน อะรามิสเดินไปตามถนนซึ่งทอดไปทางวังลูคซ็องบูร์ก ส่วนดาร์ตาญญ็องเนื่องจากเวลาล่วงเลยไปทุกขณะจึงมุ่งไปยังอารามการ์มส์-เดลีโซซ์ พลังจำพัวกับตนเองว่า

“ข้ากลับล่าไม่ได้แล้วจริงๆ แต่ถ้าข้าจะถูกฆ่าตาย อย่างน้อยข้าก็จะตายด้วยฝีมือทหารมุสเกอแตรเสีย”

5

ทหารมุสเกอแตร้ของพระราช และทหารพิทักษ์ของพระคาร์ดินัล

ดาร์ตาญยังไม่รู้จักผู้ใดเลยในปารีส เขาจึงไปยังสถานที่ซึ่งนัดไว้กับอาโธส ตามลำพัง ตกลงใจว่าจะยอมรับผู้ช่วยที่คู่ต่อสู้เลือกให้ นอกจากนี้ยังตั้งใจจะกล่าวคำขอโทษเหมาะสมต่อทหารมุสเกอแตร้ผู้กล้า ทั้งนี้มิใช่เพราะระย่อ แต่เพราะเกรงว่าการดวลอาจก่อให้เกิดผลลัพธ์อันคับข้องใจซึ่งมักจะเกิดเสมอ เมื่อเป็นการชิงชัยระหว่างบุรุษหนุ่มแข็งแกร่งกับคู่ต่อสู้ที่บาดเจ็บอยู่และอ่อนแรง หากเขาพ่าย ชัยชนะของคู่ต่อสู้จะทบเท่าทวีคูณ หากเขาชนะ ก็จะถูกกล่าวหาว่าไร้ศักดิ์ศรีและความทรนง

อย่างไรก็ตาม เราอาจแสดงบุคลิกลักษณะของหนุ่มน้อยนักเผชิญภัยของเราไม่ได้เพียงพอ หรือท่านผู้อ่านอาจสังเกตเห็นเองแล้วก็เป็นได้ว่า ดาร์ตาญยังมิใช่คนธรรมดาสามัญ ดังนั้นแม้เขาจะพร่ำบอกตนเองว่าคงจะถึงตายในการดวล เขาก็หาได้คิดจะยอมตายง่ายๆ ต่างจากคนที่ฮึกเหิมน้อยกว่าและสนใจได้น้อยกว่าเขาเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน เขาพิจารณาลักษณะนิสัยของทหารมุสเกอแตร้ทั้งสามที่เขาจะต่อสู้ด้วย และเริ่มมองเห็นว่าจะทำอย่างไร เขาหวังว่าเมื่อเขากล่าวคำขอโทษอย่างจริงใจ เขาอาจได้กลายเป็นเพื่อนกับอาโธส ผู้มีหน้าที่ขุนนางสูงส่งขมขื่นจริงจังซึ่งสลับใจเขายัง เขามองตัวเองที่ซุ่มปอร์โธส

เรื่องสายเกี่ยวกระบี่ หากไม่ตายในการดวลเขาจะกระจายข่าวเรื่องนี้ เล่าเต็มเสริมแต่งให้ปอร์โธสอับอายขายหน้า สำหรับอะรามิสซึ่งซ่อนความรู้สึกแค้น เขามิรู้สึกกลัวเท่าใด หากเขารอดมาต่อสู้อย่างไรก็ได้ เขาจะเล่นงานให้หน้าใจอย่างน้อยก็ต้องกรีดหน้าสักแผล เหมือนอย่างที่เขาทำต่อเหล่าทหารของปอมเปย์ อะรามิสจะได้เห็นตำหนิบนใบหน้าหล่อเหลาของเขาไปตลอดกาล

ในดวงจิตของดาร์ตาญยังประทับด้วยความเชื่อมั่นตามคำสอนของบิดา คำสอนซึ่งมีสาระสำคัญว่า “จงอย่าอดทนและอดกลั้นต่อผู้ใด นอกจากพระราชา พระคาร์ดินัล และเมอสิเยอร์เดอ เทรวิล” ดาร์ตาญจึงไม่ได้เดินแต่แทบจะเหาะเหินไปยังคอนแวนต์เดส์ การ์มส์-เดโซสแซ็ล หรือ เดลโซซ์ ตามที่เรียกกันในสมัยนั้น ตัวอารามปราศจากหน้าต่าง ตั้งอยู่กลางทุ่งหญ้าแห้งซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทุ่งหญ้าเพร-โอซ์-แกลล์ ทุ่งหญ้ารอบอารามแห่งนี้แหละที่เหล่าบุรุษใจร้อนมักใช้เป็นที่พักพิง

เสียงระฆังตีบอกเวลาที่เที่ยงพอดีเมื่อดาร์ตาญมาถึงที่โล่งริมอารามแห่งนั้น อาโรสคอยอยู่ก่อนเพียงห้านาที นับว่าดาร์ตาญตรงต่อเวลาเหมือนหอนาฬิกาซามาร์แตนซึ่งลั่นระฆังบอกเวลาทุกชั่วโมง บุรุษซึ่งเคร่งครัดที่สุดในเรื่องการดวลจึงมีอาจตำหนิเขาได้

อาโรสยังปวดแผลยิ่งปวดเมื่อยมอเฝ้าตัดของเมอสิเยอร์เดอ เทรวิลจะทำแผลให้เขาใหม่แล้วก็ตาม เขานั่งอยู่บนหลักหินคอยคู่ต่อสู้ สีหน้าท่าที่สงบขรึมดูสูงส่งเป็นปกติ เมื่อเห็นดาร์ตาญเขาก็ลุกขึ้น เดินสองสามก้าวมาต้อนรับอย่างสุภาพ ฝ่ายนี้เหยียดมือถือหมวกลงต่ำจนปลายขนนกกระพือขณะเดินเข้าหา

“เมอสิเยอร์” อาโรสกล่าว “ข้าให้คนไปตามเพื่อนของข้าสองคนมาเป็นผู้ช่วย แต่พวกเขายังมาไม่ถึง ข้าเองก็แปลกใจที่ทั้งสองมาสาย นี่ไม่ใช่วิสัยของพวกเขาเลย”

“เมอสิเยอร์ ข้าไม่มีผู้ช่วยหรอก” ดาร์ตาญกล่าว “เพราะข้าเพิ่งมาถึงปารีสเมื่อวานนี้เอง ข้าไม่รู้จักใครเลยที่นี่นอกจากเมอสิเยอร์เดอ เทรวิล บิดาข้าซึ่งได้รับเกียรติเป็นสหายของท่านเป็นผู้รับรองตัวข้าแก่ท่าน”

อาโรสครุ่นคิดชั่วขณะ

“ท่านรู้จักแต่เมอสิเยอร์เดอ เทรวิลหรือ” เขาถาม

“ใช่ เมอสิเยอร์ ข้ารู้จักแต่ท่านผู้บัญชาการคนเดียว”

“เอ...ถ้าอย่างนั้น...” อาโธสกล่าวต่อเหมือนพูดทั้งกับตนเองทั้งกับ ดาร์ตาญ “เอ...ถ้าอย่างนั้น ถ้าข้าฆ่าท่านตาย ข้าก็คงดูเหมือนคนรังแกเด็กนะสิ”

“คงไม่เหมือนดอก เมอสิเยอร์” ดาร์ตาญตอบพลางโค้งคำนับอย่าง หยิ่งในท่าที่ “ไม่เหมือนดอก ในเมื่อท่านให้เกียรติชักกระบี่สู้กับข้าทั้งๆ ที่ท่าน ยังบาดเจ็บ ท่านคงจะไม่คล่องแคล่วเป็นแน่”

“ไม่คล่องแคล่วจริงๆ แล้วท่านยังทำให้ข้าเจ็บปวดรวดร้าวหนักขึ้นไปอีก แต่ข้าจะใช้มือซ้าย ข้าใช้มือซ้ายเสมอในสถานการณ์เช่นนี้และนี่ไม่ใช่ข้าเมตตา ท่าน ข้าใช้มือคล่องทั้งสองมือ ท่านจะเสียเปรียบด้วยซ้ำ คนนัดซ้ายย่อมทำให้ คู่ต่อสู้ที่ไม่รู้มาก่อนปกป้องได้ยาก ข้าเสียใจที่ไม่ได้บอกให้ท่านรู้ล่วงหน้าเร็ว กว่านี้”

“เมอสิเยอร์ ท่านช่างมีอัธยาศัยยิ่งนัก” ดาร์ตาญโค้งให้เขาอีกครั้ง “ข้าขอแสดงความรู้คุณต่อท่านอย่างจริงจัง”

“ท่านชมข้ามากเกินไปแล้ว” อาโธสตอบน้ำเสียงสุภาพสมกับลักษณะผู้ดี ของเขา “เราคุยกันเรื่องอื่นเถิด หากท่านยินดีนะ โอโย! ท่านหนอท่าน! ท่านทำ ข้าปวดแผลจริงๆ! ไหล่ข้าปวดแทบปวดรื้อนไปหมด”

“หากท่านยินดีอนุญาต...” ดาร์ตาญพูดขลาดๆ

“อะไรหรือ เมอสิเยอร์”

“ข้ามียางไม้หอมสมานแผลแสนวิเศษ มารดาข้าให้ยาขนานนี้มา และข้าเองก็เคยทดลองใช้ได้ผลมาแล้ว”

“อย่างไรหรือ”

“อย่างไรหรือท่าน! ข้ามั่นใจว่ายางไม้หอมนี้จะรักษาแผลท่านหายในสาม วัน เมื่อสิ้นสุดสามวันและท่านหายดีแล้ว เมอสิเยอร์ ข้าก็ยังจะรู้สึกเป็นเกียรติ ที่จะได้เป็นคู่ต่อสู้ของท่านอย่างไรเล่า!”

ดาร์ตาญกล่าวคำข้างต้นนี้ด้วยท่าทีเรียบง่ายซึ่งยิ่งเน้นความเป็นผู้มี อัธยาศัยของเขา และมีได้เป็นมลทินต่อความกล้าหาญของเขาเลย

“ขอพระเป็นเจ้าเป็นพยาน เมอสิเยอร์!” อาโธสกล่าว “ข้อเสนอของท่าน สบใจข้ายิ่ง แม้ข้าจะไม่รับข้อเสนอนี้ แต่มันเป็นข้อเสนอที่กำจายความสูงส่ง

ของท่านไปไกลเป็นโยชน์ เหล่าอัศวินผู้กล้าสมัยจักรพรรดิชาร์ลมาญพูดและทำเช่นนี้แหละ ทหารหาญทุกคนควรจะถือพวกเขาเป็นเยี่ยงอย่าง น่าเสียดายที่เราไม่ได้อยู่ในสมัยของพระจักรพรรดิ แต่อยู่ในสมัยของพระคาร์ดินัล กว่า จะถึงสามวันข้างหน้า แม้จะเก็บไว้เป็นความลับเพียงใด ก็จะมีคนรู้ว่าเราจะต่อสู้กัน แล้วจะมีคนมาขวามิให้เราตกลงกันได้ เอ น้อย่างไรกันนะ! โฉนพวก ชมนกชมไม้ยังมาไม่ถึงอีก”

“หากท่านรีบนัก เมอสิเยอร์” ดาร์ตาญกกล่าวด้วยท่าที่เรียบง่ายเหมือน เมื่อครูที่เขาเสนอเลื่อนการตกลงออกไปอีกสามวัน “หากท่านรีบนักและพอใจที่จะกำจัดข้าทันที ข้าก็ใคร่ขอร้องท่านมิต้องลังเล”

“ที่ท่านพูดครั้งนี้ก็สับสนอีก” อาโธสก็มึนศีรษะให้ดาร์ตาญอย่างดงาม “คำพูดนี้ย่อมไม่เกิดจากบุรุษสมองกลวง และที่แน่ๆ ย่อมเกิดจากบุรุษผู้มีน้ำใจ เมอสิเยอร์ ข้าชอบคนที่มึนจิตใจดีเช่นท่าน ถ้าเราทั้งสองมิได้ตายไปด้วยน้ำมือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ข้าคงจะชื่นชอบสนทนากับท่าน เรารอสู่หาบุรุษอีกสองคนก่อนเถิด ข้ามิได้เร่งรีบและการตกลงก็จะตรงตามพิธีการมากกว่า แนะ! มาโน่นแล้วหนึ่งคน”

ที่ท้ายถนนเดอ โวฌีร์วาร์ด เริ่มปรากฏร่างสูงใหญ่ของปอร์โธส

“อ้าว!” ดาร์ตาญพูดโพล่ง “สักชีพยานคนแรกของท่านคือเมอสิเยอร์ปอร์โธสหรือ”

“ใช่แล้ว ท่านมิพอใจหรือ”

“เปล่า เปล่าเลย!”

“แนะ คนที่สองก็มาแล้ว”

ดาร์ตาญหันไปทางทิศที่อาโธสชี้ เขาเห็นอะรามิส

“อะไรกัน!” น้ำเสียงของเขาแสดงความประหลาดใจยิ่งกว่าครั้งแรก “สักชีพยานคนที่สองของท่านคือเมอสิเยอร์อะรามิสหรือ”

“แนละสิ ท่านไม่รู้ดอกหรือว่าเราสามคนพร้อมหน้ากันเสมอ พวกทหารมุสเกอแตรและทหารรักษาพระองค์ไม่ว่าจะในราชสำนักหรือในเมือง ต่างเรียกพวกเราเรียงชื่อ อาโธส ปอร์โธส และอะรามิส หรือเรียกว่าสามสหายร่วมเป็นร่วมตาย อ้อ! ในเมื่อท่านเพิ่งมาจากเมืองดักซ์หรือเมืองโป...”

“จากเมืองตาร์บัส” ดาร์ตาญยังบอก

“...ท่านย่อมไม่รู้รายละเอียดเรื่องนี้” อาโรสกล่าว

“เยี่ยมไปเลย” ดาร์ตาญยังอุทาน “ฉายาของพวกท่านเหมาะสมนัก และหากเรื่องเลื่องชีวิตของท่านก่อให้เกิดเลื่องลือออกไป มันคงจะเป็นข้อพิสูจน์ว่าพวกท่านร่วมมือร่วมใจสมตามฉายา”

ระหว่างนั้นปอร์โธสมาถึง เขาจับมือทักทายอาโรส แต่เมื่อหันมาทางดาร์ตาญ เขาก็งงกั๊งไป

เราขอบอกผ่านๆ ว่าเขาได้เปลี่ยนสายเกี่ยวกระบี่แล้วและไม่ได้สวมเสื้อคลุม

“ฮะ! ฮะ!” เขาเอะอะ “นี่อะไรกัน”

“เมอสิเยอร์ผู้นี้จะตกลงกับข้า” อาโรสบอกขณะผายมือมายังดาร์ตาญในลักษณะคำนับ

“ข้าเองก็จะตกลงกับเขาเช่นกัน” ปอร์โธสบอก

“ตอนบ่ายโมงเท่านั้น” ดาร์ตาญตอบ

“ข้าก็ด้วย ข้าจะตกลงกับเมอสิเยอร์ผู้นี้” อะรามิสกล่าวเมื่อเดินมาถึง

“ตอนบ่ายสองโมงเท่านั้น” ดาร์ตาญตอบ ท่าที่สงบ

“แกจะตกลงกับเขาด้วยเรื่องใดหรือ อาโรส” อะรามิสถาม

“เออ! ข้าก็ชักไม่แน่ใจแล้วสิ เขาทำข้าเจ็บไหล่ แล้วแกะปอร์โธส”

“เออ! ข้าจะตกลงก็เพราะข้าจะตกลง” ปอร์โธสหน้าแดง

อาโรสซึ่งไม่เคยมีสิ่งใดคลาดสายตาไปได้ เห็นรอยยิ้มบางๆ บนริมฝีปากหนุ่มชาวแคว้นกาสกอกญ

“เราเถียงกันเรื่องเครื่องแต่งกาย” ชายหนุ่มบอก

“แล้วแกะ อะรามิส” อาโรสถาม

“ข้านะหรือ ข้าจะตกลงด้วยข้อถกเถียงในพระคริสต์ธรรมคัมภีร์” อะรามิสตอบพลางส่งสัญญาณให้ดาร์ตาญเป็นเชิงขอร้องไม่ให้เปิดเผยสาเหตุที่จะตกลงกัน

อาโรสเห็นรอยยิ้มบนริมฝีปากของดาร์ตาญอีกครั้ง

“จริงหรือ” อาโรสถามย้ำ

“จริง ประเด็นหนึ่งเกี่ยวกับนักบุญออกุสแต็งที่เราเห็นไม่ตรงกัน” หม่อม
ชาวแคว้นกาสกอญชิงตอบ

‘ไอ้หนุ่มคนนี้ไหวพริบดีจริงๆ’ อาโรสพึมพำ

“ในเมื่อท่านทั้งสามมาพร้อมหน้ากันเช่นนี้ ท่านสุภาพบุรุษ” ดาร์ตาญยัง
กล่าว “ขอพวกท่านจงยกโทษให้ข้าด้วย”

เมื่อได้ยินคำขอให้ยกโทษ หน้าผากของอาโรสก็หมองคล้ำลง ริมฝีปาก
ของปอร์โธสมีรอยยิ้มเยาะ ท่าทีปฏิเสธเป็นคำตอบของอะรามิส

“ท่านเข้าใจผิดแล้ว ท่านสุภาพบุรุษทุกท่าน” ดาร์ตาญยังหงนหน้าขึ้น
แสงแดดจับต้องเครื่องหน้าอันงามและฮึกเหิม “ข้าขอให้ยกโทษแก่ข้าในกรณี
ที่ข้ามีอาจชำระหนี้ครบทั้งสามท่าน เพราะเมอสิเยอร์อาโรสมีสิทธิ์ที่จะฆ่าข้าเป็น
คนแรก ดังนั้นมูลค่าหนี้ที่ข้ามีต่อเมอสิเยอร์ปอร์โธสจึงต้องลดไปมีใช้น้อย และ
แทบจะเป็นหนี้สูญสำหรับเมอสิเยอร์อะรามิส ท่านสุภาพบุรุษ ข้าขอกล่าวซ้ำอีก
ครั้ง ขอพวกท่านยกโทษให้ข้าตามความหมายที่ข้าแจ้ง บัดนี้ จงตั้งรับเถิด!”

เมื่อกล่าวจบ ดาร์ตาญก็ชักกระบี่ออกจากฝักด้วยท่วงท่าสง่างามที่สุด
อย่างมิเคยปรากฏมาก่อน

เลือดขึ้นหน้าดาร์ตาญเสียแล้ว ขณะนี้จะให้เขาชักกระบี่ออกสู้กับทหาร
มุสเกอแตร์ทุกนายของพระราชาก็ยิ่งดีเหมือนที่เขาพึงกระทำเพื่อต่อสู้กับ
อาโรส ปอร์โธส และอะรามิส

ขณะนั้นเวลาเที่ยงสิบห้านาที ดวงอาทิตย์ลอยอยู่ในตำแหน่งสูงสุด และ
สถานที่ซึ่งเลือกเป็นเวทีดวลนั้นก็รับแดดแรงร้อนเต็มๆ

“อากาศร้อนจัด” อาโรสกล่าวขณะชักกระบี่ออกจากฝัก “แต่ข้าก็ไม่อาจ
ถอดเสื้อตัวนอกออก เพราะว่าเมื่อสักครู่นี้ข้ารู้สึกว่าจะแพ้แล้ว ข้าเกรงว่า
ท่านจะลำบากใจหากได้เห็นเลือดซึ่งท่านมิได้เป็นผู้ทำให้หลั่งออกมาจากตัวข้า”

“ท่านกล่าวถูกต้อง เมอสิเยอร์” ดาร์ตาญยังเห็นพ้อง “จะเป็นผู้ฉ้อหรือเป็น
ข้าที่ทำให้ท่านหลั่งเลือด ข้าขอยืนยันว่าข้ารู้สึกเสียใจที่จะได้เห็นเลือดของสุภาพ
บุรุษแก่กล้าเช่นท่าน ข้าจะไม่ถอดเสื้อตัวนอกของข้าออกเช่นกัน”

“พอเถอะ พอเถอะ” ปอร์โธสรำคาญ “เลิกสรรเสริญเยินยอกันได้แล้ว
เราคอยให้ถึงตาของเราอยู่นะ”

“พูดให้ตัวเองฟังคนเดียวเถิดปอร์โธส เวลาแกชอบพูดอะไรห้ามๆ นะ”
อะรามิสซ์ “ข้าเห็นว่าสิ่งที่ทั้งสองคนนี้พูด พวกเขาพูดได้ดียิ่งและคู่ควรแก่
ความเป็นสุภาพบุรุษโดยแท้”

“เชิญเถิด เมอลิเยอร์” อาโธสทำขณะตั้งท่าคุม

“เชิญท่านรูก่อน” ดาร์ตาญกกล่าวพลางประสานกระบี่

ทว่าตัวกระบี่ทั้งสองเพิ่งจะส่งเสียงกระทบกันครั้งแรก ทหารพิทักษ์
ของพระคุณเจ้าหน่วยย่อยหน่วยหนึ่งก็โผล่มุมอารามออกมา มีเมอลิเยอร์เดอ
จัสซัคเป็นหัวหน้า

“ทหารพิทักษ์ของพระคาร์ดินัล!” ปอร์โธสกับอะรามิสโผล่ขึ้นมาร่วม
กัน “เก็บกระบี่ลงฝัก ทั้งสองคนเลย! เก็บกระบี่ลงฝัก! เร็ว!”

สายไปเสียแล้ว คู่ต่อสู้อยู่ในท่าซึ่งผู้พบเห็นย่อมแน่ใจว่าทั้งคู่กำลังทำ
อะไร

“เฮ้!” จัสซัคตะโกนขณะมุ่งหน้าเข้ามาพลางทำสัญญาณเรียกผู้อยู่ใต้
บังคับบัญชาของเขาให้ตามมา “เฮ้! ทหารมูสเกอแตร์ มาดวลกันอยู่ที่นี่เอง
แล้วพระราชกำหนดละ จะให้เราทำอย่างไรกับกฎหมายฉบับนี้”

“พวกท่านช่างชอบอนุเคราะห์เสียจริง ท่านทหารพิทักษ์” อาโธสขบเขี้ยว
เคี้ยวฟันเพราะจัสซัคคือหนึ่งในพวกที่กลุ้มรุมทำร้ายพวกเขาเมื่อวาน “หากพวก
เราเห็นพวกท่านต่อสู้กัน ข้าขอรับประกันว่าพวกเราจะไม่เข้าไปห้ามพวกท่านเลย
เพราะฉะนั้นพวกท่านควรปล่อยให้เราต่อสู้กัน พวกท่านจะได้สนุกโดยมิต้อง
เหนื่อยแรงแต่อย่างใด”

“ท่านสุภาพบุรุษ” จัสซัคไม่ยอม “น่าเสียดายที่ข้าจำเป็นต้องแจ้งให้พวก
ท่านทราบว่ามิอาจทำตามนั้นได้ หน้าที่ของเราเป็นสิ่งสำคัญที่สุด พวกท่านจง
เก็บกระบี่ แล้วตามพวกเรามา”

“ท่านสุภาพบุรุษ” อะรามิสเลียนคำจัสซัค “คงจะน่ายินดีถ้าเราจะตอบ
รับคำเชิญแสนสุภาพของท่านได้ ถ้าเราตัดสินใจได้เอง แต่โชคไม่ดีที่มีอาจทำ
ตามนั้นได้ เมอลิเยอร์เดอ เทรวิลสั่งห้ามเราไว้ จงไปตามทางของพวกท่านเถิด
นั่นเป็นสิ่งที่สิ่งเดียวที่ท่านจะทำได้”

จัสซัคสติแตกเมื่อถูกล้อเลียนเช่นนั้น

“งั้นพวกเราจะเข้าบังคับจับกุมพวกท่าน ถ้ายังขัดขึ้น”

“พวกเรามีกันห้าคน” อาโรสพูดเสียงเบา “พวกเรามีแค่สาม เราคงจะแพ้
อีก เราควรรยอมตายที่นี่ ข้าขอยืนยันว่าข้าจะไม่ไปรายงานตัวต่อท่านผู้บัญชาการ
ในฐานะผู้แพ้อีก”

ปอร์โธสกับอะรามิสยับยั้งเข้าร่วมกลุ่มกับอาโรสทันที ในขณะที่จูลซ์กำลัง
ทหารของตนเรียงหน้ากระดาน

ช่วงเวลานี้เพียงพอสำหรับดาร์ตาญังที่จะเลือกข้าง นี่คือการเหตุการณ์ซึ่งจะ
ตัดสินชะตาชีวิตของบุรุษหนึ่ง นี่คือการเลือกกระหว่างพระราชากับพระคาร์ดินัล
เมื่อเลือกแล้วก็ต้องยืนตามนั้น การดวลคือการไม่เคารพกฎหมาย คือการ
เสี่ยงที่จะถูกตัดหัว คือการเป็นศัตรูกับมหาเสนาบดีที่ทรงอำนาจยิ่งกว่าองค์
ราชันย์เองเสียอีก นี่คือน้ำที่ชายหนุ่มของเรามองเห็นในพริบตาเดียว และเรา
ควรจะชื่นชมว่าเขามีได้ลั้งเล เขาหันไปทางอาโรสกับสหายทั้งสองของเขา

“ท่านสุภาพบุรุษ” เขากล่าว “โปรดอนุญาตให้ข้าได้แก้คำพูดของท่าน
ท่านพูดว่าท่านมีกันแค่สามคน แต่ข้ากลับเห็นว่าเรามีกันสี่คน”

“แต่ท่านไม่ใช่พวกของเรา” ปอร์โธสแย้ง

“จริงอยู่” ดาร์ตาญังตอบ “ข้าไม่มีเครื่องแบบทหารมุสเกอแตร์ แต่ข้ามี
จิตวิญญาณ หัวใจของข้าเป็นมุสเกอแตร์ ข้ารู้สึกได้ เมอสิเยอร์ หัวใจข้าพา
ข้ามา”

“ถอยห่างไปเสียดีกว่า เจ้าหนุ่ม” จูลซ์ร้องห้าม เขาคาดเดาจากท่าทาง
และสีหน้าของดาร์ตาญังได้ว่าฝ่ายนี้มุ่งหมายทำอะไร “เรายินดีให้ท่านถอนตัว
ไปได้ รักษาชีวิตของท่านไว้เถิด ไปเร็วสิ...”

ดาร์ตาญังไม่ยับยั้ง

“ท่านนี้ช่างน่ารักนัก” อาโรสจับมือดาร์ตาญังเขย่า

“ว่าอย่างไร! เร็วๆ หน่อย! ตัดสินใจเสียทีสิ” จูลซ์ร้องเร่ง

“เออละ” ปอร์โธสกับอะรามิสพูดพร้อมกัน “ต้องตัดสินใจแล้วละ”

“เมอสิเยอร์มีใจอารีแท้จริง” อาโรสชมดาร์ตาญัง

แต่ทั้งสามคิดพ้องกันว่าดาร์ตาญังเป็นเพียงเด็กหนุ่มและยังด้อยประสบการณ์
การ

“เรามีกันแค่สามคน หนึ่งในนั้นบาดเจ็บ และมีเด็กอีกหนึ่งคน” อาโธส
 กล่าว “แต่ผู้คนอาจแสร้งพูดได้ว่าเราเป็นชายชาติตรีสี่คน”
 “ใช่ แต่จะให้ถอยนะหรือ!” ปอร์โธสแย้ง
 “ก็ยากอยู่นะ” อาโธสเห็นด้วย
 ดาร์ตาทึ้งเข้าใจดีว่าเหตุใดพวกเขาจึงลังเล
 “ท่านสุภาพบุรุษ ให้ข้าเข้าร่วมด้วยเถิด” เขาขอร้อง “ข้าขอเอาเกียรติเป็น
 ประกันว่าข้าไม่ประสงค์จะไปจากที่แห่งนี้หากพวกเราเป็นฝ่ายแพ้”
 “ท่านมีชื่อว่าอะไร หนุ่มน้อยผู้กล้า” อาโธสถาม
 “ดาร์ตาทึ้ง เมอสิเยอร์”

“เอละ อาโธส ปอร์โธส อะรามิส และดาร์ตาญ ร่วมใจกัน!” น้ำเสียง อาโธสหนักแน่น

“ว่าอย่างไร ท่านสุภาพบุรุษ พวกท่านตกลงใจที่จะตัดสินใจได้หรือยัง” จุสซัคร้องถามมาเป็นครั้งที่สาม

“เรียบร้อยแล้ว ท่านสุภาพบุรุษ” อาโธสตอบ

“แล้วจะยอมมอบตัวแต่โดยดี หรือต้องให้ใช้กำลัง” จุสซัคถามต่อ

“เรารู้สึกเป็นเกียรติที่จะได้จูโจมพวกท่าน” อะรามิสตอบ มือข้างหนึ่ง เปิดหมวก อีกข้างชักกระบี่ออกจากฝัก

“อ้อ! พวกท่านขัดขึ้น!” จุสซัคเสียงดัง

“แล้วไง! แปลกใจนักหรือ”

นักสู้ทั้งเก้าคนแผ่นเข้าหากันดังหนึ่งผีร้าย แต่หาได้สะเปะสะปะไม่

อาโธสสู้กับกาอุซ์คนโปรดของพระคาร์ดินัล ปอร์โธสโรมรันกับบิสกา-
ร่าต์ อะรามิสเผชิญหน้ากับคู่ต่อสู้สองคน

ส่วนดาร์ตาญ เขาโผนเข้าหาจุสซัคทีเดียว

หัวใจของหนุ่มน้อยชาวแคว้นกาสกอญเต้นระทึกแทบจะโลดออกมานอก
อก แต่มิใช่เพราะหวาดกลัว ขอบคุณพระเป็นเจ้า! ไม่มีแม่แต่เงาแห่งความ
กลัวมาเฉียดกราย แต่เพราะจะได้พิสูจน์ตนเองว่าคู่ควรกับทหารมุสเกอแตร
ทั้งสาม เขาสู้เหมือนเสือร้ายโกรธเกรี้ยว หมุนตัวไปรอบคู่ต่อสู้ับลิบครั้ง
เปลี่ยนท่าทางท่าทั้งรุกและรับอีกทั้งตำแหน่งยืนนับยี่สิบครั้ง จุสซัคนั้นคลั่งไคล้
ใบกระบี่และฝึกฝนมาหนัก อย่างไรก็ตามเขาป้องกันตัวได้ยากลำบากยิ่ง คู่
ต่อสู้ของเขาคล่องแคล่วโลดโผน ไม่แทงกระบี่ตามเพลงแม่สักครั้ง ทิมกระบี่
เร็วรุกรุกเข้ามาทุกด้านพร้อมกัน ทั้งยังตั้งรับตั้งระวังเยี่ยงบุรุษที่สุดแทนหวง
ผิวหนังชั้นนอกของตน

ในที่สุดการต่อสู้เยี่ยงนี้ก็ทำให้จุสซัคสิ้นความอดทน โทสะขึ้นหน้า
เนื่องจากต้องตกเป็นฝ่ายรองด้วยฝีมือคนที่เขาดูถูกว่าเป็นแค่เด็กคนหนึ่ง เขา
ร้อนรุ่มจนเริ่มผิดพลาด ดาร์ตาญนั้นแม้จะขาดประสบการณ์การต่อสู้แต่ก็รู้วิธี
ใช้กระบี่ลึกซึ้ง เขาไว้วงคล้องแคล่วทวีคูณ จุสซัคอยากจัดการให้จบ จึงสืบเท้า
ก้าวใหญ่เข้าไป ตวัดกระบี่ตีจากบนลงล่างสุดแรงเกิด แต่ดาร์ตาญใช้ท่าคุม